

กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES

แผนปฏิบัติการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

แผนปฏิบัติการราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ของ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร

ตามที่ประเทศไทยได้กำหนดให้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่าง ๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกัน เพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” นั้น กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ซึ่งมีภารกิจตามกฎหมายกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้มีภารกิจเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาการด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ฝ่ายกาย มีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เหมาะสม การเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานแก่บุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทางที่มีคุณภาพ ให้บริการทางการแพทย์เฉพาะด้าน หรือในระดับตติยภูมิที่ยุ่ยากซับซ้อนอย่างได้มาตรฐานเพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์และการแพทย์เฉพาะทาง เป็นศูนย์อ้างอิงทางการแพทย์ รวมทั้งดำเนินการและประสานงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในเรื่องดังกล่าว

๒. กำหนด รับรอง และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานทางการแพทย์

๓. ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์และการแพทย์เฉพาะทางแก่สถานบริการสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๔. ประเมินการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ของสถานบริการสุขภาพทุกระดับให้เหมาะสม และคุ้มค่า

๕. จัดให้มีบริการเพื่อรองรับการส่งต่อผู้ป่วยระดับตติยภูมิเฉพาะโรคหรือเฉพาะทาง

๖. ให้การเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่แพทย์และบุคลากรทางด้านสุขภาพทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

๗. จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายทางการแพทย์เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการระบบสุขภาพ

๘. พัฒนาระบบและกลไกการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบ

๙. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของกรม หรือตามที่รัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

จากเป้าหมายการพัฒนาประเทศและภารกิจข้างต้น กรมการแพทย์จึงได้จัดทำแผนการปฏิบัติการให้มีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับแผนระดับ ๑-๓ ประกอบด้วย แผนระดับ ๑ : ยุทธศาสตร์ชาติ แผนระดับ ๒ : แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19 แผนปฏิรูปประเทศกิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) แผนพัฒนาเศรษฐกิจฯ ฉบับที่ ๑๒ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ แผนระดับ ๓ แผนและนโยบายที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ โดยกำหนดเป้าหมายและแนวทางหลักในการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานต่าง ๆ ดังนี้

วิสัยทัศน์

ประชาชนได้รับการบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพอย่างเสมอภาค

พันธกิจ

สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สมคุณค่า (Appropriate Medical Technology) เสริมสร้างการมีส่วนร่วม (Co-Creation) ทางวิชาการและบริการทางการแพทย์ในทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการแพทย์ของประเทศสู่มาตรฐานสากล

ค่านิยม

M : Mastery เป็นนายตนเอง

O : Originality เร่งสร้างสิ่งใหม่

P : People center ใส่ใจประชาชน

H : Humility ถ่อมตนอ่อนน้อม

D : Determination For the Nation พร้อมนําระดับชาติ

M : Moving Together สามารถไปด้วยกัน

S : Specialist มุ่งมั่นสู่ความเป็นเลิศ

แนวทางหลักในการขับเคลื่อนภารกิจทางการแพทย์

- ๑) สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายบริการและวิชาการทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศ
- ๒) พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพแบบครบวงจรอย่างไร้รอยต่อ (Seamless Comprehensive Health Care)
- ๓) พัฒนาแพทย์และบุคลากรด้านสุขภาพให้มีความเชี่ยวชาญและเพียงพอกับความต้องการของประเทศ
- ๔) พัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนให้เกิดความเป็นเลิศ

อีกทั้งยังกำหนดการปฏิรูปการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนภารกิจและแนวทางหลักให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม และมีประสิทธิภาพไว้ ๔ ด้าน

๑) Function : พัฒนาและนำความเป็นเลิศเฉพาะทาง (The Best) ไปสู่ประชาชนในพื้นที่ (The Most) โดยการจัดทำ อาทิ Burden of Diseases, Service System Mapping, Research, Technology Assessment

๒) Agenda : เน้นปัญหาสุขภาพที่สำคัญมาดำเนินการแก้ไข อาทิ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรคมะเร็ง ยาเสพติด ผู้สูงอายุ

๓) Area : เร่งแก้ไขปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประชาชนในพื้นที่ผ่านสถานพยาบาลและเครือข่ายสุขภาพด้วยองค์ความรู้/เทคโนโลยี/ทรัพยากร ตามบริบทและความต้องการของพื้นที่

๔) System : พัฒนาสถานพยาบาลเป็นระบบดิจิทัล (Smart Hospital) ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการระบบบริการในสถานพยาบาล ใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้/ดูแล รักษา รวมถึงการพัฒนาทักษะ/วิถีชีวิตบุคลากรสนับสนุนการดำเนินงาน

เพื่อนำการแพทย์ระดับตติยภูมิและสูงกว่าที่ยุ่ยากซับซ้อนไปพัฒนาและยกระดับสถานบริการสุขภาพและบุคลากรทางการแพทย์ให้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางไปสู่การกระจายศักยภาพด้านการวินิจฉัย บำบัดรักษา และฟื้นฟูผู้ป่วยไปสู่ภูมิภาคโดยใช้กลไกการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในรูปแบบการเข้าไปรับรู้ รับฟังปัญหาและร่วมคิด ร่วมทำ (Co-creation) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยสนับสนุน เพื่อประชาชนที่ห่างไกล ขาดโอกาสสามารถเข้าถึงบริการเฉพาะทางที่เหมาะสมมีมาตรฐาน และสมคุณค่าด้วยหลักการ The Best for The Most ที่จะช่วยในเรื่องลดการเหลื่อมล้ำ อีกทั้งแผนการดำเนินงานในรูปแบบการดูแลคนไข้จาก Hospital Based เป็นแบบ Personal Based คือ การดูแลผู้ป่วยได้ที่บ้านโดยไม่ต้องมาโรงพยาบาล การสร้างความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพของบุคลากรทางการแพทย์ ผู้ป่วยและญาติในระหว่างการรักษาและหลังการรักษา ที่จะช่วยลดภาวะโรคที่เกิดจากพฤติกรรมที่สามารถป้องกันได้ ลดการรอคอย ลดความแออัด และลดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อต่าง ๆ ในระบบบริการสุขภาพ รวมทั้งการจัดทำมาตรฐานการดูแลรักษาทางการแพทย์วิถีใหม่ (New Normal of Medical

Health Care) เพื่อรองรับสถานการณ์การแพทย์ระบาดของโรคอุบัติใหม่ อุตุนิบัติต่าง ๆ อาทิ โรคติดต่อทางเดินหายใจที่ส่งผลให้เกิดโรคปอดอักเสบ หรือไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีมาตรการ ๑. ด้านการพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒. ด้านการจัดระบบบริการรักษา ๓. ด้านการบริหารจัดการ ให้เกิดมาตรฐานการรักษารูปแบบใหม่ และนำไปสู่การปฏิบัติ อาทิ Pattani Model Implementation

ส่วนที่ ๒ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนโยบายของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

๒.๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๑)

แผนปฏิบัติราชการของกรมการแพทย์ มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๖ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๑) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ (หลัก)

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ คนไทยเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๑.๒ สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๑) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต

๑.๑ ช่วงการตั้งครรภ์/ปฐมวัย

๑.๒ ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น

๑.๓ ช่วงวัยแรงงาน

๑.๔ ช่วงวัยผู้สูงอายุ

๒) เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพภาวะที่ดี

ครอบคลุมทั้งด้าน กาย ใจ สติปัญญา และสังคม มุ่งเน้นการเสริมสร้างการจัดการสุขภาวะในทุกรูปแบบ ที่นำไปสู่การมีศักยภาพในการจัดการ สุขภาวะที่ดีได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมให้คนไทย มีสุขภาพภาวะที่ดีและมีทักษะด้านสุขภาวะที่เหมาะสม

๒.๑ การสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาวะ โดยพัฒนาองค์ความรู้และการสื่อสารด้านสุขภาวะที่ถูกต้องและเชื่อถือได้ให้แก่ประชาชน พร้อมทั้งเฝ้าระวังและจัดการกับความรู้ด้านสุขภาวะที่ไม่ถูกต้อง จนเกิดเป็นทักษะทางปัญญาและสังคมที่เป็นการเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะตนเองของประชาชน อาทิ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพของตนเองให้มีความเหมาะสมและการมีกิจกรรมทางกายที่เพียงพอในการดำรงชีวิต

๒.๒ การป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาพ โดยผลักดันการสร้างเสริมสุขภาพในทุกนโยบายที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของประชาชนเพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาพคนไทย

๒.๓ การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพภาวะที่ดี โดยส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นมิตรต่อสุขภาพและเอื้อต่อการมีกิจกรรมสำหรับยกระดับสุขภาวะของสังคม จัดทำมาตรการทางการเงินการคลังที่สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ช่วยในการเสริมการมีสุขภาพภาวะ รวมทั้งกำหนดให้มีการประเมินผลกระทบด้านสุขภาพโดยชุมชนและภาคประชาชนก่อนการดำเนินโครงการที่อาจกระทบต่อระดับสุขภาวะ

๒.๔ การพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพภาวะที่ดี โดยนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างความเป็นเลิศทางด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจรและทันสมัย ที่รวมไปถึงการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ในการให้คำปรึกษาวินิจฉัย และพยากรณ์การเกิดโรคล่วงหน้า การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพทางไกลให้มีความหลากหลาย เข้าถึงง่าย เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญในพื้นที่ห่างไกล มีการเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์เข้ากับอินเทอร์เน็ต ทางด้าน

สุขภาพ และจัดให้มีระบบการเก็บข้อมูลสุขภาพของประชาชนตลอดช่วงชีวิตให้มีประสิทธิภาพ โดยอยู่บนพื้นฐานความยั่งยืนทางการคลัง รวมถึงการปฏิรูประบบการเก็บภาษีและรายจ่ายเพื่อให้บริการด้านสุขภาพ ตลอดจนการปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพในการสร้างสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนทุกช่วงวัยอย่างมีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรม และยั่งยืน

๒.๕ การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่โดยให้ชุมชนเป็นแหล่งบ่มเพาะจิตสำนึกการมีสุขภาพดีของประชาชน ผ่านการจัดการความรู้ด้านสุขภาพที่เป็นประโยชน์และสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างสุขภาพที่พึงประสงค์ระหว่างกัน โดยรัฐจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่สำคัญในการอำนวยความสะดวกให้ชุมชนสามารถสร้างการมีสุขภาพดีของตนเองได้เพื่อให้ชุมชนเป็นพื้นที่สำคัญในการจัดการสุขภาพของแต่ละพื้นที่

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการของกรมการแพทย์สามารถบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติที่ ๑ และ ๒ ตามประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต และ ๒ เสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพภาวะที่ดี โดยภารกิจของกรมการแพทย์ ด้านการพัฒนาวิชาการการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ฝ่ายกาย พัฒนาการแพทย์ของประเทศไปสู่มาตรฐานสากล สนับสนุนการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สร้างสุขภาพที่ดี นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้ในการสร้างความเป็นเลิศทางด้านบริการทางการแพทย์และสุขภาพแบบครบวงจรและทันสมัย ที่รวมไปถึงการพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ในการให้คำปรึกษาวินิจฉัย และพยากรณ์การเกิดโรค โดยมีการศึกษา วิจัย พัฒนา และถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่เหมาะสม การเพิ่มพูนความรู้ และทักษะการปฏิบัติงานแก่บุคลากรทางการแพทย์เฉพาะทางที่มีคุณภาพ ให้บริการทางการแพทย์เฉพาะด้าน หรือในระดับตติยภูมิที่ยุ่ยากซับซ้อนอย่างได้มาตรฐานเพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจ มีการติดตามกำกับมาตรฐานทางการแพทย์ จัดทำฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนา สนับสนุน เสริมสร้างการมีส่วนร่วม (Co - Creation) ทางวิชาการและบริการทางการแพทย์ในทุกภาคส่วน พัฒนาระบบการดูแลสุขภาพแบบครบวงจรอย่างไร้รอยต่อ (Seamless comprehensive Health Care) ยกระดับสถานบริการและกระจายผู้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขให้ทั่วถึง ครอบคลุมพื้นที่และช่วงวัย เพิ่มการเข้าถึงบริการ โดยมีเป้าหมายนำความเป็นเลิศเฉพาะทาง (The Best) ไปสู่ประชาชนในพื้นที่ (The Most) อีกทั้งเสริมสร้างให้บุคลากรและประชาชนมีความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพ สามารถจัดการตนเอง ครอบครัวและชุมชนได้ ส่งเสริมการมีสุขภาพที่ดีครอบคลุมทั้งด้านกาย ใจ สติปัญญา และสังคม ประชาชนทุกช่วงวัย มีศักยภาพในการจัดการสุขภาพของตนเองได้อย่างเหมาะสม คุณภาพอยู่ในสภาวะที่เอื้อและสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพตลอดช่วงชีวิต พร้อมสำหรับวิถีชีวิตในศตวรรษที่ ๒๑

๒) ยุทธศาสตร์ชาติด้านยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (รอง)

(๑) เป้าหมาย

- ๑.๑ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- ๑.๒ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
- ๑.๓ ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับ โดยประชาคมระหว่างประเทศ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

- ๒.๑ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
  - ๒.๑.๑ การแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน จากภัยคุกคามและปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคง ได้แก่ การค้ามนุษย์ การแพร่ระบาดของยาเสพติด เป็นต้น
  - ๒.๑.๒ การสร้างความปลอดภัยและความสันติสุขอย่างถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒ การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ

๒.๒.๑ การพัฒนาระบบเตรียมพร้อมแห่งชาติและการบริหารจัดการภัยคุกคามให้มีประสิทธิภาพ

๒.๓ การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กร

ภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

๒.๓.๑ การร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึงองค์กร

ภาครัฐและที่มีใช้ภาครัฐ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการของกรมการแพทย์สามารถบรรลุเป้าหมายในประเด็นการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด โดยพัฒนาระบบบริการที่มีประสิทธิภาพ มาตรฐาน ให้ผู้ป่วยได้รับการบำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างมีคุณภาพ เหมาะสม และมีการติดตาม ช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การป้องกันการเสพยาเสพติดซ้ำ โดยบูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง การเพิ่มการเข้าถึงสถานบริการของประชาชน พัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสังคม ชุมชน ได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม รวมทั้งให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความร่วมมือด้านวิชาการ แพทย์และการให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์กับองค์กรระหว่างประเทศ

๓) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม (รอง)

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ สร้างความเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ

๒.๑.๑ สร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข และการศึกษา

โดยเฉพาะสำหรับผู้มีรายได้น้อยและกลุ่มด้อยโอกาส

๒.๒ การเสริมสร้างพลังทางสังคม

๒.๒.๑ การรองรับสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการสามารถบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติได้โดยกรมการแพทย์ร่วมกับภาคีเครือข่าย จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบบริการสุขภาพด้านผู้สูงอายุครอบคลุมการป้องกัน รักษา และฟื้นฟู ในสถานพยาบาล เชื่อมโยงถึงชุมชนโดยบูรณาการเข้าไปกับระบบสุขภาพที่มีอยู่เดิมและพัฒนาต่อยอดในส่วนขาด โดยให้ผู้เกี่ยวข้องจากภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่เข้ามาร่วมพัฒนา ตลอดจนพัฒนาบุคลากรด้านการแพทย์และสาธารณสุขที่มีความรู้และทักษะในการดูแลผู้สูงอายุทั้งในการสนับสนุนการผลิตแพทย์และพยาบาลเฉพาะทางด้านการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ และการเพิ่มความรู้และทักษะด้านการดูแลผู้สูงอายุให้กับบุคลากรทั่วไปในระดับต่าง ๆ เพื่อให้มีสัดส่วนแพทย์และบุคลากรสาธารณสุขต่อประชากรใกล้เคียงตามมาตรฐานสากลในทุกพื้นที่ นอกจากนี้จะมีการเสริมสร้างความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองตลอดช่วงชีวิตและส่งเสริมสนับสนุนวิชาการรวมถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการให้บริการสาธารณสุข จัดทำฐานข้อมูลสุขภาพที่เน้นการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพ มาตรฐานเสมอกัน เพื่อให้เกิดความเสมอภาคเท่าเทียม แก่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ กลุ่มวัยทำงานเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ และกลุ่มผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดี สามารถดูแลตนเองได้นานที่สุด ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพและรายได้ให้กับผู้สูงอายุอีกด้วย

๔) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (รอง)

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต

๒.๑.๑ อุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร

๒.๒ โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโยง

๒.๒.๑ สร้างและพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการราชการของกรมการแพทย์ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยการผลักดันให้เกิดการสร้างนวัตกรรมบริการทางการแพทย์ พัฒนาระบบบริการสุขภาพ เพื่อสนับสนุนให้เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษสามารถดำเนินงานลดและป้องกันปัจจัยเสี่ยงจากการทำงาน มลพิษ สิ่งแวดล้อมในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ สามารถรองรับความต้องการด้านสุขภาพของประชาชน นักลงทุน และนักท่องเที่ยวในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และเพิ่มประสิทธิภาพงานบริการให้รวดเร็วและทันสมัย เพื่อส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๕) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (รอง)

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ อนุรักษ์และรักษาทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม ให้คนรุ่นต่อไปได้ใช้อย่างยั่งยืน มีสมดุล

๑.๒ ฟื้นฟูและสร้างใหม่ฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อลดผลกระทบทางลบจากการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจของประเทศ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่อง

๒.๑.๑ จัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาคเกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานและค่ามาตรฐานสากล

๒.๑.๒ เสริมสร้างระบบสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อมและยกระดับความสามารถในการป้องกันโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการกรมการแพทย์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการดูแล บำบัด รักษาและฟื้นฟูสำหรับบุคลากร สถานบริการทั้งหน่วยงานในสังกัดกรมการแพทย์และกระทรวงสาธารณสุข ให้ได้มาตรฐานตามหลักวิชาการ รวมทั้งการปรับปรุงอาคารโรงพยาบาลให้เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้โรงพยาบาลมีการพัฒนาอนามัยสิ่งแวดล้อมให้ได้ตามเกณฑ์ GREEN & CLEAN Hospital รวมทั้งให้ความสำคัญกับการคุ้มครองสุขภาพประชาชนจากมลพิษสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เสี่ยง (Hot Zone) โดยการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและสถานบริการสาธารณสุขในการคัดกรอง ตรวจ วินิจฉัย ดูแล บำบัดรักษาโรคที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ และสร้างความพร้อมในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินจากโรคระบาดให้ประชาชน

๖) ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ (รอง)

(๑) เป้าหมาย

๑.๑ ภาครัฐมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวมตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๑.๒ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑.๓ กระบวนการยุติธรรม เป็นไปเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ

(๒) ประเด็นยุทธศาสตร์

๒.๑ ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

๒.๑.๑ การให้บริการสาธารณะของภาครัฐได้มาตรฐานสากลและเป็นระดับแนวหน้าของภูมิภาค

๒.๑.๒ ภาครัฐมีความเชื่อมโยงในการให้บริการสาธารณะต่าง ๆ ผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

๒.๒ ภาครัฐมีขนาดเล็กกระทัดรัด เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๒.๒.๑ ภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสม

๒.๒.๒ ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

๒.๒.๓ ส่งเสริมการกระจายอำนาจและสนับสนุนบทบาทชุมชนท้องถิ่นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่มีสมรรถนะสูง ตั้งอยู่บนหลักธรรมาภิบาล

๒.๓ ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

๒.๓.๑ ให้อุตสาหกรรมชาติเป็นกลไกขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

๒.๓.๒ ระบบติดตามประเมินผลที่สะท้อนการบรรลุเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติในทุกระดับ

๒.๔ ภาครัฐมีความทันสมัย

๒.๔.๑ องค์กรภาครัฐมีความยืดหยุ่นเหมาะสมกับบริบทการพัฒนาประเทศ

๒.๔.๒ พัฒนาและปรับระบบวิธีการปฏิบัติราชการให้ทันสมัย

๒.๕ บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

๒.๕.๑ ภาครัฐมีการบริหารกำลังคนที่มีความคล่องตัว ยึดระบบคุณธรรม

๒.๕.๒ บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน มีคุณธรรมและมีการพัฒนาตามเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ

๒.๖ ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒.๖.๑ บุคลากรภาครัฐยึดมั่นในหลักคุณธรรม จริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต

๒.๗ กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

๒.๗.๑ ภาครัฐจัดให้มีกฎหมายที่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลง

(๓) การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์ให้ความสำคัญในการพัฒนาระบบบริการ โดยมุ่งผลประโยชน์ต่อผู้รับบริการ และผู้ให้บริการ อย่างสะดวก รวดเร็ว เหมาะสมและทันสมัยต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางสังคม ต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกรูปแบบ โดยกำหนดให้มีโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อให้หน่วยงานในการสังกัดได้ปรับปรุงหรือพัฒนาในเรื่องคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน จัดระบบการควบคุมภายในที่มีความครอบคลุมทุกภารกิจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พัฒนาระบบบริหารจัดการองค์การให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ตลอดจนมีการพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูงควบคู่กับการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

๒.๒ แผนระดับที่ ๒ (เฉพาะที่เกี่ยวข้อง)

๒.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ จำนวน ๑๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี (หลัก)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้นและมีความเป็นอยู่ดีเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

๑. กรมการแพทย์มีภารกิจในด้านการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ และการพัฒนาระบบการทางการแพทย์เฉพาะทางที่ทันสมัย ทำให้เกิดการกระจายระบบสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพให้ประชาชนทั่วทุกภูมิภาคได้เข้าถึงบริการ โดยการพัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะทางและนำองค์ความรู้/วิชาการ/เทคโนโลยีทางการแพทย์ไปพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และยกระดับสถานบริการสุขภาพสาธารณสุขโดยนโยบายพัฒนาระบบบริการสุขภาพในพื้นที่ (Service Plan) ของกระทรวงสาธารณสุขเป็นหลัก

๒. บูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานในสังกัดกรมฯ สังกัดกระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานนอกกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหา และการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในระบบสุขภาพเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพที่เป็นรากฐานสำคัญ แบบไร้รอยต่ออย่างครบวงจร

๓. การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยด้าน Digital มาช่วยเป็นส่วนหนึ่งของดำเนินงาน อาทิ การเพิ่มการเข้าถึงบริการแบบไม่ต้องรอคิว การแพทย์ทางไกล ระบบจัดทำฐานข้อมูลโรคสำคัญ เสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพอย่างครบวงจร

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑ แผนย่อยการพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัยสนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี (หลัก)

● แนวทางการพัฒนา

๑) ปรับเปลี่ยนและพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย ได้ตามมาตรฐานสากลภายใต้ระบบการบริหารที่มีการกระจายอำนาจ มีประสิทธิภาพ พอเพียง เป็นธรรมและยั่งยืน รวมทั้ง ปรับระบบบริหารจัดการทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานพยาบาลทุกสังกัดในเขตพื้นที่สุขภาพในการพัฒนาคุณภาพระบบบริการทั้งด้านบุคลากร ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ และโครงสร้างพื้นฐานที่เชื่อมโยงบริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิเข้าด้วยกันอย่างไม่มีอุปสรรค พร้อมพัฒนาระบบส่งต่อและระบบการแพทย์ฉุกเฉินที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่สามารถเชื่อมโยงทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระบบบริการสุขภาพ

๒) นำเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่มาใช้เพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพกับระบบบริการสุขภาพ และระบบสุขภาพทางไกล เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาขาดแคลนบุคลากรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ

● เป้าหมายของแผนย่อย

มีระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐานที่ประชากรทุกระดับเข้าถึงได้ดีขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๑. การยกระดับสถานบริการสุขภาพไปสู่มาตรฐานในระดับทุติยภูมิ ตติยภูมิและสูงกว่า ตามนโยบายพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan) ของกระทรวงสาธารณสุข

๒. การพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพแบบครบวงจรอย่างไร้รอยต่อ (Seamless Comprehensive Health Care)

๓. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ได้มาตรฐานและทันสมัยมาใช้ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านวิชาการและบริการ รวมทั้งรูปแบบการให้คำปรึกษาทางไกล (Tele consult) การใช้นวัตกรรมปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence : AI)

๔. การพัฒนาให้เกิดระบบการร่วมใช้ทรัพยากรทางการแพทย์เฉพาะทาง (resource sharing) ในการพัฒนาองค์ความรู้ การให้บริการ และการยกระดับสถานบริการสุขภาพในเขตสุขภาพ

๕. การพัฒนา/ปฏิรูประบบการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล โดยการจัดการระบบสุขภาพที่เป็นปัญหาเร่งด่วน อาทิ การหาภาระโรค Burden of Disease (BoD) การจัดทำแผนการให้บริการ Service Mapping

๒.๒ แผนย่อยการกระจายบริการสาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

พัฒนากำลังคนและบุคลากรด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ สร้างและพัฒนา กลไกการบริหารจัดการระบบการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพตลอดจนส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของ เครือข่ายด้านสุขภาพ

● เป้าหมายของแผนย่อย

การเข้าถึงบริการสาธารณสุขมีความเหลื่อมล้ำลดลง

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

นำความเชี่ยวชาญทางการแพทย์เฉพาะทางไปยกระดับสถานบริการให้ ประชาชนเข้าถึงบริการระดับตติยภูมิและสูงกว่าได้ครอบคลุมทุกพื้นที่

๒.๓ แผนย่อยการสร้างความรู้ด้านสุขภาวะและการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยง ที่คุกคามสุขภาวะ (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

๑) สร้างเสริมความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพในการจัดการสุขภาวะของคนทุกกลุ่มวัย

๒) พัฒนาภาคีเครือข่ายประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น ให้มีความรู้เกี่ยวกับการ เจ็บป่วยและตายจากโรคที่ป้องกันได้ มีศักยภาพในการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ ได้ด้วยตัวเอง นำไปสู่การพึ่งตัวเอง

๓) การพัฒนาระบบเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุม และกลไกการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ แบบบูรณาการทุกระดับ เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

๔) กำหนดมาตรการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงที่คุกคามสุขภาวะ โดย ผลักดันการสร้างเสริมสุขภาวะในทุกนโยบายที่ให้หน่วยงานทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อสุขภาพของ ประชาชน เพื่อลดภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสุขภาวะคนไทย

● เป้าหมายของแผนย่อย

ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะสามารถดูแลสุขภาพมีพฤติกรรมสุขภาพที่ พึ่งประสงค์ และสามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ เกิดเป็นสังคมเข้มแข็งจิตสำนึกการมีสุขภาพดีสูงขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บท

การพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมสุขภาพ และการเผยแพร่องค์ความรู้ในการดูแล สุขภาพ ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ผู้ป่วยและญาติ โดยเฉพาะองค์ความรู้ในการป้องกันโรค ระดับทุติยภูมิ (Secondary Prevention) และระดับตติยภูมิ (Tertiary Prevention) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรค แทรกซ้อน ความพิการ หรือแม้กระทั่งการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

๒.๔ แผนย่อยการใช้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาวะที่ดี (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

๑) จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เป็นมิตรต่อสุขภาพและเอื้อต่อการมีกิจกรรมสำหรับยกระดับสุขภาวะของสังคม

๒) ส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดมาตรการของภาครัฐที่สนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสุขภาพประชาชน

๓) สร้างการมีส่วนร่วมเฝ้าระวังป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพ และการพัฒนาคุณภาพบริการอนามัยแบบบูรณาการร่วมกับชุมชนรวมทั้งพัฒนาการวิเคราะห์ความเสี่ยง การประเมินความต้องการด้านสุขภาพ

● เป้าหมายของแผนย่อย

จำนวนชุมชนสุขภาพดีเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

การบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่นการนำองค์ความรู้ การแพทย์เฉพาะทางไปจัดทำรูปแบบการดำเนินงานร่วมกับชุมชน ท้องถิ่นเพื่อให้เกิดศักยภาพในการตระหนักรู้ เฝ้าระวัง ป้องกัน ดูแล ปัญหาสุขภาพอย่างไร้รอยต่อ ซึ่งจะนำไปสู่การกระจายระบบสุขภาพที่ได้มาตรฐาน บริการอนามัยไปสู่ชุมชนต่าง ๆ ทั่วประเทศ

๒.๕ แผนย่อยการพัฒนาและสร้างระบบรับมือและปรับตัว ต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

๑) เผยแพร่ความรู้สุขภาพและสร้างความตระหนักของประชาชน เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๒) พัฒนาและยกระดับระบบรับมือปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ

๓) สร้างองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรคในประชากรทุกกลุ่ม โดยพัฒนาและสร้างระบบรับมือปรับตัวต่อสุขภาพที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

๔) เพิ่มขีดความสามารถในการติดตาม วิเคราะห์และประเมินแนวโน้มโรคอุบัติใหม่และอุบัติซ้ำ สร้างความพร้อมของภาคีเครือข่ายในการรับมือกับภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ

● เป้าหมายของแผนย่อย

ประชาชนมีความรอบรู้สุขภาพ เรื่องโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศมากขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๑. การสร้างการเข้าถึงช่องทางเรียนรู้โดยใช้ social media สำหรับประชาชนทำให้เกิด Health literacy ในการเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพในสิ่งแวดล้อมการทำงานและสิ่งแวดล้อมทั่วไป

๒. ถ่ายทอดองค์ความรู้แพทย์ และบุคลากรทางการแพทย์ในเรื่องอาชีพเวชศาสตร์และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม และการวินิจฉัยโรคจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมโดยใช้ Nine steps in occupational diseases diagnosis ซึ่งกรมการแพทย์ (โรงพยาบาลนพรัตนราชธานี) เป็นคนค้นคิดขึ้น การวินิจฉัยโรคตั้งแต่เริ่มแรกจะช่วยทำให้ยับยั้งไม่ให้เกิดดำเนินรุนแรงต่อไป และยังเป็นการควบคุมกำกับ

ระบบงานอาชีวเวชศาสตร์และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมที่ดำเนินอยู่ ซึ่งถ้าทำได้ดีไม่ควรมีคนเป็นโรค ดังนั้นถ้ายังไม่มี การวินิจฉัยโรคเลยก็ไม่ทราบว่าจะทำได้ผลหรือไม่ อย่างไร

๓. การจัดการสุขภาพเชิงรุกโดยการตรวจ DNA ของประชาชนในเขตมลพิษ โดยดูการแตกตัวของ DNA ซึ่งเดิมการตรวจสุขภาพส่วนใหญ่จะไม่พบความผิดปกติ เช่นที่มาพบตรวจสุขภาพ ประชาชนติดต่อมา ๘ ปีแล้ว ก็ไม่พบความผิดปกติซึ่งสัมพันธ์กับมลพิษในสิ่งแวดล้อมที่มีในพื้นที่ การตรวจ DNA จะตรวจพบการเสื่อมสลายจากสารพิษ ซึ่งสามารถแบ่งเป็นระดับมากไปหาน้อย ทำให้สามารถติดตาม และบอกถึง ผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนได้ดีกว่าการตรวจที่ทำอยู่ปัจจุบัน

๔. การจัดตั้งคลินิกมลพิษ ซึ่งเป็นคลินิกเฉพาะทาง ให้ข้อมูล รักษา และติดตาม ผู้ป่วยที่สัมผัสมลพิษ ซึ่งจะสนับสนุนให้มีการจัดตั้งในทุกโรงพยาบาลจนถึงระดับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพสต.) โดยได้จัดทำคู่มือจัดตั้งคลินิกมลพิษ และมีการอบรมแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ในการดำเนินการคลินิกมลพิษ ทั้งนี้กรมการแพทย์จะเป็นที่เลี้ยงในการดำเนินการ นอกจากนี้คลินิกมลพิษยังใช้ติดตามโรคจากความร้อนได้ด้วย

๕. พัฒนาความร่วมมือ การบูรณาการและเชื่อมต่อข้อมูลกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในเรื่อง ความเสี่ยงเพื่อค้นหาโรคที่เกิดขึ้น การส่งทีมเข้าไปวินิจฉัยโรคจากการทำงานและสิ่งแวดล้อมเมื่อเกิดเหตุการณ์ขึ้น ทั้งในหน่วยงานสังกัดกรมการแพทย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๖. ขับเคลื่อนให้มี ความร่วมมือการลงข้อมูลสารเคมีในพื้นที่ ใน NRH Map ซึ่งเป็นโปรแกรม GIS Plot แผนที่สารเคมี และที่อยู่ผู้ป่วยให้แก่แพทย์และพยาบาล เพื่อนำมาสัมพันธ์กับสารพิษในพื้นที่ เพื่อศึกษาระบาดวิทยา และป้องกันประชาชนที่ได้รับสารพิษ

๗. การพัฒนาระบบบริการสุขภาพและการบูรณาการเพื่อพัฒนาศักยภาพด้าน รักษาพยาบาลโรคอุบัติใหม่อุบัติซ้ำ

(๒) ประเด็นที่ ๑ ความมั่นคง (หลัก)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมายที่ ๑ ประเทศมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น
- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการกรมการแพทย์พัฒนาระบบบริการการบำบัด รักษา ดูแล ผู้ป่วยติดสิ่งเสพติด จากผู้เชี่ยวชาญ โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนและเสริมสร้าง ศักยภาพให้เครือข่ายมีความสามารถในการแก้ไขปัญหาเสพติด เพื่อประชาชนไทยได้รับภูมิคุ้มกันด้านยาเสพติด และผู้ป่วยยาเสพติดในประเทศไทยได้รับการบำบัด รักษาฟื้นฟูและลดอันตรายจากยาเสพติด การติดตามช่วยเหลือให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ในชุมชน สังคมอย่างปกติสุข

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑ แผนย่อยการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลต่อความมั่นคง (หลัก)

- แนวทางการพัฒนา

๑) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

๑.๑ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนตามแนวชายแดนสลาย โครงสร้างปัญหา บูรณาการพัฒนาคุณภาพชีวิต ตามแนวพระราชดำริ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และศาสตร์พระราชา

๑.๒ การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแล

และให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ พื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ให้สามารถอยู่ร่วมในสังคมชุมชนได้อย่างปกติสุขและเท่าเทียม

๒) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย มุ่งนำแนวทางการรับรู้ ปรับตัว ฟื้นเร็วทั่ว อย่างยั่งยืน ภายใต้หลักการจัดการความเสี่ยงจากสาธารณภัยในระดับสากล มาดำเนินการให้สามารถรองรับปัญหาที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพครบถ้วน

๒.๑ ส่งเสริมการลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย ด้วยการพัฒนากระบวนการเตรียมพร้อม ด้านการจัดการสาธารณภัย

๒.๒ บูรณาการระบบการจัดการในภาวะฉุกเฉินให้ประเทศไทยมีมาตรฐานระบบ บัญชาการเหตุการณ์ที่มีเอกภาพรองรับสาธารณภัยรูปแบบใหม่ได้ครอบคลุมทุกมิติ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ปัญหาความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน (เช่น ปัญหายาเสพติด ความมั่นคงทางไซเบอร์ การค้ามนุษย์ ฯลฯ) ได้รับการแก้ไขจนไม่ส่งผลกระทบต่อการบริหารและพัฒนาประเทศ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ระดับสถานบริการบำบัดรักษา กระจาย บุคลากรผู้เชี่ยวชาญ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่ทันสมัยในการถ่ายทอดวิชาการและบริการ ร่วมบูรณาการขับเคลื่อนไปพร้อมกันทั้งระบบ การใช้ชุมชน ภาคีเครือข่ายในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนระบบ การดูแลผู้ใช้ ผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติด ให้เข้าถึงการบำบัดรักษา และการลดอันตรายหรือผลกระทบจากยาเสพติด โดยการคัดกรอง ประเมินวินิจฉัยที่มีประสิทธิภาพ กำหนดแผนการดูแลและให้การบำบัดรักษาที่เหมาะสม มีมาตรฐาน พร้อมทั้งให้การติดตามช่วยเหลือ พื้นฟูสมรรถภาพที่ครอบคลุมทุกมิติ ตลอดจนการมีส่วนร่วมของ ชุมชนและภาคีเครือข่ายในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในทุกพื้นที่

(๓) ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย**

คนไทยทุกช่วงวัยมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ได้รับการพัฒนาอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญาและคุณธรรมจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ รักการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มีการถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยี ทางการแพทย์และการแพทย์เฉพาะทางแก่สถานบริการสุขภาพ ประเมินการใช้เทคโนโลยีทางการแพทย์ของสถาน บริการสุขภาพทุกระดับให้เหมาะสม และคุ้มค่า จัดให้มีบริการเพื่อรองรับการส่งต่อผู้ป่วยระดับตติยภูมิเฉพาะโรค หรือเฉพาะทาง ให้การเพิ่มพูนความรู้และทักษะการปฏิบัติงานด้านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องแก่แพทย์และบุคลากรทางด้านสุขภาพของทุกกลุ่มวัย

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) จัดให้มีการเตรียมความพร้อมทั้งสุขภาพะ เจตคติ ความรู้ และทักษะให้แก่ พ่อแม่ก่อนการตั้งครรภ์ พร้อมทั้งส่งเสริมอนามัยแม่และเด็กตั้งแต่เริ่มตั้งครรภ์

๒) จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีสุขภาพที่ดีและสมวัย โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงพยาบาลทุกระดับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานตามมาตรฐานงานอนามัยแม่และเด็กสู่มาตรฐานโรงพยาบาลและบริการสุขภาพ ตลอดจนส่งเสริมและสนับสนุนการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และสารอาหารที่จำเป็นต่อสมองเด็ก

๓) จัดให้มีการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการ สมรรถนะ และคุณลักษณะที่ดีที่สมวัยทุกด้านโดยการพัฒนาหลักสูตรการสอนและปรับปรุงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานที่เน้นการ พัฒนาทักษะสำคัญด้านต่าง ๆ อาทิ ทักษะทางสมอง ทักษะด้านความคิดความจำ ทักษะการควบคุมอารมณ์ ทักษะการวางแผนและการจัดระบบ ทักษะการรู้จักประเมินตนเอง ควบคู่กับการยกระดับบุคลากรในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทักษะ ความรู้ จริยธรรม และความเป็นมืออาชีพ ตลอดจน ผลักดันให้มีกฎหมายการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ครอบคลุมทั้งการพัฒนาทักษะ การเรียนรู้เน้นการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา การพัฒนาสุขภาพอนามัยให้มีพัฒนาการที่สมวัยและการเตรียมทักษะการอยู่ในสังคมให้มีพัฒนาการอย่างรอบด้าน

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพมีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มีการกิจในการกำหนดมาตรฐานห้องคลอด คุณภาพ ถ่ายทอดองค์ความรู้และเทคโนโลยีแก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการสมวัยทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ให้สามารถเข้าถึงบริการสุขภาพที่มีคุณภาพมาตรฐาน และการนำองค์ความรู้ไปใช้อย่างเหมาะสม

๒.๒) แผนย่อยการพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) จัดให้มีการพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ โดยเฉพาะทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความสามารถในการแก้ปัญหาที่ซับซ้อน ความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น

๒) ส่งเสริมและสนับสนุนระบบบริการสุขภาพและอนามัยที่เชื่อมต่อกันระหว่างระบบสาธารณสุขกับโรงเรียนหรือสถานศึกษา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพด้านความฉลาดทางเชาวน์ปัญญา และความฉลาดทางอารมณ์ ตลอดจนภูมิคุ้มกันด้านต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิตของกลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

วัยเรียน/วัยรุ่น มีความรู้และทักษะในศตวรรษที่ ๒๑ ครบถ้วน รู้จักคิดวิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสารและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์นำความเชี่ยวชาญเฉพาะทางไปถ่ายทอดแก่บุคลากรที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดูแล พัฒนากลุ่มวัยเรียน/วัยรุ่น มีการพัฒนาระบบบริการ สร้างเสริมสุขภาพกลุ่มวัยนี้ในด้านการพัฒนาการตามวัย พฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ ให้มีความพร้อมในการเรียนรู้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กวัยเรียน/วัยรุ่น มีพฤติกรรมสุขภาพที่ดีและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม มีทักษะชีวิต สามารถจัดการภาวะสุขภาพของตนเองได้ตามช่วงวัยส่งผลให้เด็กวัยเรียนไทยเติบโตสมวัย วัยรุ่นมีพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสม มีสติ รู้คิด มีทักษะชีวิต สามารถจัดการภาวะสุขภาพของตนเอง นอกจากนี้กรมการแพทย์ยังส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กป่วยในโรงพยาบาลได้มีโอกาสทางการศึกษา โดยบูรณาการร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๓) แผนย่อยการพัฒนาและยกระดับศักยภาพวัยแรงงาน (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

เสริมสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่พึงประสงค์ และความรู้ความเข้าใจและทักษะทางการเงิน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงและหลักประกันของตนเองและครอบครัว รวมทั้งสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับวัยทำงานผ่านระบบการคุ้มครองทางสังคมและการส่งเสริมการออม

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

แรงงานมีศักยภาพในการเพิ่มผลผลิต มีทักษะอาชีพสูง ตระหนักในความสำคัญที่จะพัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สามารถปรับตัวและเรียนรู้สิ่งใหม่ตามพลวัตของโครงสร้างอาชีพและความต้องการของตลาดแรงงานเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการสร้างเสริมสุขภาพด้านอาชีวเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (โรคที่เกิดจากการทำงานและสภาพแวดล้อม) เพื่อให้วัยแรงงานมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุพร้อมจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนวัยทำงานที่เหมาะสมและเพียงพอ ทั้งในชุมชน สถานที่ทำงาน สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกระดับโดยบูรณาการให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

๒.๔) แผนย่อยการส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

ส่งเสริมสนับสนุนระบบการส่งเสริมสุขภาพดูแลผู้สูงอายุ พร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ อาทิ สิ่งอำนวยความสะดวกในการใช้ชีวิตประจำวันที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ เมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุทั้งระบบขนส่งสาธารณะ อาคารสถานที่ พื้นที่สาธารณะ และที่อยู่อาศัยให้เอื้อต่อการใช้ชีวิตของผู้สูงอายุและทุกกลุ่มในสังคม

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคม สร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่สังคมเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นการร่วมขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุให้บรรลุตามเป้าหมายที่มุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคงในชีวิต มีทักษะการดำรงชีวิต เรียนรู้พัฒนาตลอดชีวิต มีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมด้วยหลัก ๓ S (Strong, Security และ Social) โดยการนำองค์ความรู้ ความเชี่ยวชาญไปสนับสนุน ส่งเสริมด้านการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพทั้งทางกาย และใจ สำหรับผู้สูงอายุติดสังคม ติดบ้าน และติดเตียงได้อย่างเหมาะสม โดยการมีส่วนร่วมระหว่างบุคลากรด้านสาธารณสุข ชุมชน และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง

(๔) ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย**

ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์บูรณาการภาคีเครือข่าย ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาสุขภาพโดยเหมาะสมกับช่วงวัย พัฒนาระบบบริการสาธารณสุขเพื่อรองรับสังคมสูงวัย เน้นการเตรียมคนและความพร้อมทางสังคมในเชิงรุก เพื่อให้คนทุกช่วงวัยตระหนักถึงการดูแลสุขภาพอย่างเข้าใจ มีความรอบรู้ด้านสุขภาพส่งผลให้ผู้สูงวัยมีคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดี สามารถดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสม

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการรองรับสังคมสูงวัยเชิงรุก (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

เร่งส่งเสริมการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยในทุกมิติอย่างมีคุณภาพ โดยการสร้างความตระหนักและการเตรียมการเมื่อยามสูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้ที่จะเป็นผู้สูงอายุในอนาคตได้มีการเตรียมการให้พร้อมทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อม และเป็นผู้สูงอายุที่มีกำลัง มีแรง มีความมั่นคงทางรายได้ และพึ่งพาตนเองได้

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑. ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น
๒. ผู้สูงวัยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

เป้าหมายที่ ๑ ประชากรไทยมีการเตรียมการก่อนยามสูงอายุเพื่อให้สูงวัยอย่างมีคุณภาพเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันพบว่า การเข้าสู่วัยสูงอายุมักมาพร้อมกับความเสื่อมทางด้านร่างกาย และจิตใจ ทั้งนี้ หากประชากรที่กำลังจะเข้าสู่วัยสูงอายุ (๔๕ – ๕๙ ปี) ได้รับการสนับสนุนตั้งแต่การได้รับความรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยทำงานที่มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non-Communicable Disease: NCD) เป็นประจำตัว ซึ่งหากกลุ่มวัยนี้ได้รับการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ป้องกันภาวะแทรกซ้อน ตลอดจนความพิการอื่น ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งในขณะทำงานและขณะดำรงชีวิต ก็จะสามารถช่วยยืดช่วงเวลาที่มีความสุขแข็งแรงพึ่งพาตนเองได้และเพิ่มโอกาสในการทำงานในยามสูงอายุ ส่งผลต่อหลักประกันทางรายได้ให้แก่ตนเองได้นานยิ่งขึ้น พร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุอย่างมีคุณภาพ

เป้าหมายที่ ๒ ผู้สูงวัยมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

เนื่องจากสุขภาพที่ดี และความสะดวกรวดเร็วในการเข้ารับบริการด้านสุขภาพ เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งของคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดี ดังนั้นการพัฒนาให้มีระบบบริการสุขภาพในสถานพยาบาลเชื่อมโยงถึงชุมชนในการรองรับผู้สูงวัยที่มีปัญหาสุขภาพ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงระบบบริการที่มีมาตรฐาน ครอบคลุม และ เข้าถึงได้สะดวก ถือเป็นความมั่นคงในชีวิตด้านสุขภาพของผู้สูงวัย นอกจากนี้การมีฐานข้อมูลภาวะสุขภาพผู้สูงอายุโดยเฉพาะกลุ่มโรคหรือกลุ่มอาการที่พบบ่อย ตลอดจนความเสี่ยงด้านสุขภาพต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้สูงอายุได้รับการวิเคราะห์ และจัดการดูแลได้อย่างเหมาะสม ตรงประเด็นปัญหา สามารถลดความซ้ำซ้อนในแง่ของการรับบริการ เช่น การได้รับยาที่หลากหลายหรือรับยาซ้ำซ้อน ซึ่งอาจเกิดผลข้างเคียงต่อผู้สูงอายุได้ นอกจากนี้หากผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองได้ตามศักยภาพ ทั้งโดยตนเอง ครอบครัว ชุมชน สถานพยาบาล นับเป็นการสร้างหลักประกันชีวิตด้านสุขภาพที่มั่นคง บ่งบอกถึงการเป็นอยู่ที่ดี และชีวิตมีคุณภาพ

การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยทั้ง ๒ กรมการแพทย์ ซึ่งมีบทบาทและภารกิจหลักด้านวิชาการทางการแพทย์ อาศัยกลไก และกลวิธีในการขับเคลื่อน ดังต่อไปนี้

๑. พัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะทางและสร้างกลไกในการบูรณาการองค์ความรู้/วิชาการ/เทคโนโลยีทางการแพทย์เพื่อตอบสนองความจำเป็นและความต้องการของผู้สูงอายุ รวมถึงการผลิตและพัฒนาบุคลากร โดยคำนึงถึงผู้สูงอายุเป็นศูนย์กลาง และนำไปพัฒนาระบบบริการในพื้นที่อย่างไร้รอยต่อ (การรักษาในระดับตติยภูมิ ตติยภูมิ ที่เชื่อมโยงส่งต่อไปสู่ระดับปฐมภูมิ จนถึงการดูแลสุขภาพโดยชุมชน ครอบครัว และการดูแลตนเอง)

๒. ดำเนินการแบบเครือข่าย/พื้นที่มีส่วนร่วมคิดร่วมทำ (Co - Creation) สนองตอบตรงตามความต้องการของผู้รับบริการตามบริบทของแต่ละพื้นที่ เน้นผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั้งวัยก่อนสูงอายุ (Pre-aged) และวัยสูงอายุ (Aged)

๓. ใช้เทคโนโลยี Digital มาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน เช่น ระบบจัดทำฐานข้อมูล การจัดลำดับความรุนแรงของปัญหา และความสำคัญเร่งด่วน เป็นต้น

๔. การเสริมสร้างความรอบรู้ในการดูแลสุขภาพของตนเองตลอดช่วงชีวิต ตั้งแต่วัยก่อนสูงอายุเพื่อเตรียมพร้อมเข้าสู่วัยสูงอายุ และกลุ่มผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป เพื่อให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดี สามารถดูแลตนเองได้นานที่สุด

๕. การบูรณาการระหว่างหน่วยงานในสังกัดกรมฯ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานนอกกระทรวง ตลอดจนภาคีเครือข่ายทั้งด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่การเตรียมสุขภาพของวัยทำงานก่อนเข้าสู่วัยสูงอายุ การจัดระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุตั้งแต่ก่อนป่วยจนระยะสุดท้ายของชีวิต ได้แก่ กิจกรรมการเตรียมความพร้อมก่อนวัยสูงอายุโดยการสร้างศักยภาพการดูแลคนวัยทำงานก่อนและหลังเป็นโรค การพัฒนาระบบการป้องกันโรคระดับตติยภูมิ (Secondary prevention) เพื่อดูแล รักษา กลุ่มอาการหรือโรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ การจัดบริการสุขภาพผู้สูงอายุในสถานบริการสุขภาพแบบบูรณาการ (Seamless health care) การพัฒนาระบบการดูแลระยะกลาง Intermediate care ในผู้ป่วยสูงอายุและผู้ที่มีภาวะพึ่งพิง และ การผลักดันนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตของผู้สูงอายุไปใช้ เป็นต้น

(๕) ประเด็นที่ ๑๗ ความเสมอภาคและหลักประกันทางสังคม (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

คนไทยทุกคนได้รับการคุ้มครองและมีหลักประกันทางสังคมเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มีเป้าหมายการคุ้มครองประชากรไทยทุกคน ให้ได้รับความคุ้มครองตามมาตรฐานทางสังคม โดยเฉพาะการคุ้มครองหลักประกันด้านสุขภาพของคน เพื่อให้ประชาชนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง เสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยมาตรการแบบเจาะจงกลุ่มเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะกลุ่ม (รอง)

- แนวทางการพัฒนา

จัดให้มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย โดยพัฒนาระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้สามารถให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและครอบคลุมครบกลุ่ม อาทิ ทั้งเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย เหี่ยวของ ความรุนแรงต่าง ๆ และการค้ามนุษย์ แรงงานในภาคการผลิตที่มีความเสี่ยง ผู้ติดเชื้อและบุคคลที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ

- เป้าหมายของแผนย่อย

มีระบบและกลไกในการให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ให้ความสำคัญต่อกลุ่มคนเหล่านี้ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานด้านการแพทย์และสาธารณสุข โดยพัฒนาการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่ได้มาตรฐานและเหมาะสม ด้านการใช้เทคโนโลยี ครอบครัวยุคใหม่ ชุมชน และสังคม

(๖) ประเด็นที่ ๔ อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย**

๑. การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาอุตสาหกรรม และบริการ

๒. ผลิตภาพการผลิตของภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ได้พัฒนาระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเพื่อสร้างศักยภาพในการแข่งขัน โดยพัฒนาและนำเทคโนโลยีการแพทย์สมัยใหม่มาใช้ รวมทั้งสนับสนุนการนำนวัตกรรมทางการแพทย์ที่อยู่ในบัญชีนวัตกรรมไทยมาใช้ในสถานบริการสาธารณสุข เพื่อสนับสนุนภาคเอกชนของประเทศในการพัฒนาและผลิตเครื่องมือทางการแพทย์ที่ทันสมัย และลดการนำเข้าเครื่องมือทางการแพทย์ที่มีราคาสูง อันส่งผลให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่ทันสมัยได้อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม การพัฒนาศักยภาพกำลังคนในอุตสาหกรรมทางการแพทย์ครบวงจรทั้งด้านทักษะการให้บริการ การผลิต การกำหนดมาตรฐาน เพื่อสนับสนุนผลการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจร (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) ส่งเสริมการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านสุขภาพ เช่น การแพทย์ทางไกลและการแพทย์แม่นยำ ปัญญาประดิษฐ์ เทคโนโลยีชีวภาพด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ยา และชีววัตถุ เป็นต้น ตลอดจนจัดทำฐานข้อมูลที่เป็นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและศักยภาพในทุกมิติของการให้บริการด้านสุขภาพ

๒) ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัย มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มสูง โดยส่งเสริมการนำผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมการแพทย์ที่ทันสมัยมาใช้ในประเทศ เพื่อสร้างอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ที่สามารถรองรับความต้องการในประเทศและต่างประเทศ และพร้อมมุ่งสู่การเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์

๓) ผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านสุขภาพในทุกๆระดับ ทั้งในภาคอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ ทั้งแผนปัจจุบันและแผนไทยให้มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี มีทักษะความชำนาญและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

๔) ยกกระดับมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์และการให้บริการทางการแพทย์ให้เทียบเท่ากับระดับสากล ยกกระดับการแพทย์และบริการสุขภาพแผนไทย สร้างศูนย์ทดสอบมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ ส่งเสริมการอำนวยความสะดวกในการตรวจและรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ของไทยให้กับผู้ประกอบการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ในราคาที่ เป็นธรรมเพื่อให้ผู้ประกอบการไทยสามารถแข่งขันได้มากขึ้น

๕) ขยายช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและกิจกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มในประเทศ เช่น การตรวจสุขภาพ ทัศนกรรม เป็นต้น ส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางด้านสุขภาพทั้งด้านร่างกายและจิตใจที่ผสมผสานความเชี่ยวชาญทั้งในการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย ควบคู่ไปกับการสร้างระบบเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคด้านเวชศาสตร์การเดินทางและท่องเที่ยว

- เป้าหมายของแผนย่อย

อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์มีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการกรมการแพทย์มีภารกิจสำคัญในการยกระดับศักยภาพการให้บริการสาธารณสุขของประเทศให้เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางการแพทย์และสุขภาพ ยกย่องสถานบริการให้เป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศทางการแพทย์ โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ในระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข รวมทั้งการผลิตและพัฒนาบุคลากรทางด้านสุขภาพในทุกกระดับให้มีศักยภาพด้านเทคโนโลยี มีทักษะความชำนาญและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล สนับสนุนการนำนวัตกรรมของประเทศมาใช้ในระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมทางการแพทย์ของประเทศ ตลอดจนพัฒนามาตรฐานการให้บริการและขยายช่องทางการตลาด เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ และการท่องเที่ยวด้านสุขภาพในอนาคต

๒.๒) แผนย่อยอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ (รอง)

- แนวทางการพัฒนา

ยกระดับความสามารถของผู้ผลิต ผู้พัฒนา และผู้ออกแบบและสร้างระบบของประเทศไทยให้มีความสามารถในการแข่งขันในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การสร้างและบริหารห่วงโซ่มูลค่าระดับโลกการจัดหาวัตถุดิบ ชิ้นส่วน และอุปกรณ์อย่างเพียงพอ การบริหารจัดการองค์กร การตลาด และการเข้าถึงแหล่งเงินทุน เป็นต้น และให้สามารถสร้างและพัฒนานวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ รวมถึงการสร้างโมเดลในการทำธุรกิจใหม่ในอนาคต

- เป้าหมายของแผนย่อย

ความสามารถในการพัฒนาด้านเศรษฐกิจดิจิทัลของไทยดีขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการกรมการแพทย์พัฒนาและต่อยอดด้านนวัตกรรมทางอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัล ข้อมูล และปัญญาประดิษฐ์ด้านการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ การใช้ปัญญาประดิษฐ์ในการตรวจ วินิจฉัยโรค การให้คำปรึกษา (การแพทย์ทางไกล) รวมทั้งการบริหารจัดการให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์อย่างต่อเนื่อง

(๗) ประเด็นที่ ๒ การต่างประเทศ (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

การต่างประเทศไทยมีเอกภาพ ทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มีมาตรฐานสากล และมีเกียรติภูมิในประชาคมโลก

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์เป็นกรมวิชาการที่มีภารกิจศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ และการแพทย์เฉพาะทาง เป็นศูนย์กลางอ้างอิงทางการแพทย์ รวมทั้ง

ดำเนินการและประสานงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในเรื่องดังกล่าว การแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมถึงเรียนรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ จากประเทศที่มีศักยภาพ ในสาขาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศไทย รวมถึงการเสริมสร้างความร่วมมือในด้านการยกระดับการ การแพทย์และสาธารณสุข การสร้างความร่วมมือทางการแพทย์ด้านวิชาการและบริการ ทำให้ประเทศไทยมีการ พัฒนาทางการแพทย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สามารถมีบทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑ แผนย่อยการส่งเสริมสถานะและบทบาทของประเทศไทยในประชาคมโลก (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

๑) ส่งเสริมเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ ศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึง องค์ความรู้และงานสร้างสรรค์ของไทย เพื่อมุ่งสร้างความนิยมไทยในต่างประเทศ และสร้างมูลค่าให้แก่แบ รนด์ประเทศไทย และเสริมสร้างอำนาจแบบนุ่มนวลของไทยอย่างเป็นระบบ

๒) ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้าง พันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริม ความสัมพันธ์ อันดีระหว่างภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาควิชาการ ของไทยกับประเทศต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้าง ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีระหว่างกัน รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องของต่างประเทศที่มีต่อประเทศไทย โดยชี้แจงข้อเท็จจริงและใช้แนวทางชี้แจงให้เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย

๓) ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ หรือการให้ความ ช่วยเหลืออื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและมนุษยธรรมแก่มิตรประเทศ ซึ่งจะสนับสนุน/เสริมสร้างอำนาจแบบ นุ่มนวลของไทย

๔) รักษาสถานะของไทยในฐานะหนึ่งในศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพของ โลก และส่งเสริมให้ไทยเป็นที่หมายของการจัดประชุม/กิจกรรมระหว่างประเทศที่สำคัญของภูมิภาค เพื่อ เสริมสร้าง ความนิยมและภาพลักษณ์ที่ดีของประเทศไทยในหมู่ชาวต่างชาติ รวมทั้งการขยายบทบาทการเป็น ศูนย์กลาง ของที่ตั้งสำนักงานสหประชาชาติและองค์การระหว่างประเทศในภูมิภาค

๕) ส่งเสริมศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่คนไทย ทั้งในประเทศ และ ต่างประเทศ เพื่อให้คนไทยมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีในสายตาชาวต่างชาติ พร้อมทั้งสนับสนุนให้คนไทยที่มี ศักยภาพได้สร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับ และได้รับรางวัลหรือได้ดำรงตำแหน่งที่สำคัญในระดับสากล รวมถึงมี โอกาสเข้าไปทำงานและมีบทบาทในองค์กรระหว่างประเทศ

● เป้าหมายของแผนย่อย

ประเทศไทยมีเกียรติภูมิ อำนาจต่อรอง และได้รับการ ยอมรับในสากลมากขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์ส่งเสริมศักยภาพและเสริมสร้างขีดความสามารถให้แก่บุคลากร ทางการแพทย์ ให้สามารถสู่เวทีโลกเพื่อให้คนไทยมีเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีในสายตาชาวต่างชาติ พร้อมทั้งสนับสนุน ให้คนไทยที่มีศักยภาพได้สร้างชื่อเสียง ได้รับการยอมรับ ส่งเสริมความร่วมมือเพื่อการพัฒนาและทางวิชาการ ส่งเสริมให้ไทยมีบทบาทในความร่วมมือทุกระดับอย่างสร้างสรรค์ เพื่อสร้างพันธมิตรรอบด้าน และให้ไทยเป็นที่ ยอมรับและมีสถานะที่ดีในเวทีระหว่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศด้าน การแพทย์และสาธารณสุข

๒.๒ แผนย่อยการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

๑) เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์

ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตามกฎระเบียบ พันธกรณีระหว่างประเทศ และมาตรฐานสากล

๒) ผลักดันให้มีการจัดทำ ปรับปรุง และบังคับใช้กฎหมายและกฎระเบียบ ภายในประเทศให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศของไทยและมีความเป็นมาตรฐานสากล และจัดทำ ความตกลงกับต่างประเทศให้รองรับพัฒนาการใหม่ ๆ ในเรื่องที่เป็นผลประโยชน์ของชาติ และมุ่งอนุรักษ์ พันธกรณีระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานหรือกฎเกณฑ์สากลที่สำคัญหรือที่ ส่งผลกระทบต่อประเทศไทย

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ประเทศไทยมีการพัฒนาที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลในทุกมิติและสามารถมี บทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์เป็นกรมวิชาการที่มีภารกิจศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้าง องค์ความรู้และเทคโนโลยีทางการแพทย์ และการแพทย์เฉพาะทาง เป็นศูนย์กลางอ้างอิงทาง การแพทย์ รวมทั้งดำเนินการและประสานงาน กับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศในเรื่อง ดังกล่าว เสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ ตามกฎระเบียบ พันธกรณีระหว่างประเทศ และมาตรฐานสากลด้านการแพทย์และสาธารณสุขทั้งด้านบริการและ วิชาการ เสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนกับนานาประเทศทั้งในระดับ ทวิภาคี ไตรภาคี ภูมิภาค และพหุภาคี โดยมีหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทาง รวมทั้งส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางองค์ความรู้ ด้านการพัฒนาอย่างยั่งยืนทำให้ประเทศไทยมีการพัฒนาทางการแพทย์ที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากล สามารถมี บทบาทเชิงรุกในการร่วมกำหนดมาตรฐานสากลเพิ่มขึ้น

(๘) ประเด็นที่ ๒๓ งานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย**

๑. ความสามารถในการแข่งขันด้านโครงสร้างฐานทางเทคโนโลยีและด้าน โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเพิ่มสูงขึ้น

๒. มูลค่าการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์มีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนา และสร้างองค์ความรู้ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ และการแพทย์เฉพาะทาง เป็นศูนย์กลางอ้างอิงทางการแพทย์ โดยการศึกษาวิจัย สอดคล้องทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม องค์ความรู้พื้นฐาน และปัจจัยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม เสริมสร้างความร่วมมือด้านการวิจัยกับภาคเอกชนที่สอดคล้องกับประเด็นวิจัยสุขภาพ (Matching) เชื่อมโยงและขยายเครือข่ายในการดำเนินงานวิจัยที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และสนับสนุนการใช้นวัตกรรมที่ ผลิตในประเทศในบัญชีนวัตกรรมไทย ผลงานวิจัยด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพได้มาตรฐาน ตามวิชาการ เครือข่ายสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๑) แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านสังคม (หลัก)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศตลอดทุกช่วงวัย (ปฐมวัย วัย

เด็กวัยเรียน วัยแรงงาน วัยสูงอายุ) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย เพื่อให้ประชาชนไทยมีทักษะความรู้ และเป็นกำลังในการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ โภชนาการและสุขภาพ ในช่วงปฐมวัย การปลูกฝังความเป็นคนดี มีวินัย และจิตสาธารณะในวัยเรียน การพัฒนาทักษะและสมรรถนะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ ในวัยเรียนและวัยแรงงาน บุคลากรทางการศึกษา ครู หลักสูตรและกระบวนการสอน การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ระบบบริการสาธารณสุข และวิทยาศาสตร์ทางการกีฬา

๒) สร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อลดความแตกต่างทางด้านรายได้ รายจ่าย การเข้าถึงบริการขั้นพื้นฐาน และเพิ่มความเสมอภาคในกระบวนการยุติธรรม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การจัดการที่ดินทำกิน ระบบหลักประกันสุขภาพของรัฐ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และกระจายอำนาจ การเข้าถึงบริการสาธารณสุขและกระบวนการยุติธรรม

๓) ปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้มีความทันสมัย ตอบสนองความต้องการและให้บริการประชาชนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว และโปร่งใส โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ รัฐบาลดิจิทัล ระบบข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ กลไกการพัฒนาในเชิงพื้นที่

- เป้าหมายของแผนย่อย

คุณภาพชีวิต ศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และความเสมอภาคทางสังคมได้รับการยกระดับเพิ่มขึ้น จากผลการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงสังคม

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์มุ่งเน้นพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศ ให้การบริการสุขภาพมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ รวมทั้งพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ และส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ สามารถช่วยยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศ อันส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับด้านสุขภาพของประเทศและสนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืน

๒.๒) แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านเศรษฐกิจ (รอง)

- แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาเกษตรสร้างมูลค่า โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคการเกษตรเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์ เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูปและเกษตรอัจฉริยะ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทั้งในเชิงปริมาณ คุณภาพ และความหลากหลายของผลผลิต รวมทั้งเพื่อยกระดับรายได้ ลดรายจ่ายและลดปัจจัยเสี่ยงในการทำการเกษตรให้กับเกษตรกร ตลอดจนรักษาความหลากหลายทางชีวภาพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ การพัฒนาสายพันธุ์พืชและสัตว์ การลดต้นทุนแรงงานและปัจจัยการผลิต การพยากรณ์อากาศและวิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงเพื่อการเกษตร การรักษาและแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เป็นต้น

๒) พัฒนาอุตสาหกรรมแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ อุตสาหกรรมชีวภาพ อุตสาหกรรมความมั่นคง อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมดิจิทัล ข้อมูล ปัญญาประดิษฐ์ และอุตสาหกรรมอาหาร ยาและเครื่องสำอาง โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ชีววัตถุและวัคซีน สมุนไพร วิทยาการหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ

ความปลอดภัยไซเบอร์ พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก โครงข่ายพลังงานอัจฉริยะ การกักเก็บพลังงาน การบินและอวกาศ การขนส่งระบบราง การเชื่อมต่อของสรรพสิ่ง และข้อมูลขนาดใหญ่

๓) พัฒนาบริการแห่งอนาคต โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในภาคบริการเป้าหมายของประเทศ ได้แก่ การบริการทางการแพทย์ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน และการบริการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อยกระดับการให้บริการ เพิ่มทักษะของบุคลากรไทยที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ ระบบแพทย์ปัญญา การดูแลผู้สูงอายุ การบริการทางการแพทย์แบบแม่นยำ การท่องเที่ยวเชิงส่งเสริมสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรม และการกระจายสินค้า ระบบโลจิสติกส์อัจฉริยะ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ภาคอุตสาหกรรมการผลิตและบริการ สร้างมูลค่าเพิ่มสูงขึ้นจากการวิจัยและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปัจจุบัน

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสุขภาพ โดยการประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ รวมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อพัฒนาระบบบริการสุขภาพของประเทศ ให้การบริการสุขภาพมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของประเทศ รวมทั้งพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ และส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ร่วมกับสถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ สามารถช่วยยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศ อันส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับด้านสุขภาพของประเทศและสนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืน

๒.๓) แผนย่อยการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ด้านองค์ความรู้พื้นฐาน (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนาองค์ความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรมในการพัฒนาความรู้พื้นฐานและเทคโนโลยีฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในสาขาที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบหรือมีศักยภาพสูง รวมทั้งนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ เทคโนโลยีชีวภาพ เทคโนโลยีวัสดุ นาโนเทคโนโลยีและเทคโนโลยีดิจิทัล

๒) พัฒนาความเป็นเลิศทางวิชาการโดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการในด้านที่ประเทศไทยมีศักยภาพแต่ละสาขารวมทั้งเชื่อมโยงให้เกิดเครือข่ายและการนำไปใช้ประโยชน์ต่อยอดในเชิงเศรษฐกิจและสังคม โดยมีประเด็นการวิจัยที่สำคัญ อาทิ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ วิศวกรรม วิทยาศาสตร์ข้อมูล วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ประสาทวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมกรรูกคิด เศรษฐศาสตร์พฤติกรรมและนโยบายสาธารณะสำหรับเศรษฐกิจยุคใหม่และสังคมศาสตร์และสหสาขาวิชาที่นโยบายสาธารณะในโลกยุคอุตสาหกรรมยุคที่ ๔

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ประเทศไทยมีขีดความสามารถของเทคโนโลยีฐานทั้ง ๔ ด้านทัดเทียมประเทศที่ก้าวหน้าในเอเชีย

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์มุ่งเน้นพัฒนาความเลิศทางวิชาการแพทย์ โดยการส่งเสริมการวิจัย พัฒนา และประยุกต์ใช้นวัตกรรม เพื่อสร้างองค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการในด้านที่ประเทศไทยมีศักยภาพแต่ละสาขา รวมทั้งเชื่อมโยงให้เกิดเครือข่ายและการนำไปใช้ประโยชน์ในระบบสุขภาพ

๒.๔) แผนย่อยสนับสนุนในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

๑) การเพิ่มจำนวนและคุณภาพบุคลากรวิจัยและนวัตกรรม เพื่อผลิต (เชิงปริมาณ) และพัฒนาศักยภาพ (เชิงคุณภาพ) ของบุคลากรวิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติให้เพียงพอทั้งภาคการผลิต บริการ สังคมและชุมชน เพื่อรองรับการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ด้วยการวิจัยและนวัตกรรม และเตรียมความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต

๒) การพัฒนามาตรฐานและจริยธรรมการวิจัย โดยมุ่งเน้นการกำหนดมาตรการหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานวิจัยซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสม อาทิ มาตรฐานการวิจัยในมนุษย์ มาตรฐานการเลี้ยงและใช้สัตว์เพื่องานทางวิทยาศาสตร์ มาตรฐานความปลอดภัยห้องปฏิบัติการมาตรฐานความปลอดภัยทางชีวภาพ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านนาโนเทคโนโลยี มาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับนักวิจัยมาตรฐานผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินข้อเสนอการวิจัย มาตรฐานการเผยแพร่ ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการมาตรฐานการจัดสรรสิทธิประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาที่ได้จากการวิจัย จรรยาวิชาชีพวิจัย

● เป้าหมายของแผนย่อย

จำนวนโครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นต่อการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้น

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์มุ่งเน้นสนับสนุนและพัฒนานักวิจัยรุ่นใหม่/ ต้นกล้านักวิจัย และพัฒนากลไกการบริหารจัดการงานวิจัยระบบสุขภาพให้มีมาตรฐานและยั่งยืน

(๙) ประเด็นที่ ๙ เขตเศรษฐกิจพิเศษ (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● เป้าหมาย

การลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทั้งหมดได้รับการยกระดับ

● การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์พัฒนาและยกระดับสถานบริการสุขภาพในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ให้บริการตรวจสุขภาพเชิงรุกรองรับกลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มแรงงานต่างด้าว มีการบริการการแพทย์ที่ได้มาตรฐานด้านชีวเวชศาสตร์และอนามัยสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการแพทย์เฉพาะทาง ช่วย ลดปัญหาด้านสาธารณสุขที่สำคัญในเขตเศรษฐกิจพิเศษ การลดปัจจัยเสี่ยงจากมลพิษสิ่งแวดล้อม มีการควบคุมป้องกัน การแพร่กระจายเชื้อ โรคระบาด โรคติดต่อต่าง ๆ หรือ เกิดสาธารณสุขภัย อุบัติเหตุหมู่ ที่ต้องการการวินิจฉัยเร่งด่วนจำเป็นต้องเคลื่อนย้ายทีมแพทย์และอุปกรณ์ไปยังจุดเกิดเหตุ สามารถตรวจเหตุการณ์ที่ผิดปกติได้รวดเร็วทันเหตุการณ์ เพื่อให้บริการแก่ผู้ประสบเหตุได้อย่างทันท่วงที และอำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุน หรือผู้เดินทางระหว่างประเทศ

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (รอง)

● แนวทางการพัฒนา

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง และสาธารณสุขป็นสำคัญ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็ว และต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานทุกระบบให้เชื่อมโยงเข้าสู่พื้นที่เศรษฐกิจ เพื่อรองรับ

ความต้องการลงทุน กิจกรรมทางเศรษฐกิจ และกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจากการพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้ได้อย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

- เป้าหมายของแผนย่อย

การลงทุนในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์ส่งเสริมสนับสนุนระบบบริการสาธารณสุขในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้ที่มีความจำเป็นต่อการให้บริการสาธารณสุขเชิงรุก ให้การคัดกรอง ตรวจวินิจฉัยกลุ่มเสี่ยง ในการรองรับปัญหาสุขภาพและตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ กลุ่มนักลงทุน กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มแรงงานต่างด้าว ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนาศักยภาพหน่วยบริการในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้ (๓ จังหวัด คือ ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา) ให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับปัญหาด้านสาธารณสุขที่จะเกิดขึ้นจากเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้ (Eastern Economic Corridor: EEC)

๒.๒) แผนย่อยการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ (รอง)

- แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้สามารถเชื่อมโยงโครงข่ายและใช้ประโยชน์ในการเป็นประตูส่งออกสินค้าฝั่งตะวันตกไปยังท่าเรือหลักในกลุ่มประเทศความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ และประตูส่งออกสินค้าฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ไปยังท่าเรือหลักในประเทศจีน เพื่อตอบสนองการขยายตัวของเศรษฐกิจในอนาคต

๒) พัฒนาเมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้เป็นเมืองน่าอยู่และเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการลงทุนและเศรษฐกิจ สอดคล้องกับนโยบายขับเคลื่อนระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ มีการวางแผนรับมือกับภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงแบบฉับพลัน ส่งเสริมให้เกิดเมืองที่ปรับตัวได้ตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

๓) รักษาและเผยแพร่วัฒนธรรมพื้นบ้านและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชั้นนำแห่งใหม่กับแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงเลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทย เชื่อมโยงอันดามัน และพัฒนาเป็นพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวคุณภาพ

- เป้าหมายของแผนย่อย

๑) การขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมของพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มขึ้น

๒) เมืองในพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ที่ได้รับการพัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่มากขึ้น

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

กรมการแพทย์ยกระดับบริการสถานบริการสุขภาพและถ่ายทอดองค์ความรู้การแพทย์เฉพาะทางในเขตระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้ให้มีมาตรฐานรองรับภาวะฉุกเฉินต่าง ๆ เพิ่มการเข้าถึงบริการทางการแพทย์ที่รวดเร็ว สร้างความเชื่อมั่นให้กับกลุ่มเป้าหมาย

๒.๓) แผนย่อยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน (รอง)

- แนวทางการพัฒนา

ใช้ประโยชน์และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคม อาทิ โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม พลังงาน ระบบน้ำประปา ที่อยู่อาศัย โรงพยาบาล และสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ และมีกลไกที่สามารถรองรับภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อในพื้นที่และเมือง รวมทั้งรองรับการพัฒนาพื้นที่และเมืองน่าอยู่

- เป้าหมายของแผนย่อย

๑. การลงทุนในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้น

เมืองน่าอยู่มากขึ้น

๒. เมืองในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนที่ได้รับการพัฒนาให้เป็น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรรมการแพทย์ยกระดับศักยภาพของสถานบริการสาธารณสุข การให้บริการเชิงรุก เพื่อรองรับความต้องการด้านสุขภาพของกลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มแรงงานต่างด้าวของพื้นที่ชายแดน

(๑๐) ประเด็นที่ ๒๐ การบริการประชาชน และประสิทธิภาพภาครัฐ (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย**

๑. บริการของรัฐมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้ใช้บริการ

๒. ภาครัฐมีการดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการนำนวัตกรรม เทคโนโลยี

มาประยุกต์ใช้

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

กรรมการแพทย์ได้เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ โดยการนำเทคโนโลยีดิจิทัล และการบริการแบบ One Stop Service มาประยุกต์ใช้ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการมารับบริการให้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น และเข้าถึงข้อมูลสุขภาพของตนเองได้อย่างรวดเร็ว รวมทั้งมีกระบวนการติดตาม ตรวจสอบเพื่อให้ประชาชนมีความพึงพอใจในการมารับบริการเพิ่มขึ้นสามารถส่งผลกระทบต่อ การบรรลุเป้าหมายระดับความพึงพอใจในคุณภาพการให้บริการของภาครัฐ

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการพัฒนาบริการประชาชน (หลัก)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนารูปแบบบริการภาครัฐเพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการประชาชน ผู้ประกอบการ และภาคธุรกิจ โดยภาครัฐจัดสรรรูปแบบบริการให้มีความสะดวก มีการเชื่อมโยงหลายหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ ครบวงจร และหลากหลายรูปแบบตามความต้องการของผู้รับบริการ รวมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้า การลงทุน และการดำเนินธุรกิจ อาทิ การบูรณาการขั้นตอนการออกใบอนุญาตต่าง ๆ การให้บริการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพสะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

๒) พัฒนาการให้บริการภาครัฐผ่านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ ตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการและปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากลอย่างคุ้มค่า มีความรวดเร็ว โปร่งใส เสียค่าใช้จ่ายน้อย ลดข้อจำกัดทางกายภาพ เวลา พื้นที่และตรวจสอบได้ ตามหลักการออกแบบที่เป็นสากล เพื่อให้บริการภาครัฐเป็นไปอย่างปลอดภัย สร้างสรรค์ โปร่งใส มีธรรมาภิบาล เกิดประโยชน์สูงสุด

๓) ปรับวิธีการทำงาน จาก “การทำงานตามภารกิจที่กฎหมายกำหนด” เป็น “การให้บริการที่ให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ” ปรับปรุงวิธีการทำงานเพื่อสนับสนุนการพัฒนาบริการภาครัฐที่มีคุณค่าและได้มาตรฐานสากล โดยเปลี่ยนจากการทำงานด้วยมือ เป็นการทำงานบนระบบดิจิทัลทั้งหมด เชื่อมโยงและบูรณาการการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเข้าด้วยกันเสมือนเป็นองค์กรเดียว มีการพัฒนาบริการเดิมและสร้างบริการใหม่ที่เป็นพลวัตสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์และขับเคลื่อนโดยความต้องการของประชาชนภาคธุรกิจ และผู้ใช้บริการ และเปิดโอกาสให้เสนอความเห็นต่อการดำเนินงานของภาครัฐได้อย่างสะดวกทันสถานการณ์

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

งานบริการภาครัฐที่ปรับเปลี่ยนเป็นดิจิทัลเพิ่มขึ้น

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์ได้ปฏิรูประบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านสุขภาพ โดยมุ่งเน้นการบูรณาการข้อมูลให้เป็นหนึ่งเดียว ด้วยการเชื่อมโยงทุกระบบที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งในส่วนข้อมูลสุขภาพประชาชนระดับบุคคล หน่วยบริการ จนถึงระดับกระทรวง โดยใช้เทคโนโลยีต่างๆ เป็นเครื่องมือในการจัดการ ไม่ว่าจะเป็น Cloud หรือ Big Data รวมถึงพัฒนา Application ระบบใหม่ ๆ ที่รองรับการบริการยุค ๔.๐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการที่สะดวก รวดเร็ว ลดความแออัดแก่ประชาชน

๒.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การบริหารจัดการการเงินการคลัง (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) จัดทำงบประมาณตอบสนองต่อเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ

๒) กำหนดให้มีการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติ

และผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน/โครงการ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

หน่วยงานภาครัฐบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์ปรับรูปแบบการจัดทำงบประมาณให้สนองต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ โดยมุ่งเน้นการติดตามและประเมินผลอย่างเข้มข้น

๒.๓) แผนย่อยพัฒนาระบบบริหารงานภาครัฐ (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) พัฒนาหน่วยงานภาครัฐให้เป็น “ภาครัฐทันสมัย เปิดกว้าง เป็นองค์กรขีดสมรรถนะสูง”

๒) กำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์

๓) ปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์การและออกแบบระบบการบริหาร

งานใหม่ให้มีความยืดหยุ่น คล่องตัว กระชับ ทันสมัย

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

ภาครัฐมีขีดสมรรถนะสูงเทียบเท่ามาตรฐานสากลและมีความคล่องตัว

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์ให้ความสำคัญกับการพัฒนาหน่วยงานให้ทันสมัยและเป็นองค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง

๒.๔) แผนย่อยการปรับสมดุลภาครัฐ (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม

๒) ส่งเสริมบทบาทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑) เปิดโอกาสให้ภาคส่วนต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะอย่างเหมาะสม

๒) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีสมรรถนะและสร้างความทันสมัยในการจัดบริการสาธารณะและกิจกรรมสาธารณะให้กับประชาชน

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์ให้ความสำคัญกับการสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ร่วมคิดร่วมทำ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและความทันสมัยของระบบบริการสุขภาพ

๒.๕) แผนย่อยการสร้างและพัฒนาบุคลากรภาครัฐ (รอง)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) ปรับปรุงกลไกในการกำหนดเป้าหมายและนโยบายกำลังคนในภาครัฐให้มีความมาตรฐานและเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งในการบริหารงานบุคคลในภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมอย่างแท้จริง

๓) พัฒนาบุคลากรภาครัฐทุกประเภทให้มีความรู้ความสามารถสูง มีทักษะการคิดวิเคราะห์และการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๔) สร้างผู้นำทางยุทธศาสตร์ในหน่วยงานภาครัฐทุกระดับอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

- **เป้าหมายของแผนย่อย**

บุคลากรภาครัฐยึดค่านิยมในการทำงานเพื่อประชาชน ยึดหลักคุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นสร้างความผูกพันของบุคลากรและป้องกันการกระทำผิดกฎหมาย และพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถ สมรรถนะสูง และความคิดเชิงกลยุทธ์ (Strategic Thinking) เพื่อพัฒนาการดำเนินงานให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ตลอดจนการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้ปฏิบัติงานอย่างสุจริตและมีความรัก/ความผูกพันที่ดีต่อองค์กร

(๑๑) ประเด็นที่ ๒๑ การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมาย**

ประเทศไทยปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ

- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นการพัฒนาองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาลและโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้ เสริมสร้างพฤติกรรมและจริยธรรมของบุคลากรในการต่อต้านการทุจริต โดยกำหนดตัวชี้วัดการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบ (หลัก)

- **แนวทางการพัฒนา**

๑) ส่งเสริมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐให้มีความโปร่งใสสะอาดปราศจากพฤติกรรมที่ส่อไปในทางทุจริต โดยการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเปิดเผย โปร่งใส ถูกต้องเป็นธรรม ไม่คดโกง รู้จักแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน การสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงาน ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กร โดยการสนับสนุนให้

ข้าราชการและเจ้าหน้าที่รัฐเข้ามามีส่วนร่วมเป็นเครือข่ายต่อต้านการทุจริตในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง สอดส่อง ติดตามพฤติกรรมเสี่ยงและแจ้งเบาะแส เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริตประพฤติมิชอบได้ โดยมีมาตรการสนับสนุนและคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแส

- เป้าหมายของแผนย่อย

๑. ประชาชนมีวัฒนธรรมและพฤติกรรมซื่อสัตย์สุจริต
๒. คดีทุจริตและประพฤติมิชอบลดลง

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาความรู้ให้บุคลากรทุกระดับในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต เสริมสร้างพฤติกรรม จริยธรรม และการต่อต้านการทุจริตรวมทั้งพัฒนาศักยภาพผู้ตรวจสอบภายใน และผู้รับผิดชอบการควบคุมภายใน เพื่อให้การดำเนินงาน มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ลดการทุจริต โดยกำหนดให้หน่วยงานต้องผ่านเกณฑ์การประเมิน ITA

(๑๒) ประเด็นที่ ๑๘ การเติบโตอย่างยั่งยืน (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- เป้าหมาย

สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีคุณภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ได้พัฒนาหน่วยบริการทั้งประเทศให้ได้ตามมาตรฐาน GREEN and CLEAN เพื่อเป็นสถานบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม มีการจัดการขยะติดเชื้อและระบบบำบัดน้ำเสียให้ได้มาตรฐาน การจัดการสารเคมีที่ใช้ในสถานบริการได้อย่างถูกต้อง ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของชุมชน รวมทั้งจัดเตรียมความพร้อมหน่วยบริหารและบริการเพื่อรองรับความเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศของโลกตลอดจนเพิ่มขีดความสามารถ ประชาชนได้รับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม และประชาชนได้รับความปลอดภัยจากการใช้สารเคมี ประชาชนมีสุขภาพดีภายใต้คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีอย่างยั่งยืน

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการจัดการมลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และสารเคมีในภาค

เกษตรทั้งระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (หลัก)

- แนวทางการพัฒนา

จัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อ ของเสียอันตรายและกากอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของประเทศ กำหนดเป้าหมายและแนวทางการดำเนินงาน ครอบคลุมขยะชุมชน ของเสียอันตรายชุมชน มูลฝอยติดเชื้อ และกากของเสียอุตสาหกรรม โดยให้ความสำคัญกับการป้องกันและลดมลพิษจากขยะและของเสียอันตรายจากแหล่งกำเนิด

- เป้าหมายของแผนย่อย

๑. การจัดการขยะมูลฝอย มูลฝอยติดเชื้อของเสียอันตรายสารเคมีในภาคการเกษตร และการอุตสาหกรรมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. คุณภาพอากาศ เสียง และความสั่นสะเทือนอยู่ระดับมาตรฐานของประเทศไทย

- การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ได้มุ่งเน้นการพัฒนาให้โรงพยาบาลเป็นโรงพยาบาลที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลโดยใช้หลักการสุขภาพอย่างยั่งยืน สามารถบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงพยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดการขยะติดเชื้อ

ระบบบำบัดน้ำเสียการจัดการสารเคมี เป็นต้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อชุมชนโดยรอบ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้มาใช้บริการในการรณรงค์ และขยายผลสู่สังคมได้ต่อไป รวมทั้งประชาชนได้รับการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

(๑๓) ประเด็นที่ ๗ โครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ และดิจิทัล (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● **เป้าหมาย**

โครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นการพัฒนาาระบบสารสนเทศด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขได้ทันเวลา

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัล (หลัก)

● **แนวทางการพัฒนา**

พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลทั้งในส่วนของโครงข่ายสื่อสารหลักภายในประเทศและโครงข่ายบรอดแบนด์ความเร็วสูง

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

ประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์มุ่งเน้นการพัฒนาาระบบสารสนเทศด้านการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย รวดเร็ว และทันเหตุการณ์ และนำระบบดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการแก่ประชาชน

(๑๔) ประเด็นที่ ๕ การท่องเที่ยว (รอง)

๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

● **เป้าหมาย**

ความสามารถทางการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทยดีขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ**

กรมการแพทย์ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรทางการแพทย์ วิชาการและบริการ การที่เหมาะสมได้มาตรฐานสากล

๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ

๒.๑) แผนย่อยการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย (หลัก)

● **แนวทางการพัฒนา**

ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวทางการแพทย์ที่ไทยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อสร้างการรับรู้อย่างแพร่หลายในตลาดกลุ่มเป้าหมายหรือกลุ่มตลาดที่มีความสนใจเฉพาะด้าน ได้แก่ ศัลยกรรม เสริมความงาม การตรวจสุขภาพประจำปี ทันตกรรม จักษุวิทยา การรักษาภาวะผู้มีบุตรยาก ศัลยกรรมกระดูกและ ผ่าตัดหัวใจ เป็นต้น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการการแพทย์ครบวงจรของไทย

● **เป้าหมายของแผนย่อย**

๑. รายได้จากการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม และแพทย์แผนไทย เพิ่มขึ้น

๒. อันดับด้านรายได้การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพของประเทศไทย

๓. สถานประกอบการด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและบริการทางการแพทย์

ได้รับมาตรฐานเพิ่มขึ้น

● **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ**

แผนปฏิบัติการราชการกรมการแพทย์ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเพื่อ
รองรับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ความงาม บริการการแพทย์เฉพาะด้าน ให้มีความชำนาญ และ
มีมาตรฐานในระดับสากล

๒.๒.๒ แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์โควิด 19

พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๖๕

๑) เป้าหมาย

- ๑.๑) คนสามารถยังชีพอยู่ได้มีงานทำ กลุ่มเปราะบางได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง
- ๑.๒) มีการวางรากฐานเพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่

๒) แนวทางพัฒนา

๒.๑) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน
ในระยะยาว (Future Growth)

- **อุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร** ด้วยการขยายช่องทางการตลาด
ทั้งการแพทย์แผนปัจจุบันและการแพทย์แผนไทย ยกย่องคุณภาพมาตรฐานของสินค้าและบริการ ส่งเสริมการใช้
เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการด้านสุขภาพ และมุ่งสู่การเป็น
ศูนย์กลางทางการแพทย์ของภูมิภาคแบบครบวงจร เป็นต้น

๒.๒) การพัฒนาศักยภาพและคุณภาพชีวิตของคนให้เป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนการ
พัฒนาประเทศ (Human Capital)

- **การยกระดับทักษะ ปรับทักษะ และส่งเสริมการเรียนรู้** ด้วยการส่งเสริมแรงงาน
ที่อยู่ในภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบ ให้ได้รับการฝึกอบรมยกระดับทักษะ และปรับศักยภาพแรงงาน
ให้เหมาะสมกับรูปแบบธุรกิจ และโครงสร้างเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป ยกย่องคุณภาพมาตรฐานของศูนย์พัฒนา
ฝีมือแรงงานโดยมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ส่งเสริมการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัล ที่จำเป็นสำหรับการเรียนการสอน
และการเรียนรู้ด้วยตนเอง และการพัฒนาทักษะ อาชีพ พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตของแรงงานเพื่อให้
แรงงานมีความยืดหยุ่น พร้อมปรับตัว ตลอดจนมุ่งเน้นการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพในระยะยาว เป็นต้น

- **การเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ** ด้วยการพัฒนาระบบ รับมือปรับตัวต่อโรค
อุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ สร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพะ สร้างภูมิคุ้มกัน ทั้งทางร่างกายและจิตใจ กระจายบริการ
สาธารณสุขอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และ แสวงหาแนวทางดำเนินการปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพให้มี
ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเป็นสังคมสูงวัย และอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางการคลัง เป็นต้น

๒.๓) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ
(Enabling Factors)

- **การปรับปรุงกฎหมายและส่งเสริมภาครัฐดิจิทัล** ให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลง
ทั้งจากภายนอกและภายในประเทศ โดยการปรับปรุงและพัฒนา ฐานข้อมูลแบบบูรณาการ การจัดเก็บและ
เชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการให้บริการประชาชน การปรับปรุง
กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมาตรการต่าง ๆ ตลอดจนการปฏิรูปการจัดเก็บรายได้และ ประสิทธิภาพการ
จัดสรรและใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐให้สอดคล้องกับบริบท และเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เป็นต้น

- **การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม** เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจ
และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในทุกมิติ ด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและนวัตกรรมใน
ประเทศในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางธุรกิจโดยเฉพาะ SMEs และ วิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนา

นวัตกรรมที่ตอบโจทย์ความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และแก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการผลิตงานวิจัยและนวัตกรรม เป็นต้น

๓) การบรรลุค่าเป้าหมายตามแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ

กรมการแพทย์มีภารกิจสำคัญในการยกระดับศักยภาพการให้บริการสาธารณสุขของประเทศให้เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางการแพทย์และสุขภาพ โดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์และสนับสนุนการนำนวัตกรรมของประเทศมาใช้ในระบบบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมทางการแพทย์ของประเทศ ตลอดจนพัฒนามาตรฐานการให้บริการและขยายช่องทางการตลาดเพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ และการท่องเที่ยวด้านสุขภาพในอนาคต นอกจากนี้กรมการแพทย์ยังมุ่งเน้นการขับเคลื่อนนโยบาย มาตรการสร้างเสริมสุขภาพระดับด้านอาชีวเวชศาสตร์และสิ่งแวดล้อม (โรคที่เกิดจากการทำงานและสภาพแวดล้อม) เพื่อให้วัยแรงงานมีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์และเตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่วัยผู้สูงอายุพร้อมจัดให้มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนวัยทำงานที่เหมาะสมและเพียงพอ ทั้งในชุมชน สถานที่ทำงาน สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกระดับโดยบูรณาการให้เกิดความร่วมมือระหว่างกระทรวงและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของการพัฒนาสื่อเพื่อส่งเสริมสุขภาพ และการเผยแพร่องค์ความรู้ในการดูแลสุขภาพ ให้แก่บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ผู้ป่วยและญาติ โดยเฉพาะองค์ความรู้ในการป้องกันโรคระดับทุติยภูมิ (Secondary Prevention) และระดับตติยภูมิ (Tertiary Prevention) เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดโรคแทรกซ้อน ความพิการ หรือแม้กระทั่งการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร และที่สำคัญกรมการแพทย์มุ่งเน้นพัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมด้านสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาและประยุกต์ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ ส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างเท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำ สามารถช่วยยกระดับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขของประเทศ อันส่งผลให้ลดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับด้านสุขภาพของประเทศและสนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศอย่างยั่งยืน

๒.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุข (ฉบับปรับปรุง)

แผนปฏิบัติการกรมการแพทย์มีเป้าประสงค์เพื่อให้ผู้ป่วย ผู้เสี่ยงโรคและผู้สูงอายุได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และทันสมัย มีความรอบรู้ด้านสุขภาพเพิ่มขึ้น สามารถป้องกันและลดโรคที่สามารถป้องกันได้ พร้อมทั้งผู้สูงอายุสามารถดูแลสุขภาพตนเองและได้รับการบริหารและรักษาพยาบาลที่มีคุณภาพที่บ้านและในชุมชน โดยจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชน โดยมีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านสาธารณสุข ทั้ง ๕ กิจกรรมปฏิรูปที่จะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (Big Rock) ดังนี้

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ : การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อ สำหรับประชาชนและผู้ป่วย

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ : การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหาร การรักษาพยาบาลที่บ้าน/ชุมชน และการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๔ : การปฏิรูประบบหลักประกันสุขภาพและกองทุนที่เกี่ยวข้องให้มีความเป็นเอกภาพ บูรณาการ เป็นธรรม ทัวถึง เพียงพอและยั่งยืน ด้านการเงินการคลัง

กิจกรรมปฏิรูปที่ ๕ : การปฏิรูปเขตสุขภาพให้มีระบบบริหารจัดการแบบบูรณาการ คล่องตัว และการร่วมรับผิดชอบด้านสุขภาพระหว่างหน่วยงานและท้องถิ่น
 ทั้งนี้ ในการดำเนินการดังกล่าวจะส่งผลให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณสุขที่มีประสิทธิภาพอย่างทั่วถึง มีการบริการสาธารณสุขให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๑) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การปฏิรูปการจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ เพื่อความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ

● **เป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูป :** ประเทศมีระบบงานความมั่นคงด้านสุขภาพ และระบบจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขที่ครบวงจรและบูรณาการ เพื่อยกระดับความมั่นคงแห่งชาติด้านสุขภาพ (National Health Security) สามารถตอบโต้ภาวะฉุกเฉินได้ทุกภัย รวมถึงโรคระบาดระดับชาติและโรคอุบัติใหม่ อย่างรวดเร็ว เป็นระบบ มีความเป็นเอกภาพ มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลและปลอดภัย เพื่อปกป้องชีวิต สวัสดิภาพ และความเป็นอยู่ของประชาชนชาวไทยด้วยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและยั่งยืน

● **ตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูป**

๑) ระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัล ที่สามารถแสดง critical information ได้แบบ real time ครบทุกองค์ประกอบทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ

๒) อัตราป่วยตายจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ น้อยกว่าร้อยละ ๑.๖ ในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕

เป้าหมายย่อย (Milestone : MS)	โครงการที่สนับสนุนกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑
MS ๔ : มีการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามแผนบูรณาการ เพื่อยกระดับศักยภาพ และโครงสร้างพื้นฐานด้านการจัดการ ภาวะฉุกเฉิน ด้านสาธารณสุขและความมั่นคงด้านสุขภาพ MS ๔.๓ : ประชาชนเข้าถึงบริการการตรวจเพื่อการ คัดกรองและเฝ้าระวังเพิ่มมากขึ้น	๑) โครงการพัฒนาศักยภาพด้านรักษาพยาบาล โรคติดเชื้ออุบัติใหม่ - อุบัติซ้ำการพัฒนาการ ป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล (Hospital Associated infection)
MS ๔.๒ : อัตราป่วยตายจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ น้อยกว่าร้อยละ ๑.๖ ในปี ๒๕๖๔ และ ๒๕๖๕	๒) โครงการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ ฉุกเฉินครบวงจรและระบบส่งต่อ
MS ๓ : มีระบบข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่ สามารถแสดง critical information ได้แบบ real-time ครบทุกองค์ประกอบทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ MS ๓.๑ : มีระบบสารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการ ดำเนินงานด้านสุขภาพและรองรับการดำเนินงานภายใต้ สถานการณ์ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุขแบบ real time MS ๓.๒ : มีระบบบริหารจัดการ Big Data MS ๓.๓ : มีระบบสารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการ ดำเนินงานด้านสุขภาพและรองรับการดำเนินงานภายใต้ สถานการณ์ภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข	๓) โครงการยกระดับระบบบริหารจัดการกรมการ แพทย์แนวใหม่ด้วยระบบดิจิทัล (Digital DMS New Management System)

๒) กิจกรรมปฏิรูปที่ ๒ การปฏิรูปเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสร้างเสริม สุขภาพความรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันและดูแลรักษาโรคไม่ติดต่อ สำหรับประชาชนและผู้ป่วย

เป้าหมายและตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูป

- **เป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูป :** ผู้ป่วยและคนวัยทำงานที่เสี่ยงกับโรคไม่ติดต่อ โดยเฉพาะเบาหวานและความดันโลหิตสูงได้รับการทางการแพทย์และการสร้างเสริมสุขภาพแนวใหม่ ที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้น ด้วยการบูรณาการบริการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพและป้องกันโรคเข้ากับการรักษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

- **ตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูป**

๑) ระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐของประเทศมีชุดสิทธิประโยชน์ที่เน้นรูปแบบบริการเชิงนวัตกรรม ซึ่งรวมถึงมาตรการในการบูรณาการการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพ การป้องกันโรคเข้ากับการรักษาโรคไม่ติดต่อ โดยเฉพาะเบาหวานและความดันโลหิตสูง ที่เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดูแลรักษาผู้ป่วย รวมถึง การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อสนับสนุนบริการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการสร้างเสริมสุขภาพการเพิ่มบสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค (P&P) และการบริหารจัดการงบให้ตรงตามวัตถุประสงค์และไม่ซ้ำซ้อน และการเสริมสร้างศักยภาพในด้านนี้ของสถานพยาบาล และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

๒) ระบบข้อมูลสุขภาพที่มีบูรณาการและมีมาตรฐานที่เอื้อต่อการสร้างความรอบรู้และแนวทางการปฏิบัติตนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ป่วยและผู้เสี่ยงโรคไม่ติดต่อและเชื่อมโยงกับข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล (personal health record) ผ่านการสื่อสารที่ทันสมัย พร้อมกับเทคโนโลยีดิจิทัลและอุปกรณ์ดิจิทัลส่วนบุคคล เพื่อเสริมสร้างความรอบรู้ด้านสุขภาพ การสร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค รวมทั้งการเข้าถึงบริการรักษาพยาบาล

เป้าหมายย่อย (Milestone : MS)	โครงการที่สนับสนุนกิจกรรมปฏิรูปที่ ๒
<p>MS ๒ : การบูรณาการบริการสร้างเสริมสุขภาพ การสร้างเสริมความรอบรู้ด้านสุขภาพและป้องกันโรคเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเข้ากับระบบบริการทางการแพทย์</p> <p>MS ๒.๒ : กลไกและมาตรการเพื่อส่งเสริม/สนับสนุนการบูรณาการสร้างเสริมสุขภาพ ความรอบรู้ด้านสุขภาพและป้องกันโรคเข้ากับการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลรัฐและเอกชน</p> <p>MS ๒.๕ : สนับสนุนรูปแบบบริการ (Service Model) เชิงนวัตกรรมที่มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อกาปรับเปลี่ยน พฤติกรรมในสถานพยาบาลภาครัฐ และเอกชนที่สนับสนุนโดยระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐ ในเขตสุขภาพ ๔ เขต</p>	<p>โครงการพัฒนาต่อยอดระบบบริการทางการแพทย์ด้านโรคไม่ติดต่อเรื้อรังวิถีใหม่ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมใน ๔ ภูมิภาค</p>

๓) **กิจกรรมปฏิรูปที่ ๓ การปฏิรูประบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหาร การรักษาพยาบาลที่บ้าน/ชุมชน และการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม**

๓.๑) **เป้าหมายและตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูป**

- **เป้าหมายของกิจกรรมปฏิรูป :** ประเทศมีระบบบริการสุขภาพผู้สูงอายุด้านการบริหารการักษาพยาบาลที่บ้าน/ชุมชนและการดูแลสุขภาพตนเองในระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงบริการ โดยการมีส่วนร่วมของท้องถิ่น

- **ตัวชี้วัดของกิจกรรมปฏิรูป**

๑) ระบบและกลไกการบริหารและรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่บ้าน/ชุมชน รวมทั้งระบบบริการของทีมแพทย์ประจำครอบครัว ระบบสนับสนุน และร่วมดำเนินการของสถานพยาบาล องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชนและพื้นที่ รวมทั้งอาสาสมัครและสมาชิกในครอบครัว โดยการบริการและรักษาพยาบาลสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องการการพึ่งพิงจนถึงระยะสุดท้ายของชีวิต

๒) ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสนับสนุนการบริหาร และการรักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่บ้าน/ชุมชน รวมทั้ง tele-medicine, tele-pharmacy, tele-nursing, video call และอุปกรณ์ดิจิทัลส่วนบุคคลเป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพปฐมภูมิเชิงนวัตกรรม

เป้าหมายย่อย (Milestone : MS)	โครงการที่สนับสนุนกิจกรรมปฏิรูปที่ ๓
<p>MS ๕ : ระบบ/รูปแบบการบริหาร รักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่บ้าน/ชุมชน และรูปแบบ/กลไกการเงินการคลังเชิงนวัตกรรม เป็นส่วนหนึ่งของระบบสุขภาพปฐมภูมิ</p> <p>MS ๕.๑ : ระบบ/รูปแบบเชิงนวัตกรรมการบริหาร รักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่บ้าน/ชุมชน รวมถึงระบบบริการ รักษาพยาบาลทางไกล โดยใช้ tele-medicine, tele-pharmacy, tele-nursing, video call และระบบบริการของทีมแพทย์ประจำครอบครัว อย่างน้อย ๓ ระบบ/รูปแบบ</p>	<p>โครงการพัฒนาระบบ/รูปแบบเชิงนวัตกรรมการบริหาร รักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่บ้าน/ชุมชน รวมถึงระบบบริการรักษาพยาบาลทางไกล โดยใช้ tele-medicine, tele-pharmacy, tele-nursing, video call และระบบบริการของทีมแพทย์ประจำครอบครัว</p>

๒.๒.๘ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

๑) วัตถุประสงค์ที่

๑.๑ เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่มีสมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาพและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

๑.๒ เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

๑.๔ เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุน การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

๑.๕ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา

๒) เป้าหมายรวมที่

๒.๑ คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

๒.๒ ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๕

๒.๔ ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ประเทศ เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่งไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ เทียบกับการ

ปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

๒.๖ มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่า ลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชันลดลง และการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษานานาชาติและอันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพสูง ฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถและปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

๓) ยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติราชการกรมการแพทย์ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ทั้ง ๗ ยุทธศาสตร์ ดังนี้

๓.๑) ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ (หลัก)

๓.๑.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่

๒.๑.๔ คนไทยมีสุขภาพที่ดีขึ้น (หลัก)

๒.๑.๒ คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้และความสามารถเพิ่มขึ้น (รอง)

๓.๑.๒) แนวทางการพัฒนาที่

๓.๔ ลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพและให้ทุกภาคส่วนคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพ (หลัก)

๓.๒ พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้ และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า (รอง)

๓.๖ พัฒนาระบบการดูแลและสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับสังคมสูงวัย (รอง)

๓.๕ เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบสุขภาพภาครัฐและปรับระบบการเงินการคลังด้านสุขภาพ (รอง)

๓.๒) ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม (รอง)

๓.๒.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๒ เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ

๓.๒.๒) แนวทางการพัฒนาที่

๓.๒ กระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง (หลัก)

๓.๑ เพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ ๔๐ ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ (รอง)

๓.๓ เสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงิน ฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดินและทรัพยากรภายในชุมชน (รอง)

๓.๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (รอง)

๓.๔.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๓ สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดี ลดมลพิษ และลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ

๓.๔.๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๓ แก้ไขปัญหาวิกฤตสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ น้ำเสียและของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียวเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน

๓.๕) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน (รอง)

๓.๕.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

๕. ประเทศไทยมีความพร้อมต่อการรับมือภัยคุกคามทั้งภัยคุกคามทางทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ (หลัก)

๑. ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ (รอง)

๔. ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน มิตรประเทศ และนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ (รอง)

๓.๕.๒) แนวทางการพัฒนาที่

๓.๒ การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่น ๆ (สาธารณสุขและภาวะฉุกเฉินด้านโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ) (หลัก)

๓.๑ การรักษาความมั่นคงภายในเพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ (รอง)

๓.๓ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคง เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับมิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ (รอง)

๓.๖) ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย (รอง)

๓.๖.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๓ เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น

๓.๖.๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๓.๕ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๓.๗) ยุทธศาสตร์ที่ ๘ : การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม (รอง)

๓.๗.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่

๑. เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ (หลัก)
๒. เพิ่มความสามารถในการประยุกต์ใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อยกระดับความสามารถการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการ และคุณภาพชีวิตของประชาชน (รอง)

๓.๗.๒) แนวทางการพัฒนาที่

๓.๑ เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ใน เชิงพาณิชย์และเชิงสังคม (หลัก)

๓.๓ พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม (รอง)

๓.๘) ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ : ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา (รอง)

๓.๘.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์ที่ ๑. เครือข่ายการเชื่อมโยงตามแนว
ระเบียงเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและมีการใช้ประโยชน์ได้เต็มศักยภาพ

๓.๘.๒) แนวทางการพัฒนาที่

๓.๗) เข้าร่วมเป็นภาคีความร่วมมือระหว่างประเทศโดยมีบทบาทที่สร้างสรรค์

๓.๘) ส่งเสริมความร่วมมือกับภูมิภาคและนานาชาติในการสร้างความมั่นคง

๓.๙) บูรณาการภารกิจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศและด้านการต่างประเทศ

๒.๒.๙ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ

๑) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๑๓ พัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเพื่อเสริมสร้าง
ความมั่นคงของชาติ

๒) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติรองรับ
นโยบายที่ ๑๓

๓) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

ระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติเป็นทิศทางและแนวทางหลักในการเผชิญกับภาวะไม่
ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการจากการเผชิญภัยคุกคามทุกรูปแบบ โดยให้ทุกภาคส่วน พร้อมสนับสนุน
การเตรียมพร้อมของชาติร่วมกันในลักษณะประชารัฐควบคู่ไปกับการส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกับต่างประเทศ

๔) ตัวชี้วัด

(๑) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติให้พร้อมเผชิญกับ
ภาวะไม่ปกติและจัดการความเสี่ยงอย่างบูรณาการ

(๒) ระดับความสำเร็จในการบูรณาการการฝึกการบริหารวิกฤตการณ์ทั้งภายในประเทศ
และระหว่างประเทศ เพื่อรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบ

๕) กลยุทธ์

(๑) พัฒนาระบบบริหารจัดการยุทธศาสตร์ให้มีประสิทธิภาพ และผนึกกำลังในลักษณะ
หุ้นส่วนยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติในการรับมือสาธารณภัย ภัยที่เกิดจากการสู้รบ และ
วิกฤตการณ์ความมั่นคง

(๒) ทบทวนปรับปรุงและพัฒนาแผนงาน/โครงการ/งบประมาณของหน่วยงานทั้งใน
ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อการเตรียมพร้อมแห่งชาติ

(๓) เสริมสร้างความร่วมมือการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบกับต่างประเทศ
โดยมีการเสริมสร้างความสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ และเข้าร่วมฝึกซ้อมเพื่อพัฒนาระบบ
การเตรียมพร้อมกับต่างประเทศภายใต้กลไกความร่วมมือระดับทวิภาคีและพหุภาคี

(๔) พัฒนาองค์ความรู้แก่บุคลากรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับกาเตรียมพร้อมแห่งชาติให้
สามารถจัดการความเสี่ยง และแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อความมั่นคงของประเทศ รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนความรู้
และประสบการณ์กับต่างประเทศ ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการเตรียมพร้อมรับมือภัยคุกคามทุกรูปแบบอย่าง
ต่อเนื่อง

๒.๓ แผนระดับที่ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

- แผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ของ กระทรวงสาธารณสุข
- แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๕ – ๒๕๖๕) ของกรมกิจการผู้สูงอายุ
- แผนงานบูรณาการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมสูงวัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของกรมกิจการผู้สูงอายุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงมนุษย์

- แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม
- แผนงานบูรณาการรัฐบาลดิจิทัล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ส่วนที่ ๓ นโยบายที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ นโยบายรัฐบาล

รัฐบาลปัจจุบันภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนประเทศของรัฐบาล คือ “มุ่งมั่นให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วในศตวรรษที่ ๒๑” โดยมีการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรีต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) เมื่อวันที่พฤหัสบดีที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ซึ่งรัฐบาลได้กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ๑๒ ด้าน ในช่วง ๔ ปีข้างหน้า ดังนี้

๑. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์
๒. การสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยของประเทศ และความสงบสุขของประเทศ
๓. การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
๔. การสร้างบทบาทของไทยในเวทีโลก
๕. การพัฒนาเศรษฐกิจและความสามารถในการแข่งขันของไทย
๖. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค
๗. การพัฒนาสร้างความเข้มแข็งจากฐานราก
๘. การปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย
๙. การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม
๑๐. การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและการรักษาสิ่งแวดล้อมเพื่อสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืน
๑๑. การปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐ
๑๒. การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และ กระบวนการยุติธรรม

โดยนโยบายที่เกี่ยวข้องกับด้านสาธารณสุขโดยตรงคือนโยบายด้านที่ ๙ การพัฒนาระบบสาธารณสุขและหลักประกันทางสังคม มุ่งเน้นการจัดบริการสาธารณสุขและระบบความคุ้มครองทางสังคม ที่ครอบคลุมประชากรทุกกลุ่มอย่างเหมาะสมนำไปสู่ความเสมอภาค ประกอบด้วย

๙.๑ พัฒนาระบบบริการสาธารณสุข แพทย์สมัยใหม่ และแพทย์แผนไทย ให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย เป็นที่ยอมรับในระดับสากล และมีคุณภาพทัดเทียมกันทั่วทุกพื้นที่ รวมถึงการยกระดับไปสู่ความเชี่ยวชาญ ในด้านการแพทย์แม่นยำ และยกระดับระบบหลักประกันสุขภาพ ให้ครอบคลุมแรงงานนอกระบบ โดยอยู่บนพื้นฐานหลัก ประสิทธิภาพและความยั่งยืนทางการคลังของประเทศ ส่งเสริมให้มีมาตรการสร้างเสริมสุขภาพและอนามัยให้คนไทยทุกช่วงวัยมีสุขภาพแข็งแรงและลดอัตราการเจ็บป่วยโรคเรื้อรัง พร้อมทั้งจัดให้มีสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่เอื้อต่อสุขภาพของประชาชนอย่างเหมาะสมและพอเพียง

๙.๒ ส่งเสริมการป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ โดยการพัฒนาองค์ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้องของคนทุกกลุ่มวัย ส่งเสริมการเล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อเสริมสร้างสุขภาพ สร้างระบบรับมือต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ ทั้งระบบติดตาม ฝ้าระวัง และการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างครบวงจร

และบูรณาการ จัดระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลอย่างทั่วถึง และส่งเสริมให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่

๙.๓ พัฒนาและยกระดับความรู้ด้านสาธารณสุขสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้เป็นหมอประจำบ้านควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารทางการแพทย์ เร่งพัฒนาระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพให้ทั่วถึงและครอบคลุมประชากรทุกภาคส่วน ลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ พร้อมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณสุขในชุมชนผ่านการพัฒนากระบวนการแพทย์ทางไกลควบคู่ไปกับการเพิ่มบทบาทของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และการยกระดับคุณภาพการบริการของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล เพื่อให้ประชาชนในทุกครัวเรือนทุกพื้นที่โดยเฉพาะผู้สูงอายุในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการสาธารณสุขได้อย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

๙.๔ สร้างหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมด้านการศึกษา สุขภาพ การมีงานทำที่เหมาะสมกับประชากรทุกกลุ่ม มีการลงทุนทางสังคมแบบมุ่งเป้าหมาย เพื่อช่วยเหลือกลุ่มคนยากจนและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสโดยตรง จัดให้มีระบบบำนาญชราภาพ หลังพ้นวัยทำงาน ปฏิรูประบบภาษีส่งเสริมความเสมอภาคทางสังคม สร้างความเสมอภาคทางการศึกษาผ่านกลไกกองทุน และยกระดับคุณภาพการศึกษา ผ่านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย รวมถึงคุ้มครองแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบ ให้ได้รับความปลอดภัยและมีสุขอนามัยที่ดีในการทำงาน ได้รับรายได้ สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์ ที่เหมาะสมแก่การดำรงชีพ

นอกจากนโยบายหลักทั้ง ๑๒ ด้าน รัฐบาลได้กำหนดเรื่องเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ เพื่อบรรเทาปัญหาและลดผลกระทบกับประชาชน และระบบเศรษฐกิจ โดยมีนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง ดังนี้

๑. การแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตของประชาชน โดยลดข้อจำกัดในการประกอบอาชีพของคนไทย
๒. การปรับปรุงระบบสวัสดิการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยปรับปรุงระบบบัตรสวัสดิการแห่งรัฐและเบี้ยยังชีพของประชาชน อาทิ ผู้สูงอายุและคนพิการ ที่มีรายได้น้อย ผู้ยากไร้ ผู้ด้อยโอกาส และพิจารณาขยายความครอบคลุมไปยังกลุ่มมารดาตั้งครรภ์ เด็กแรกเกิด และเด็กวัยเรียนที่ครอบครัวมีปัญหาทางเศรษฐกิจ และเร่งรัดการพัฒนาระบบบริการ สุขภาพ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการบริการในแต่ละระบบ ลดภาระการเดินทาง ไปสถานพยาบาลของประชาชน และลดความแออัดในโรงพยาบาลขนาดใหญ่ พัฒนาโรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ระบบการแพทย์ทางไกล และภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย เพื่อให้ประชาชนที่อยู่ในชุมชนสามารถเข้าถึงหน่วยบริการ สาธารณสุขได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และได้รับการบริการอย่างมีคุณภาพ

๓. มาตรการเศรษฐกิจเพื่อรองรับความผันผวนของเศรษฐกิจโลก
๔. การให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและพัฒนานวัตกรรม
๕. การยกระดับศักยภาพของแรงงาน
๖. การวางรากฐานระบบเศรษฐกิจของประเทศสู่อนาคต
๗. การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ ๒๑
๘. การแก้ไขปัญหาทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและฝ่ายราชการประจำ
๙. การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต้
๑๐. การพัฒนาระบบการให้บริการประชาชน
๑๑. การจัดเตรียมมาตรการรองรับภัยแล้งและอุทกภัย
๑๒. การสนับสนุนให้มีการศึกษา การรับฟังความเห็นของประชาชน และ การดำเนินการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

๓.๒ นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) ได้มอบนโยบายในการประชุมผู้บริหารระดับสูงกระทรวงสาธารณสุข เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมชัชวาทนเรนทร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ดังนี้

กระทรวงสาธารณสุขเป็นกระทรวงที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง มีภารกิจดูแลประชาชนทุกช่วงวัยตั้งแต่เกิดจนสิ้นอายุขัย ต้องทำงานทั้งในมิติสุขภาพ สังคม และเศรษฐกิจ เพื่อลดความเจ็บป่วย ลดความจนของประชาชน ดังนั้น นโยบายที่ต้องการให้เกิดผลต่อประชาชนทุกคนในประเทศไทย นับจากวันนี้ คือ “ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ร่างกายแข็งแรง ทำให้เศรษฐกิจประเทศแข็งแรง” โดยการร่วมแรงร่วมใจกันทำงาน ที่สำคัญ ๕ ด้าน ดังนี้

๑. การพัฒนางานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการที่เกี่ยวข้องกับพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ เพื่อสืบสาน รักษา ต่อยอดและพัฒนาการบริการด้านสาธารณสุข ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๒. การดูแลให้ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง ทั้งทางกาย ทางใจ และมีความมั่นคงทางสุขภาพ เพื่อให้คนไทยทุกช่วงวัยมีสุขภาพแข็งแรง และลดอัตราการเจ็บป่วยโรคเรื้อรัง

(๒.๑) สร้างเสริมให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้อง เพื่อการมีสุขภาพที่ดี ส่งเสริมการออกกำลังกาย และโภชนาการที่ถูกสุขอนามัย ให้ชุมชนเป็นฐานในการสร้างสุขภาพที่ดีในทุกพื้นที่

(๒.๒) พัฒนาเด็กไทยให้มีคุณภาพ ตั้งแต่ออยู่ในครรภ์อย่างต่อเนื่อง จนถึงเด็กวัยเรียนให้มีพัฒนาการสมวัย มีคุณภาพเพื่อส่งต่อการพัฒนาในระยะถัดไป

(๒.๓) จัดการดูแลระยะยาวรองรับสังคมสูงวัยอย่างเป็นระบบ ให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพดี ลดจำนวนผู้ป่วยติดบ้าน ติดเตียง เข้าถึงการบริการอย่างมีศักดิ์ศรี สนับสนุนให้ ชุมชน ท้องถิ่น และภาคเอกชน เข้ามาจัดบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ โดยกำกับดูแลให้มีมาตรฐาน

(๒.๔) จัดการภัยคุกคามความมั่นคงทางสุขภาพอย่างครบวงจรและบูรณาการ ป้องกันและควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่อสุขภาพ วิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุข โรคระบาด โรคอุบัติใหม่ อุบัติซ้ำการคุ้มครองผู้บริโภค โดยความร่วมมือกับเครือข่ายภาครัฐ ประชาชน ท้องถิ่น และเอกชนรวมทั้งการยกระดับความร่วมมือทางสาธารณสุขกับต่างประเทศ ด้านความมั่นคงทางสุขภาพโดยเฉพาะในพื้นที่ชายแดน และพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ

๓. การดูแลให้ประชาชนได้รับบริการที่มีคุณภาพ ปลอดภัย ลดความเหลื่อมล้ำลดความแออัด ลดระยะเวลาการรอคอย และลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน

(๓.๑) เพิ่มศักยภาพการให้บริการของหน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบเหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่เขตสุขภาพ ลดความแออัดในโรงพยาบาลศูนย์โรงพยาบาลทั่วไปเพิ่มขีดความสามารถของโรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) จัดระบบการแพทย์ปฐมภูมิที่มีแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัวดูแลอย่างทั่วถึง รวมทั้งการพัฒนาห้องฉุกเฉินให้มีประสิทธิภาพ และกำลังคนที่เพียงพอ

(๓.๒) พัฒนาและยกระดับความรู้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม. ให้เป็นหมอประจำบ้าน ในการดูแลสุขภาพประชาชนในชุมชน ให้ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการ เข้าถึงข้อมูลและแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชนในการเดินทางไปพบแพทย์

(๓.๓) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการแพทย์ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ ได้แก่ ระบบการแพทย์ทางไกล (Telemedicine) ระบบคิว ระบบงานบริการของโรงพยาบาลระบบส่งต่อ ตลอดจนการเชื่อมโยงข้อมูลการบริการสุขภาพให้เป็นหนึ่งเดียว เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ในการบริหารจัดการระบบบริการสุขภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

๔. ผลักดันการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์และสาธารณสุข

(๔.๑) ให้ประชาชนเข้าถึงการใช้กัญชาและสมุนไพรทางการแพทย์ได้อย่างปลอดภัยเร่งศึกษาวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการใช้กัญชา กัญชง และพืชสมุนไพรในทางการแพทย์ อุตสาหกรรมทางการแพทย์ เพื่อสร้าง

โอกาสทางการรักษา เศรษฐกิจ และการสร้างรายได้ของประชาชน โดยกำหนดกลไกการดำเนินงานที่รัดกุมเพื่อมิให้เกิดผลกระทบทางสังคม ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๔.๒) ส่งเสริมนวัตกรรมและศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ ทั้งด้านระบบบริการทางการแพทย์ การสร้างเสริมสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การศึกษาวิจัย การผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการด้านสุขภาพที่ทันสมัย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มรายได้ของประชาชน ให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์ของเอเชีย (Medical Hub)

๕. การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ

(๕.๑) ให้ทุกหน่วยงานยึดหลักธรรมาภิบาลและความโปร่งใส ในการปฏิบัติงานกระจายอำนาจการบริหารจัดการระบบบริการและทรัพยากรสู่เขตสุขภาพ เพื่อความคล่องตัวและตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น

(๕.๒) สร้างขวัญกำลังใจบุคลากร ผู้บริหารหน่วยงานทุกระดับต้องให้ความสำคัญกับการดูแลบุคลากร ตั้งแต่เริ่มเข้าทำงาน ความปลอดภัย และความสุขในการทำงาน การพัฒนาศักยภาพความก้าวหน้าในอาชีพ พัฒนาสู่การเป็นองค์กรนวัตกรรม เพื่อธำรงรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพในการให้บริการแก่ประชาชน

ส่วนที่ ๔ สถานการณ์และปัจจัยที่มีผลต่อระบบสุขภาพ

สังคมในปัจจุบันมีความเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วในทุกมิติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สามารถควบคุมและป้องกันโรคติดเชื้อได้ดีขึ้น ประชาชนเข้าถึงบริการสุขภาพดีขึ้นส่งผลให้ประชาชนมีอายุขัยเฉลี่ยที่ยืนยาวขึ้น แต่อุบัติการณ์ของโรคเรื้อรัง และปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อมมีผลต่อสุขภาพของประชาชน (Social Determinants of Health) มีความหลากหลายและควบคุมได้ยากขึ้น โดยปัจจัยหลักที่มีผลกระทบต่อบริบทสุขภาพของคนไทย มีดังต่อไปนี้

๔.๑ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อระบบสุขภาพ

๔.๑.๑ สังคมผู้สูงอายุ

ประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ (Aged Society) จากการคาดประมาณประชากรของประเทศไทยปี ๒๕๕๓ - ๒๕๘๓ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) พบว่า ปัจจุบันอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยต่ำกว่าระดับทดแทนอยู่ที่อัตรา ๑.๖๒ และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ อัตราการเจริญพันธุ์รวมอาจลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน ส่งผลให้โครงสร้างประชากรไทยมีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย ซึ่งสัดส่วนประชากรกลุ่มผู้สูงอายุได้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็น ๑๙.๑% ในปี ๒๕๕๙ และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นถึง ๒๖.๖ % ในปี ๒๕๗๓ ขณะที่ประชากรวัยเด็กและวัยแรงงานจะมีจำนวนลดลง โดยกลุ่มวัยเด็กจะลดลงอย่างรวดเร็วจาก ๑๑.๗๙ ล้านคนในปี ๒๕๕๘ เหลือเพียง ๘.๑๗ ล้านคนในปี ๒๕๘๓ ส่วนกลุ่มวัยทำงานมีแนวโน้มลดลงจาก ๔๓.๐ ล้านคน เป็น ๓๕.๒ ล้านคนในช่วงเวลาเดียวกัน และยังมีปัญหาผลิตผลจากแรงงานต่ำ นอกจากนี้คนไทยไม่นิยมทำงานระดับล่าง ทำให้ต้องพึ่งการนำเข้าแรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน เป็นช่องทางทำให้เกิดปัญหาโรคและภัยสุขภาพเพิ่มมากขึ้น

กลุ่มผู้สูงอายุที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทำให้มีผู้ป่วยโรคเรื้อรังต่างๆ เพิ่มมากขึ้น สะท้อนภาระค่าใช้จ่ายทางสุขภาพ ขณะเดียวกันผู้สูงอายุจำนวนมากมีรายได้ไม่พอต่อการยังชีพ และจะส่งผลให้อัตราการพึ่งพิง

ของประชากรวัยแรงงานต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มี ศักยภาพแบกรับการดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คน แบกรับการดูแลผู้สูงอายุ ๑ คน อีกทั้งการพัฒนาด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพมากขึ้น เป็นผลให้ประชากรมีอายุ ยืนยาวขึ้น แต่คุณภาพชีวิตในผู้สูงอายุบางกลุ่ม เช่น ผู้สูงอายุที่มีภาวะติดเตียง ติดบ้าน ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเอง ได้มีเพิ่มขึ้น และแนวโน้มที่จะมีผู้สูงอายุอยู่ตามลำพังก็เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเป็นประเด็นที่สำคัญอีกประเด็นหนึ่ง

๔.๑.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการพัฒนาประเทศ

จากการใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติในการพัฒนาประเทศอย่างไม่เหมาะสมและขาด ประสิทธิภาพ ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความเสื่อมโทรมอย่างรวดเร็วและเกิดปัญหามลพิษต่าง ๆ ตามมา ไม่ว่าจะเป็น มลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางดิน ปัญหาขยะของเสียอันตราย เป็นต้น ซึ่งปัญหาสิ่งแวดล้อม เหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนโดยตรง

ปัจจุบันพบว่าปัญหาขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย และสารอันตรายมีแนวโน้มในการ จัดการที่ดีขึ้น ในปี ๒๕๖๒ มีขยะมูลฝอยประมาณ ๒๗.๙๓ ล้านตัน โดยแนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อ คนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๑๓ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๑.๑๕ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๖๑ เนื่องจากการขยายตัวของชุมชนเมือง การเพิ่มขึ้นของประชากรและประชากรแฝงแรงงาน การส่งเสริมการท่องเที่ยว การ บริโภคที่เพิ่มมากขึ้น โดยขยะถูกคัดแยกและนำกลับไปใช้ประโยชน์ ๙.๗๖ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๕) ถูกนำไปกำจัด อย่างถูกต้อง ๑๐.๘๕ ล้านตัน (ร้อยละ ๓๙) (สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนและสถานียกถ่ายขยะมูลฝอยชุมชน ทั่วประเทศที่เปิดดำเนินการมี ๒,๗๘๙ แห่ง) กำจัดไม่ถูกต้อง ๗.๓๒ ล้านตัน (ร้อยละ ๒๖) ปริมาณขยะมูลฝอย ชุมชนส่วนหนึ่งเป็นขยะพลาสติกประมาณ ๒ ล้านตัน สามารถนำเข้าสู่ระบบรีไซเคิลประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ ตัน (ส่วนใหญ่เป็นขวดพลาสติก) ทั้งนี้ การจัดการขยะมูลฝอยชุมชนมีแนวโน้มดีขึ้น ของเสียอันตรายที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๖๑ มีจำนวน ๑.๘๙๓ ล้านตัน ลดลง ๐.๗๓๓ ล้านตัน จากปี ๒๕๖๐ ส่วนใหญ่เป็นของเสียอันตรายจาก อุตสาหกรรม ๑.๒ ล้านตัน และของเสียอันตรายจากชุมชน ๐.๖๙๓ ล้านตัน (รวมซากผลิตภัณฑ์เครื่องใช้ไฟฟ้า และอิเล็กทรอนิกส์) ประมาณ ๔๑๔,๖๐๐ ตัน และมูลฝอยติดเชื้อ ประมาณ ๐.๐๕๕ ล้านตัน

มูลฝอยติดเชื้อในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๖-๒๕๖๐) พบว่าปริมาณมูลฝอยติดเชื้อ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีปริมาณการเกิดมูลฝอยติดเชื้อ รวม ทั้งสิ้น ๕๗,๙๕๔.๐ ตัน เพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่มีปริมาณ ๕๕,๖๔๖.๒ ตันโดยเกิดจากโรงพยาบาลรัฐ ๑๐,๘๕๖ แห่ง โรงพยาบาลเอกชน ๓๕๗ แห่ง คลินิกเอกชน ๑๑,๙๓๐ แห่ง สถานพยาบาลสัตว์ ๒,๕๒๒ แห่ง และห้องปฏิบัติการเชื้ออันตราย ๑,๑๘๘ แห่ง รวม ๒๖,๘๖๓ แห่ง ซึ่ง การจัดการมูลฝอยติดเชื้อสามารถดำเนินการได้ทั้งการจ้างบริษัทเอกชนดำเนินการให้ราชการ ส่วนท้องถิ่นดำเนินการ และสถานพยาบาลกำจัดเอง ณ แหล่งกำเนิด ทั้งนี้แนวโน้มของเสียอันตรายที่ลดลงส่วน หนึ่งมาจากนโยบายของรัฐบาลสำหรับการจัดการขยะของเสียอันตราย ขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อ โดย การพัฒนาระบบกำกับ ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้เกิดการลักลอบทิ้ง และใช้มาตรการทางกฎหมายและ บังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

ในช่วงปี ๒๕๕๗-๒๕๖๑ สถานการณ์การใช้สารเคมีทางการเกษตรและสารอันตราย ภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๑ สารเคมีในภาคเกษตรกรรม ๑๐ ลำดับแรก มี การนำเข้ารวม ๐.๑๖ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา ร้อยละ ๙ ประเภทของวัตถุอันตรายที่นำเข้าสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ สารกำจัดวัชพืช (ร้อยละ ๗๓) สารป้องกันกำจัดโรคพืช (ร้อยละ ๑๒) และสารกำจัดแมลง (ร้อย ละ ๑๑) สำหรับสารอันตรายภาคอุตสาหกรรม ๑๐ ลำดับแรก มีการนำเข้า ๒.๙๑ ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปี ที่ผ่านมา ร้อยละ ๕ ประเภทสารอันตรายในภาคอุตสาหกรรมที่นำเข้าสูงสุด ๓ อันดับแรก ได้แก่ เมทานอล

(methanol) หรือเมทิลแอลกอฮอล์ (methylalcohol) กรดซัลฟูริก (sulfuric acid) และเอทิลีนไดคลอไรด์ (ethylene dichloride) หรือ ๑,๒-ไดคลอโรอีเทน (๑,๒-dichloroethane)

สำหรับปัญหามลพิษทางอากาศยังพบว่าเกินมาตรฐานหลายแห่งแต่มีแนวโน้มที่ดีขึ้น
ในปี ๒๕๖๑ พบมลพิษทางอากาศเกินมาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญ ได้แก่ ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (Volatile organic compounds, VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในพื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพมหานคร ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา อย่างไรก็ตามปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือ ปริมาณรถยนต์จำนวนมาก พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน จังหวัดสระบุรี ปัญหาฝุ่นละอองในพื้นที่มาจากการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองจากโรงงาน อุตสาหกรรม เหมืองหินในพื้นที่และพื้นที่ใกล้เคียง การจราจรการบรรทุกขนส่งในพื้นที่ ถนนชำรุด พบจำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐาน ๑๖๕ วัน จากการตรวจวัด ๓๖๒ วัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา(จากร้อยละ ๒๗ เป็นร้อยละ ๔๖) ซึ่งยังต้องมีการแก้ไขปัญหอย่างเข้มข้น สำหรับมลพิษจากหมอกควันในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่า สถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือ ๙ จังหวัด ซึ่งมีสาเหตุหลักเกิดจากการเผาในที่โล่งและไฟไหม้ป่า สถานการณ์มีแนวโน้มดีขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ โดยในปี ๒๕๖๑ จำนวนวันที่ฝุ่นละอองเกินค่ามาตรฐานลดลงจากปี๒๕๕๙ และปี๒๕๖๐ จาก ๖๑ วัน และ ๓๘ วัน เป็น ๓๔ วัน (ลดลงร้อยละ ๔๔ และ ๑๑ ตามลำดับ) จุดความร้อนสะสมรายจังหวัดมีค่าลดลงจากปี ๒๕๕๙ และปี ๒๕๖๐ จาก ๑๐,๑๓๓ จุด และ ๕,๔๑๘ จุด เป็น ๔,๗๒๒ จุด (ลดลงร้อยละ ๕๓ และ ๑๓ ตามลำดับ) ปัจจัยที่ทำให้สถานการณ์หมอกควันภาคเหนือดีขึ้นเกิดจากการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยกระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพหลักภายใต้กลไกพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. ๒๕๕๐ และมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บัญชาการแบบ Single Command

ในส่วนของสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งพบว่ามีเกิดขึ้นในช่วงต้นปี (เดือนมกราคม - มีนาคม) และปลายปี (เดือนธันวาคม) ของทุกปี มีแหล่งกำเนิดหลักมาจากยานพาหนะ ประกอบกับสภาพอุตุนิยมวิทยาที่ลักษณะอากาศจมตัว ลมสงบ เนื่องจากความกดอากาศสูงที่ปกคลุมตอนบนของประเทศมีกำลังอ่อน ทำให้อุณหภูมิสูงขึ้น อากาศจมตัว จนเกิดสภาพอากาศปิด เกิดการสะสมของฝุ่นละอองในบรรยากาศจนเริ่มมีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ เกินมาตรฐาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชน

๔.๑.๓ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

จากการพัฒนาเศรษฐกิจและการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการสะสมของปริมาณก๊าซเรือนกระจกในชั้นบรรยากาศเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลให้อุณหภูมิของโลกสูงขึ้น เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของฤดูกาล การเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงและบ่อยครั้งขึ้น ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงของรูปแบบและการแพร่กระจายของเชื้อโรคและพาหะนำโรคที่เกิดจากแมลงเป็นพาหะที่สามารถแพร่ขยายและเจริญเติบโตดีขึ้นในสภาพอากาศร้อน เช่น โรคมาลาเรีย โรคไข้เลือดออก เป็นต้น การเกิดโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำ แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และส่งผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อม

๔.๑.๔ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

จากการจัดอันดับ "ดัชนีบ่งชี้ระดับความพร้อมของการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (The Networked Readiness Index : NRI)" ของ World Economic Forum พบว่า ประเทศไทยอยู่อันดับ ๖๒ ณ ปี พ.ศ.๒๕๕๙ เพิ่มขึ้นจากเมื่อปี พ.ศ.๒๕๕๘ ถึง ๕ อันดับ แสดงถึงความก้าวหน้าและโอกาสในการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT

) นอกจากนี้ในปี ๒๕๖๒ พบว่า อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และด้านเทคโนโลยีของประเทศไทยอยู่ที่ ๓๘ จาก ๖๓ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD (International Institute for Management Development) ซึ่งจากรายงาน IMD World Competitiveness Yearbook ๒๐๑๖ พบว่าประเทศไทย Total expenditure on R&D ต่อ GDP (%) อยู่ที่ร้อยละ ๐.๔๘ ซึ่งอยู่ในอันดับที่ ๕๑ จากทั้งหมด ๖๐ ประเทศ) ส่วนประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ร้อยละ ๔.๒๙, ๓.๕๙, ๒.๗๔ และ ๒.๑๕ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๙ ตามลำดับ

ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ เพื่อการรักษาโรค ได้แก่ ๑) สเต็มเซลล์มีศักยภาพที่จะพัฒนาไปเป็นเซลล์อวัยวะใดก็ได้ใน ๒๒๐ ชนิด ถ้าสามารถเอาไปใส่ในคนที่อวัยวะเสื่อมเพราะโรค และบังคับให้แบ่งตัวขึ้นมาทำงานแทนที่หรือซ่อมแซมอวัยวะที่เสียหายได้ก็จะสามารถใช้รักษาโรคได้ ๒) นาโนเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Nanomedicine) ปัจจุบันห้องปฏิบัติการวิจัยหลายประเทศทั่วโลกกำลังแข่งขันกันอย่างหนัก เพื่อคิดค้นและออกแบบระบบนำส่งยาที่ใช้นาโนเทคโนโลยีเพื่อให้การรักษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๓) หุ่นยนต์ทางการแพทย์ เช่น หุ่นยนต์ดา วินชี (Da Vinci) แขนกลของหุ่นยนต์จะถูกควบคุมโดยแพทย์ผู้เชี่ยวชาญผ่านทางก้านควบคุม (joystick) ทำให้การผ่าตัดเป็นไปอย่างแม่นยำ ลดความเจ็บปวดจากการผ่าตัด ทำให้เสียเลือดน้อยกว่า และระยะเวลาการพักฟื้นเร็วขึ้น หุ่นยนต์ช่วยเสริมสร้างสมรรถภาพคนพิการเพื่อช่วยในการเดินหรือการเคลื่อนไหวที่ดีขึ้นสำหรับผู้พิการ การใช้สัญญาณทางชีวภาพ (Biological signal) ของร่างกายส่วนอื่น เพื่อนำมาใช้ควบคุมหุ่นยนต์

๔.๑.๕ การเชื่อมต่อการค้าและการลงทุนอย่างไร้พรมแดน

การที่ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีประโยชน์อย่างมากต่อประเทศไทย เพราะเป็นการสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความสามารถในการแข่งขัน ส่งผลให้เกิดการส่งเสริมการลงทุนในประเทศ การส่งออก เกิดการจ้างงานเพิ่มขึ้น แต่อย่างไรก็ตามการเชื่อมต่ออย่างไรพรมแดนเช่นนี้ได้ส่งผลกระทบต่อสุขภาพประชาชนในหลายด้าน เช่น ในปี ๒๕๕๗ พบว่าในพื้นที่ที่มีแรงงานต่างชาติเป็นจำนวนมาก พบว่าอุบัติการณ์ของโรคมะเร็ง อัตราร้อยละของโรค และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์สูงกว่าพื้นที่อื่นของประเทศ รวมทั้งปัญหาจากแรงงานต่างด้าวที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะแรงงานที่ผิดกฎหมายที่ไม่มีประกันสุขภาพหรือไม่มีความสามารถในการจ่ายค่ารักษาพยาบาล ทำให้กระทรวงสาธารณสุขต้องรับภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เรียกเก็บไม่ได้เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

๔.๒ สถานะสุขภาพประชาชนไทย

สถานะสุขภาพของคนไทยในปัจจุบันมีแนวโน้มดีขึ้นเมื่อเทียบกับอดีต เห็นได้จากการมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (LE) อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งเพศหญิงและชาย โดยในปี ๒๕๕๘ คนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิด (LE) ที่ ๗๔.๙ ปี และมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพดี (HALE) ๖๖.๘ ปี ดัชนีที่บ่งชี้ถึงการพัฒนาระบบบริการสุขภาพก็มีแนวโน้มดีขึ้น เช่น อัตราการตายของมารดาที่ต่ำลงถึง ๑๗.๑ ต่อการเกิดมีชีพแสนคน และอัตราการตาย ๔.๒๖ ต่อการเกิดมีชีพพันคน ในปี ๒๕๖๑ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม พบว่า กลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเป็นสาเหตุของการสูญเสียปีสุขภาวะที่เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๖๘.๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็น ร้อยละ ๗๒.๐ ในปี ๒๕๕๙ เมื่อจำแนกตามเพศ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ พบว่าสาเหตุที่ชายไทยสูญเสียปีสุขภาวะสูงสุดเกิดจากอุบัติเหตุทางถนน โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง ตามลำดับ ในขณะที่เพศหญิงสาเหตุเกิดจากโรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง โรคเบาหวาน ตามลำดับ

ทั้งนี้ สาเหตุการตายสำคัญที่มีแนวโน้มสูงขึ้น คือ อุบัติเหตุจากการคมนาคมขนส่ง รองลงมา ได้แก่ การทำร้ายตนเอง ฆาตกรรม ถูกทำร้ายและการพลัดตกหกล้ม ตามลำดับ ส่วนอัตราการตายมากที่สุดจากโรคเรื้อรัง คือ โรคมะเร็ง รองลงมาได้แก่ โรคหลอดเลือดในสมอง โรคปอดอักเสบ โรคหัวใจขาดเลือด และโรคเบาหวาน ตามลำดับ ส่วนสาเหตุความเจ็บป่วยของประชากรไทยที่มีแนวโน้ม เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ที่สำคัญ ในปี ๒๕๖๐ คือ โรคความดันโลหิตสูง โรคเบาหวาน โรคมะเร็งและเนื้องอกทุกชนิด โรคหัวใจขาดเลือด และโรคหลอดเลือดสมอง ตามลำดับ

นอกจากนี้ พบว่าในช่วง ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา โรคติดต่ออุบัติใหม่มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และมีความรุนแรงมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โดยมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคและการระบาดข้ามพรมแดนผ่านการเคลื่อนย้ายของประชากร สินค้าและแรงงาน ตลอดจนการเพิ่มขึ้นของสัตว์พาหนะนำโรค โดยโรคอุบัติใหม่ที่สำคัญในปัจจุบันยังมีหลายโรคที่ต้องควบคุม และเฝ้าระวังอย่างใกล้ชิด เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โรคไข้หวัดนก และโรคไข้หวัดใหญ่ เป็นต้น

๔.๓ ปัญหาสาธารณสุข

๔.๓.๑ กลุ่มโรคติดต่อที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

โรคติดต่ออุบัติใหม่ กำลังเป็นปัญหาทั่วโลก เนื่องจากทุก ๆ ปี จะมีโรคติดต่ออุบัติใหม่เกิดการระบาดขึ้น ปัจจัยเสี่ยงต่อการระบาดมีความซับซ้อน และส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทางสังคมและเศรษฐกิจอย่างรุนแรง พบว่าในช่วง ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา มีโรคติดต่อเกิดขึ้นใหม่จำนวนมาก โรคติดต่ออุบัติใหม่ที่สำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง โรคไข้หวัดนก โรคติดต่อไวรัสอีโบล่า และโรคติดต่อไวรัสซิกา เป็นต้น จะเห็นได้ว่า โรคติดต่ออุบัติใหม่ในปัจจุบันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ส่วนใหญ่เป็นโรคติดต่อระหว่างสัตว์และคน โรคเหล่านี้มักมีต้นกำเนิดมาจากสัตว์ หรือสัตว์ป่าและมีปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรค ได้แก่ การเคลื่อนย้ายของประชากร ความชุกชุมของสัตว์พาหนะนำโรค เช่น ยุง ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในการป้องกัน ควบคุมโรค ปฏิบัติตนไม่ถูกต้องตามหลักสุขอนามัย อยู่ร่วมกันอย่างหนาแน่น มีภูมิคุ้มกันโรคต่ำ เช่น เด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง หญิงตั้งครรภ์ หรือมีโอกาสสัมผัสโรคมาก เช่น เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ คนทำงานในโรงฆ่าสัตว์ คนฆ่าเหล้าเนื้อสัตว์ รวมถึงกลุ่มที่มีโอกาสแพร่โรคหรือรับโรคได้ง่าย เช่น กลุ่มผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก หรือกลุ่มผู้เดินทางไปต่างประเทศ

ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ในหลายประเทศในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วโลก องค์การอนามัยโลก (WHO) จึงได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินด้านสาธารณสุขระหว่างประเทศ โดยมีเป้าหมายเพื่อป้องกันและลดการแพร่ระบาดข้ามพรมแดน ซึ่งการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ยังครอบคลุมถึงการออกคำแนะนำต่าง ๆ แก่ทุกประเทศ รวมถึงการยกระดับเฝ้าระวัง การเตรียมความพร้อมรับมือ และมาตรการต่าง ๆ สำหรับควบคุมการแพร่ระบาด ไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) เป็นโรคติดต่อทางเดินหายใจที่ส่งผลให้เกิดโรคปอดอักเสบ ติดต่อกันผ่านทาง การไอ จาม หรือสัมผัสน้ำมูก น้ำลายของผู้ติดเชื้อ โดยอาการ มีไข้ ไอ หายใจเหนื่อยหอบ ติดต่อกันง่าย จึงก่อให้เกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดต่อ COVID-๑๙ อย่างรวดเร็ว เป็นวงกว้างในหลายประเทศทั่วโลก ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และระบบสุขภาพ ตลอดจนการดำเนินชีวิตของประชาชน ซึ่งจากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าว ประเทศไทยได้รับผลกระทบตั้งแต่วันที่ ๑๓ มกราคม – เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ รวมผู้ติดเชื้อสะสมทั้งสิ้น ๓,๑๑๙ ราย เสียชีวิต ๕๘ ราย (ที่มา: ข่าวเพื่อสื่อมวลชน ศูนย์ปฏิบัติการด้านข่าวโรคติดต่อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ณ วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๓) ทั้งนี้เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ขององค์การอนามัยโลกประจำประเทศไทย ในการรับมือกับการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-๑๙ ประกอบด้วย

- จำกัดการแพร่เชื้อจากคนสู่คน รวมถึงลดการติดเชื้อทุติยภูมิในกลุ่มบุคคลที่สัมผัสใกล้ชิดกัน และผู้ปฏิบัติงานด้านสุขภาพ ป้องกันการลุกลามของการแพร่เชื้อ และป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อทั้งในและนอกประเทศ

- ระบุแยก และดูแลผู้ป่วยในระยะเริ่มต้น รวมถึงให้การดูแลที่ดีที่สุดสำหรับผู้ป่วยที่ติดเชื้อ

- ให้ความกระจ่างในประเด็นที่ยังคลุมเครือ เช่น ความรุนแรงของโรคต่อผู้ป่วย ขอบเขตของการแพร่เชื้อ การขับเคลื่อนแนวทางต่าง ๆ ในการรักษา และเร่งพัฒนาการวินิจฉัย การรักษา และวัคซีน
- สื่อสารไปยังชุมชนเพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับความเสี่ยงและข้อมูลเหตุการณ์ต่าง ๆ และโต้แย้งข้อมูลที่ผิด

- ลดผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจให้เหลือน้อยที่สุดผ่านการร่วมมือกับหลายภาคส่วน

โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ สถานการณ์ ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๘ พบว่าอัตราป่วยด้วยโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ๕ โรค เฉพาะกลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๔ ปี มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตามลำดับเท่ากับ ๕๑.๓๕, ๕๗.๓๗ และ ๗๒.๔๒ ต่อแสนประชากร จำแนกรายโรคพบว่าป่วยด้วยโรคหนองในมากที่สุดและมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น อัตราป่วยเป็น ๓๗.๓๔, ๔๐.๙๘ และ ๕๐.๐๙ ต่อแสนประชากรรองลงมาเป็นโรคซิฟิลิส อัตราป่วย ๕.๗, ๘.๓ และ ๑๑.๕ ต่อแสนประชากร และหนองในเทียม อัตราป่วย ๕.๗๙, ๕.๗๐ และ ๗.๓๗ ต่อแสนประชากรตามลำดับ

วัณโรค องค์การอนามัยโลกคาดประมาณอัตราป่วยวัณโรครายใหม่ในประเทศไทยโดยใช้ผลการสำรวจความชุกเป็นฐานของการวิเคราะห์พบว่า ในปี ๒๕๕๗ มีผู้ป่วยวัณโรครายใหม่ ๑๒๐,๐๐๐ ราย (๑๗๑ ต่อแสนประชากร) ในปัจจุบันประเทศไทยจัดเป็นหนึ่งใน ๑๔ ประเทศที่มีภาระโรคสูงทั้งสามด้าน ได้แก่ วัณโรค วัณโรคดื้อยา และวัณโรคร่วมเอชไอวี จากผลการดำเนินงานวัณโรคของประเทศไทยปี ๒๕๕๙ พบว่า มีผู้ป่วยขึ้นทะเบียนรักษาวัณโรค ๗๓,๗๕๖ ราย โดยมีอัตราการความสำเร็จการรักษาผู้ป่วยวัณโรคร้อยละ ๗๗.๖ จำเป็นต้องเร่งรัดความสำเร็จการรักษาให้ได้ตามเป้าหมายที่ร้อยละ ๙๐ โดยเร่งรัดลดการตาย ลดการขาดยา และพัฒนาระบบส่งต่อและติดตามผลการรักษา ทั้งนี้ อุบัติการณ์วัณโรคในประเทศไทยยังคงมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากประชาชนยังขาดการตระหนักรู้ และยังไม่ร่าเริงแรง องค์การอนามัยโลกคาดการณ์ว่า ปี ๒๕๖๑ มีอุบัติการณ์ผู้ป่วยวัณโรคในประเทศไทยที่อัตรา ๑๕๖ ต่อแสนประชากร ซึ่งสามารถประมาณการได้ว่าจะมีผู้ป่วยรายใหม่และกลับเป็นซ้ำกว่า ๑.๐๘ แสนรายต่อปี รวมถึงมีผู้ป่วยวัณโรคที่ติดเชื้อเอชไอวีร่วมด้วยราว ๑.๑ หมื่นราย และผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา ๓,๙๐๐ ราย

๔.๓.๒ กลุ่มโรคไม่ติดต่อ

โรคเรื้อรังที่เป็นอันดับต้นของสาเหตุการป่วยและตายของประชาชนชาวไทย ได้แก่ โรคเบาหวานโรคความดันโลหิตสูง โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมอง โรคไตเรื้อรัง โรคมะเร็ง และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัย พฤติกรรมการบริโภค และขาดการออกกำลังกายที่เหมาะสม

โรคเบาหวาน เป็นสาเหตุของการเสียชีวิตอีกโรคหนึ่งของประชากรไทยที่จัดอยู่ลำดับต้นๆ จากรายงานการสูญเสียสุขภาพของประชากรไทย (DALYs) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นลำดับที่ ๓ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๒.๔ เมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และเป็นลำดับที่ ๒ ของจำนวนปีที่สูญเสีย เนื่องจากการเสียชีวิตก่อนวัยอันควร (YLL) ในเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๗.๙(๒) ซึ่งเมื่อพิจารณาอัตราการเสียชีวิต ก่อนวัยอันควร (อายุ ๓๐-๖๙ ปี) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๖๐ พบอัตราการเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องและลดลงเล็กน้อยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้เสียชีวิตทั้งหมด ๑๔,๓๒๒ ราย (๒๑.๙๖ ต่อประชากร แสนคน) เป็นจำนวนผู้เสียชีวิตที่อยู่ในกลุ่มอายุ ๓๐-๖๙ ปี จำนวน ๗,๑๑๒ ราย อัตราการเสียชีวิตเท่ากับ ๒๐.๐ ต่อประชากรแสนคน อัตราส่วนการเสียชีวิตเพศชายต่อ เพศหญิงเท่ากับ ๑ : ๑.๑ แสดงให้เห็นว่าในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวนผู้เสียชีวิตระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงมีสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน ในปี ๒๕๕๗ ผู้ป่วยโรคเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดได้ดีมี

เพียงร้อยละ ๓๗.๙ ถ้าควบคุมสภาวะของโรคได้ไม่ดีก็จะมีปัญหาของภาวะแทรกซ้อนตามมา ทั้งเรื่องของ ตา ไต หัวใจ สมอ และเท้า

โรคความดันโลหิตสูง หรือภาวะความดันโลหิตสูง จัดเป็นภัยเงียบที่เป็นสาเหตุนำไปสู่การเกิดโรคแทรกซ้อน เช่น โรคหลอดเลือดสมองหรือโรคหัวใจขาดเลือด เป็นต้น จากข้อมูลการเสียชีวิตจากโรคความดันโลหิตสูงในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๐ พบอัตราการเสียชีวิตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และลดลงเล็กน้อยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้เสียชีวิต ทั้งหมด ๘,๕๒๕ ราย (๑๓.๐๗ ต่อประชากรแสนคน) เป็นจำนวน ผู้เสียชีวิตที่อยู่ในกลุ่มอายุ ๓๐-๖๙ ปี จำนวน ๒,๖๗๗ ราย อัตราการเสียชีวิตเท่ากับ ๗.๕ ต่อประชากรแสนคน อัตราส่วนการเสียชีวิตเพศหญิงต่อเพศชายเท่ากับ ๑ : ๑.๖

โรคหัวใจขาดเลือด สถานการณ์โรคหัวใจขาดเลือดในประเทศไทย จากข้อมูลกระทรวงสาธารณสุข ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ พบว่า อัตราตายด้วยโรคหัวใจขาดเลือดภาพรวมของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ และ ๒๕๕๙ เท่ากับ ๒๘.๙๒ และ ๓๑.๙๑ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ ส่วนในปี ๒๕๖๐ อัตราตายด้วยโรคหัวใจขาดเลือดลดลงเล็กน้อย เท่ากับ ๓๑.๘๒ ต่อแสนประชากร จำแนกรายจังหวัด เขตบริการสุขภาพ และภาพรวมประเทศ (รวมกรุงเทพมหานคร) และเมื่อพิจารณาอัตราผู้ป่วยในโรคหัวใจขาดเลือดจากข้อมูลกองยุทธศาสตร์และแผนงาน กระทรวงสาธารณสุข พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๖ โดยอัตราผู้ป่วยใน ปี ๒๕๕๐ เท่ากับ ๓๒๘.๖๓ ต่อแสนประชากร และปี ๒๕๕๖ อัตราผู้ป่วยใน เท่ากับ ๔๓๕.๑๘ ต่อแสนประชากร โดยอัตราผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นถึง ๑.๓ เท่า อย่างไรก็ตาม อัตราผู้ป่วยในลดลงในปี ๒๕๕๗ โดยมีอัตราผู้ป่วยใน เท่ากับ ๔๐๗.๖๙ ต่อแสนประชากร

โรคหลอดเลือดสมอง สถานการณ์โรคหลอดเลือดสมองในประเทศไทย จากข้อมูลรายงานภาระโรคและการบาดเจ็บของประชากรไทย ปี ๒๕๕๗ พบว่า โรคหลอดเลือดสมองทำให้เกิดปีสุขภาวะที่สูญเสียไปจากการตายก่อนวัยอันควร (YLL) มากเป็นอันดับ ๑ ในเพศหญิง (๓๗๖ ต่อพันประชากร หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๙.๕ ของปีสุขภาวะที่สูญเสียไปทั้งหมด) และเป็นอันดับ ๒ ในเพศชาย (๔๘๒ ต่อพันประชากร หรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๗.๘ ของปีสุขภาวะที่สูญเสียไปทั้งหมด) และจากข้อมูลมรณบัตรและรายงานสาเหตุการตาย ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗ พบว่า อัตราตายด้วยโรคหลอดเลือดสมองภาพรวมของประเทศไทยมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นต่อเนื่องในทุกเขตสุขภาพ และทุกกลุ่มอายุ โดยเฉพาะในผู้สูงอายุ โดยในปี ๒๕๕๓ อัตราตายด้วยโรคหลอดเลือดสมองในภาพรวมเท่ากับ ๔๐.๙๗ ต่อแสนประชากร เพิ่มเป็น ๕๔.๒๕ ต่อแสนประชากร ในปี ๒๕๕๗ ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงปีละกว่า ๔,๐๐๐ คน ทั้งนี้ ในปี ๒๕๕๙ และ ๒๕๖๐ อัตราตายด้วยโรคหลอดเลือดสมองในภาพรวม มีแนวโน้มลดลงเท่ากับ ๔๘.๑๓ และ ๔๗.๘๑ ต่อแสนประชากร ตามลำดับ

โรคไตเรื้อรัง (Chronic kidney disease: CKD) เป็นภัยสุขภาพที่คุกคามต่อคุณภาพชีวิตของประชากรทั่วโลก ซึ่งมีสาเหตุสำคัญจากโรคเบาหวานและความดันโลหิตสูง โดยพบว่าการไม่สามารถควบคุมภาวะของระดับน้ำตาลในเลือดและระดับความดันโลหิตได้นั้น เป็นสาเหตุของการเกิดโรคไตเรื้อรัง (CKD) ได้กว่าร้อยละ ๗๐ สำหรับประเทศไทย สถานการณ์โรคไตเรื้อรังก็เป็นปัญหาเช่นเดียวกับหลายประเทศ โดยผลการศึกษาความชุกโรคไตเรื้อรังของโครงการวิจัยการประมาณความชุกของโรคไตเรื้อรังในประเทศไทย (Thai SEEK Project) พบว่า มีความชุกโรคไตเรื้อรัง เท่ากับร้อยละ ๑๗.๕ ซึ่งมีผู้ป่วยระยะที่ ๓ - ๕ ร้อยละ ๘.๖ และระยะที่ ๑ - ๒ ร้อยละ ๘.๙

โรคมะเร็ง สถาบันมะเร็งแห่งชาติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้คำนวณสถิติโรคมะเร็งของประเทศไทยจากหน่วยทะเบียนมะเร็งระดับประชากร ๑๕ แห่ง ทั่วประเทศ โดยข้อมูลสถิติโรคมะเร็ง ในปี

๒๕๕๖ – ๒๕๕๘ มีจำนวนผู้ป่วยใหม่ จำนวน ๑๒๖,๕๕๕ ราย เป็นเพศชาย จำนวน ๖๑,๔๑๖ ราย และเพศหญิง จำนวน ๖๕,๑๓๙ ราย และจากข้อมูลสถาบันมะเร็ง พบมะเร็ง ๕ อันดับแรก ได้แก่ มะเร็งเต้านม มะเร็งตับและท่อน้ำดี มะเร็งลำไส้ใหญ่และทวารหนัก มะเร็งปอด มะเร็งปากมดลูก และจากข้อมูลของกองยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขรายงานว่าในปี ๒๕๖๐ ประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตด้วยโรคมะเร็งทุกชนิด จำนวน ๗๘,๕๔๐ ราย จำแนกเป็นชาย ๔๕,๐๑๖ ราย ส่วนจำนวนผู้เสียชีวิตเพศหญิง จำนวน ๓๓,๕๒๔ ราย ถือเป็นสาเหตุการตายอันดับหนึ่งและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยโรคมะเร็งที่เป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญ ๕ อันดับแรกสำหรับเพศชาย คือ มะเร็งตับ มะเร็งปอด มะเร็งลำไส้ใหญ่ มะเร็งต่อมลูกหมาก และมะเร็งเม็ดเลือดขาว ส่วนในเพศหญิงพบ มะเร็งเต้านม มะเร็งตับ มะเร็งปากมดลูก มะเร็งปอด และมะเร็งลำไส้ใหญ่

๔.๔ ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ

๔.๔.๑ พฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

การวิเคราะห์ความสูญเสียปีสุขภาวะ (Disability adjusted life years: DALY) ของประชากรไทย ปี ๒๕๕๗ พบว่าการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นปัจจัยเสี่ยงทางสุขภาพอันดับหนึ่งในเพศชาย และจากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี ๒๕๖๐ พบว่าความชุกของนักดื่มในประชากรผู้ใหญ่ (อายุ ๑๕ ปีขึ้นไป) คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔ ลดลงจากปี ๒๕๕๕ (ร้อยละ ๓๔.๐) โดยมีนักดื่มเพศชายร้อยละ ๔๗.๕ และเพศหญิงร้อยละ ๑๐.๖ โดยมีนักดื่มเพศชายมากกว่านักดื่มเพศหญิงประมาณ ๔.๔๘ เท่า นอกจากนี้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ยังก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุ โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลที่มีวันหยุดติดต่อกันจะพบการเกิดอุบัติเหตุจราจรทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก โดยสาเหตุหลักอันดับหนึ่งเกิดจากการเมาสุรา

๔.๔.๒ การบริโภคยาสูบ ผลการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากรไทย ปี ๒๕๖๐ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ) จากครัวเรือนตัวอย่างทั้งสิ้น ๔๖,๓๐๐ ครัวเรือนทั่วประเทศพบว่า ในจำนวนประชากรที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป มีผู้สูบบุหรี่ ๕๕.๙ ล้านคน กลุ่มอายุ ๒๕ - ๔๔ ปีมีอัตราการสูบบุหรี่สูงสุด (ร้อยละ ๒๑.๙) ผู้ชายสูบบุหรี่มากกว่าผู้หญิง ๒๒ เท่า (ร้อยละ ๓๗.๗ และ ๑.๗ ตามลำดับ) โดยในภาพรวมแนวโน้มการสูบบุหรี่ในประชากรอายุ ๑๕ ปีขึ้นไป ลดลงไม่มาก แต่ลดลงอย่างต่อเนื่อง จากร้อยละ ๒๐.๗ ในปี ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๑๙.๙ ในปี ๒๕๕๘ และร้อยละ ๑๙.๑ ในปี ๒๕๖๐ ผู้ชายที่สูบบุหรี่ลดลงมากกว่าผู้หญิง โดยผู้ชายลดลง จากร้อยละ ๔๐.๕ ในปี ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๓๙.๓ ในปี ๒๕๕๘ และร้อยละ ๓๗.๗ ในปี ๒๕๖๐ สำหรับผู้หญิงลดลงจากร้อยละ ๒.๒ ในปี ๒๕๕๗ เป็นร้อยละ ๑.๘ ในปี ๒๕๕๘ และ ร้อยละ ๑.๗ ในปี ๒๕๖๐ และยังคงพบการได้รับควันบุหรี่มือสองในสถานที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ตลาด สถานบันเทิง เป็นต้น ทั้งที่สถานที่เหล่านี้เป็นเขตปลอดบุหรี่ตามกฎหมาย

๔.๔.๓ อุบัติเหตุ คนไทยตายจากอุบัติเหตุทางถนนมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก ข้อมูลจากการเก็บสถิติของสถาบันวิจัยด้านคมนาคม มหาวิทยาลัยมิชิแกน สหรัฐอเมริกา ร่วมกับข้อมูลจากองค์การอนามัยโลก ระบุว่า สถิติการเสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนทั่วโลก มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๑๘ คน ต่อแสนประชากรต่อปี แต่สำหรับนามิเบีย ไทยและอิหร่าน ซึ่งเป็น ๓ อันดับต้นๆ มีสถิติมากกว่าค่าเฉลี่ยเกิน ๒ เท่า คือ ๔๕ คน,๔๔ คน และ ๓๘ คนต่อแสนประชากรต่อปี ตามลำดับ

๔.๔.๔ โรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อม

ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพมาจากหลากหลายสาเหตุ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ ประชาชนไทยประสบปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพจากสิ่งแวดล้อมที่สำคัญในหลายกรณี ซึ่งปัญหาโรคและภัยสุขภาพจากมลพิษสิ่งแวดล้อมได้ถูกจัดแบ่งตามสภาพสาเหตุของมลพิษ

และตามพื้นที่ที่เกิดเหตุ รวมทั้งกำหนดเป็นพื้นที่คุ้มครองสุขภาพจากปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ (พื้นที่ Hot Zone) ได้แก่ ๑) มลพิษสารเคมีและสารอันตรายที่สำคัญ ได้แก่ ๑.๑) ปัญหามลพิษจากการทำเหมือง ๑.๒) ปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ ๒) มลพิษทางอากาศที่สำคัญ ได้แก่ ๒.๑) ปัญหาหมอกควัน ๒.๒) ปัญหาฝุ่นละออง ๒.๓) โรงไฟฟ้าชีวมวล ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพได้ทั้งแบบเฉียบพลันและเรื้อรัง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นแบบเรื้อรัง การวินิจฉัยโรคมักมีความยากและแตกต่างจากโรคอื่นๆ คือ ผลกระทบที่เกิดขึ้นอาจไม่มีการแสดงอาการป่วยที่เห็นได้ชัดเจน ใช้เวลานานในการก่อให้เกิดโรค แต่อาจส่งผลกระทบต่อระดับสติปัญญาและพัฒนาการของเด็กซึ่งไม่สามารถแก้ไขให้กลับคืนมาได้

จากรายงานของสำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขปี พ.ศ. ๒๕๖๐ พบผู้ป่วยโรคจากพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืช (toxic effect of pesticide) จำนวน ๑๐,๓๑๒ ราย คิดเป็นอัตราป่วย ๑๗.๑๒ ต่อแสนประชากร ซึ่งเพิ่มจากปี พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยจังหวัดสตูลพบอัตราป่วยสูงสุดรองลงมา ได้แก่ จังหวัดแพร่ และอุดรธานี ตามลำดับ กลุ่มอายุที่พบผู้ป่วยโรคจากพิษสารเคมีกำจัดศัตรูพืชมากที่สุด คือ กลุ่มอายุ ๑๕-๕๙ ปี จำนวน ๗,๐๗๙ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๖ รองลงมา คือ กลุ่มอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป จำนวน ๒,๖๗๐ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๙ กลุ่มอาชีพที่พบผู้ป่วยมากที่สุด คือ กลุ่มอาชีพผู้ปลูกพืชไร่ และพืชผัก จำนวน ๕,๓๔๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๕๑.๘

๔.๕ สถานการณ์บริการสุขภาพ

ระบบบริการสุขภาพของประเทศไทยได้มีการพัฒนาและขยายการให้บริการในทุกมิติอย่างต่อเนื่อง มีการขยายหน่วยบริการสุขภาพทั้งในระดับปฐมภูมิ ทติยภูมิ และตติยภูมิ ครอบคลุมทุกพื้นที่ทั่วประเทศ มีการเพิ่มจำนวนเพื่อรองรับการบริการผู้ป่วยในเพิ่มขึ้นและสามารถให้บริการแบบผู้ป่วยนอกได้มากขึ้น จากการใช้บริการระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ พบว่า จำนวนผู้ป่วยนอกของประชากรสิทธิ์หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ ลดลงจาก ๒๒๔,๗๑๕,๗๙๓ ครั้ง ในปี ๒๕๖๐ เหลือ ๒๒๓,๗๐๕,๙๕๑ ครั้ง ในปี ๒๕๖๑ อัตราการใช้บริการ ลดลงจาก ๔.๐๖ ครั้งต่อคนต่อปี ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๔.๐๔ ครั้งต่อคนต่อปี ในปี ๒๕๖๑

สำหรับผู้ป่วยใน พบว่า เพิ่มขึ้นจาก ๕,๑๖๔,๖๓๐ คน (๒๑,๑๖๐,๙๔๘ วัน) ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๕,๒๖๔,๖๔๐ คน (๒๓,๐๓๗,๘๗๑ วัน) ในปี ๒๕๖๑ อัตราการใช้บริการเพิ่มขึ้นจาก ๔.๑๐ วันต่อคน ต่อปี ในปี ๒๕๖๐ เป็น ๔.๔๓ ในปี ๒๕๖๑

แนวโน้มของสถานบริการด้านสุขภาพจำแนกตามสังกัด ได้แก่ สัดส่วนของโรงพยาบาลและสัดส่วนของเตียง โรงพยาบาล จำแนกตามสังกัด โดยสัดส่วนโรงพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุขเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๓๔.๖ ใน ปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เป็นร้อยละ ๖๙.๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และเตียงโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขอยู่ที่ร้อยละ ๖๖.๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในขณะที่สัดส่วนโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงอื่นๆ ลดลงจากร้อยละ ๒๐.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เหลือ ร้อยละ ๖.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีเตียงอยู่ที่ร้อยละ ๑๐.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และโรงพยาบาลเอกชน มีสัดส่วนที่ลดลง จากร้อยละ ๓๙.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๖ เหลือร้อยละ ๒๒.๗ ใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีเตียงอยู่ที่ร้อยละ ๒๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

สำหรับการกระจายเตียงโรงพยาบาลระหว่างภาคพบว่าอัตราส่วนประชากรต่อเตียง ลดลงในทุกภาค โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ อัตราส่วนประชากรต่อเตียง ของกรุงเทพฯเท่ากับ ๒๐๕:๑ ภาคกลางเท่ากับ ๔๐๔:๑ ภาคเหนือเท่ากับ ๔๔๘:๑ ภาคใต้เท่ากับ ๔๙๖:๑ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่ากับ ๕๘๔:๑ โดยความแตกต่างระหว่างกรุงเทพฯ กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดลงจาก ๔.๕ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ เหลือ ๒.๘ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ นอกจากนี้อัตราส่วนประชากรต่อ รพ.สต. เพิ่มขึ้น เล็กน้อยในทุกภาค แสดงว่าประชากรเพิ่มขึ้นเร็วกว่า

การเพิ่มขึ้นของรพ.สต. โดยในแต่ละภาคมีอัตราส่วน ประชากรต่อ รพ.สต. ที่ใกล้เคียงกันมาก ระหว่าง ๔,๗๖๕:๑ ถึง ๕,๙๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๖ สถานการณ์กำลังคนด้านสุขภาพ

ปัจจุบันสถานการณ์กำลังคนด้านสุขภาพ ยังเป็นปัญหาที่สำคัญของระบบสุขภาพของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาด้านจำนวนที่ไม่เพียงพอและการกระจายบุคลากรที่ไม่เหมาะสมก็ยังคงเป็นปัญหา มีความแตกต่างระหว่างเมืองและชนบท แม้ว่ากระทรวงสาธารณสุขได้มีนโยบายการเพิ่มการผลิตกำลังคนอย่างต่อเนื่อง การใช้มาตรการเพิ่มแรงจูงใจ ทั้งในรูปแบบค่าตอบแทนประเภทต่างๆ และความก้าวหน้าในอาชีพราชการ แต่ปัญหาก็ยังมีอยู่ในขณะที่ความสามารถในการผลิตแพทย์ต่อประชากร สามารถผลิตได้ ๒ คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนต่อปี ความสามารถในการผลิตพยาบาลสามารถผลิตได้ ๑๒ คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนต่อปี และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศในอาเซียน พบว่าสิงคโปร์ และมาเลเซียมีความสามารถในการผลิตแพทย์ต่อประชากรสูงสุดในภูมิภาค คือ ๘ คนต่อประชากร ๑๐๐,๐๐๐ คนต่อปี ในส่วนของประเทศไทยมีความสามารถในการผลิตแพทย์ต่อประชากรอยู่อันดับ ๗ ของภูมิภาค

แนวโน้มกำลังคนด้านสุขภาพ ๕ สาขา

กำลังคนด้านสุขภาพ ๕ สาขาหลัก ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ และพยาบาลเทคนิค มีแนวโน้มที่ดีขึ้นตลอดช่วงเวลา ๓ ทศวรรษที่ผ่านมา ยกเว้นกรณีของพยาบาลเทคนิค ที่มีการเปลี่ยนไปเป็นพยาบาลวิชาชีพตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๖ ทำให้จำนวนพยาบาลเทคนิคลดลงอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ลดลงจากประมาณ ๗,๐๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือประมาณ ๑,๘๐๐: ๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ในขณะที่อัตราส่วนประชากรต่อทันตแพทย์ ลดลงจาก ประมาณ ๔๕,๐๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือประมาณ ๖,๖๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ อัตราส่วนประชากรต่อเภสัชกร ลดลงจากประมาณ ๑๘,๐๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ประมาณ ๔,๗๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ และอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลวิชาชีพ ลดลงจากประมาณ ๒,๖๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือประมาณ ๔๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ แต่อัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลเทคนิคกลับเพิ่มขึ้น จากประมาณ ๒,๙๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ เป็น ประมาณ ๑๑,๐๐๐:๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

การกระจายกำลังคนด้านสุขภาพ

การกระจายกำลังคนด้านสุขภาพระหว่างภูมิภาค ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ เภสัชกร พยาบาลวิชาชีพ มีดังนี้ อัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ลดลงในทุกภาค โดยอัตราส่วนประชากรต่อแพทย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกรุงเทพฯ เท่ากับ ๖๓๐:๑ ภาคกลาง เท่ากับ ๑,๘๕๖:๑ ภาคเหนือ เท่ากับ ๒,๐๘๙:๑ ภาคใต้ เท่ากับ ๒,๑๙๑:๑ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ ๒,๘๔๖:๑ โดยความแตกต่างระหว่างกรุงเทพฯ กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดจาก ๒๑.๓ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ๔.๕ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

อัตราส่วนประชากรต่อทันตแพทย์ ลดลงในทุกภาค โดยอัตราส่วนประชากรต่อทันตแพทย์ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกรุงเทพฯ เท่ากับ ๒,๓๔๐:๑ ภาคกลางเท่ากับ ๖,๘๘๔ : ๑ ภาคเหนือ เท่ากับ ๗,๑๒๖ : ๑ ภาคใต้เท่ากับ ๗,๔๗๐ : ๑ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือเท่ากับ ๑๐,๖๒๘ : ๑ โดยความแตกต่างระหว่างกรุงเทพฯ กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดจาก ๔๐.๒ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ๔.๕ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

อัตราส่วนประชากรต่อเภสัชกร ลดลงในทุกภาค โดยอัตราส่วนประชากรต่อเภสัชกร ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกรุงเทพฯ เท่ากับ ๒,๑๙๖:๑ ภาคกลาง เท่ากับ ๔,๓๒๑ : ๑ ภาคเหนือเท่ากับ ๕,๐๔๔ : ๑ ภาคใต้ เท่ากับ ๕,๑๕๕:๑ และภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ ๖,๘๓๕ : ๑ โดยความแตกต่างระหว่างกรุงเทพฯ กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือลดจาก ๙๘.๑ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ๓.๑ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ รวมทั้งอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลวิชาชีพลดลงในทุกภาค โดยอัตราส่วนประชากรต่อพยาบาลวิชาชีพ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ของกรุงเทพฯ เท่ากับ ๑๗๒ : ๑ ภาคกลาง เท่ากับ ๔๓๖:๑ ภาคเหนือ เท่ากับ ๔๒๔ : ๑ ภาคใต้ เท่ากับ

๓๙๙ : ๑ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เท่ากับ ๕๕๙:๑ โดย ความแตกต่างระหว่างกรุงเทพฯ กับภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ลดจาก ๑๘.๒ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เหลือ ๓.๒ เท่า ในปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๔.๗ การเงินการคลังสุขภาพของประเทศ

รายจ่ายสุขภาพระดับประเทศ แนวโน้มรายจ่ายสุขภาพในภาพรวมระดับประเทศ มี แนวโน้มที่เพิ่มขึ้น จาก ๑๒๗,๖๕๕ ล้านบาท (๒,๑๖๐ บาทต่อ คน) ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็น ๕๐๐,๔๗๖ ล้านบาท (๗,๙๖๖ บาท ต่อคน) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ หรือเพิ่มขึ้นประมาณ ๔ เท่า โดย ร้อยละของรายจ่ายสุขภาพ เมื่อเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม (GDP) คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ ของ GDP ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วเพิ่มขึ้นอย่างช้า ๆ เป็นร้อยละ ๔.๑ ของ GDP ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ทั้งนี้สัดส่วนรายจ่ายสุขภาพที่เป็นภาครัฐ เพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๔๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นร้อยละ ๗๗.๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ในขณะที่สัดส่วนรายจ่ายสุขภาพที่เป็น ภาคเอกชน ลดลงจากร้อยละ ๕๕.๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ เหลือ ร้อยละ ๒๓.๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งเป็นผลมาจากนโยบายการสร้างหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ทำให้ ภาครัฐมีบทบาทต่อรายจ่ายสุขภาพมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ส่วนที่ ๕ สารสำคัญแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ของกรมการแพทย์

๕.๑ ภาพรวม

๕.๑.๑ วิสัยทัศน์ของส่วนราชการ

ประชาชนได้รับบริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพอย่างเสมอภาค

๕.๑.๒ พันธกิจของส่วนราชการ

สร้างและถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สมคุณค่า (Appropriate Medical Technology) เสริมสร้างการมีส่วนร่วม (Co-Creation) ทางวิชาการและบริการทางการแพทย์ในทุกภาคส่วน เพื่อพัฒนาการแพทย์ของประเทศสู่มาตรฐานสากล

๕.๒ แผนปฏิบัติการ

๕.๒.๑ แผนปฏิบัติการ เรื่อง สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายบริการและวิชาการทางการแพทย์และสาธารณสุขของประเทศสู่การดูแลสุขภาพแบบครบวงจรอย่างไร้รอยต่อ (Seamless Comprehensive Health Care)

๑) เป้าหมาย

การแพทย์ของประเทศที่เป็นเลิศและสมคุณค่า (Value Based Medical Service)

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๑) ร้อยละความสำเร็จตามเป้าหมายของโครงการเฉลิมพระเกียรติและโครงการสนองพระราชดำริ	ร้อยละ	๑๐๐
๒) ร้อยละความสำเร็จของการสนับสนุนด้านการแพทย์ให้แก่โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติฯ และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฯ	ร้อยละ	๘๐
๓) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการใช้อย่างสมเหตุผลในโรงพยาบาลในสังกัดกรมการแพทย์	ระดับ	ระดับ ๓ มีการสร้างความตระหนักในเรื่องการใช้อย่างสมเหตุผลแก่บุคลากรทางการแพทย์และผู้รับบริการ (มากกว่าร้อยละ ๙๐ ของ รพ.ในสังกัดกรมการแพทย์ มีระดับความสำเร็จ ระดับ ๓ ขึ้นไป)
๔) ร้อยละของโรงพยาบาลเป้าหมายในสังกัดกรมการแพทย์ที่มีระบบจัดการการดื้อยาต้านจุลชีพอย่างบูรณาการ (AMR)	ร้อยละ	๑๐๐ ของ รพ. เป้าหมายในสังกัดกรมการแพทย์มีระบบการจัดการ AMR อย่างบูรณาการ ระดับ Intermediate
๕) ระดับความสำเร็จการพัฒนาระบบการแพทย์ทางไกลศูนย์รับปรึกษา-ส่งต่อ โรคซับซ้อนไม่ฉุกเฉิน ของกรมการแพทย์	ระดับ	ระดับ ๔ การพัฒนาศูนย์รับปรึกษา-ส่งต่อ อย่างน้อย ๒ กลุ่มโรค

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๖) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านบริการและวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ	ระดับ	ระดับ ๕ การตอบสนองความต้องการด้านบริการและวิชาการแก่เขตสุขภาพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐
๗) ร้อยละของผู้ป่วยที่เข้ารับบริการผ่าตัดแบบ One Day Surgery (ODS)	ร้อยละ	≥ ร้อยละ ๓๐ ของจำนวนผู้ป่วยทั้งหมด ต่อปีในกลุ่มโรคที่ให้บริการ ODS
๘) ร้อยละของการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการผ่าตัดนิ่วถุงน้ำดี หรือถุงน้ำดีอีกเสบผ่านการผ่าตัดแผลเล็ก (Minimal Invasive Surgery : MIS)	ร้อยละ	๔.๑ เกิดการบาดเจ็บ CBD injury หรือเกิด massive bleeding ซึ่งต้องให้เลือด ๒ ยูนิต ขึ้นไปประหวางผ่าตัด หรือ hollow viscus organ injury < ร้อยละ ๑ ๔.๒ Re-admit ภายใน ๑ เดือน (ที่เกี่ยวกับการผ่าตัด เช่น delay detect CBD injury หรือ delay detect hollow viscus organ injury หรือ surgical site infection: SSI) < ร้อยละ ๕
๙) ระดับความสำเร็จการนำผลงานวิชาการ (Research/TA/CPG/MD) เพื่อนำไปใช้ประโยชน์		ระดับ ๕ การจัดการผลงานวิชาการเพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในระดับประเทศ หมายถึง ผลงานวิชาการสู่สาธารณะ ในระดับความสำเร็จ ๔ ได้รับการผลักดันเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย ข้อเสนอเชิงสาธารณะ และข้อเสนอเชิงพาณิชย์ เพื่อยกระดับการรักษา การวินิจฉัย การเรียนรู้ การป้องกันที่มีคุณภาพและปลอดภัยทางการแพทย์ ในระดับประเทศ อย่างน้อย ๒ เรื่อง (ยอดสะสม)
๑๐) จำนวนหลักสูตรการใช้สารสกัดกัญชาทางการแพทย์ที่ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพิจารณาและรับรองหลักสูตร	หลักสูตร	๑
๑๑) จำนวนผู้ผ่านการสอบขึ้นทะเบียนผู้สั่งใช้-จ่ายสารสกัดกัญชาทางการแพทย์ตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้แบบ E-learning ของกรมการแพทย์	จำนวน	๑๒๐ คน

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๑๒) ระดับความสำเร็จของการจัดการศูนย์ข้อมูลนวัตกรรมกรมการแพทย์	ระดับ	๕ การนำข้อมูลนวัตกรรมกรมการแพทย์ไปพัฒนาต่อยอดหรือได้รับรางวัลเลิศรัฐ สาขาบริการภาครัฐ (Innovation for Service)
๑๓) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาการแพทย์แม่นยำ (Precision Medicine)	ระดับ	ระดับ ๕ มีการขยายผลการศึกษา/พัฒนางานวิชาการในระดับ ๔ ไปใช้ประโยชน์ทางวิชาการ (Research/TA/CPG/MD) ส่งผลกระทบต่อสาธารณะนำไปสู่การพัฒนาเป็นนโยบายในหลายระดับ ส่งผลให้ประชาชนไทยเฉพาะกลุ่มหรือภาพรวมมีสุขภาพที่ดีขึ้น
๑๔) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศ	ระดับ	ระดับ ๕ โดยมีเกณฑ์เป้าหมายเชิงคุณภาพ/ปริมาณเพิ่มเติม ดังนี้ ๑. ค่าเฉลี่ยระดับความสำเร็จตามเกณฑ์คุณสมบัติที่กำหนดของโครงการปี ๒๕๖๕ มากกว่าค่าเฉลี่ยฯ ของโครงการปี ๒๕๖๔
๑๕) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาดิจิทัลเพื่อการดูแลสุขภาพของประชาชน	ระดับ	ระดับ ๕ เพิ่มการใช้ระบบ PHR-DMS อย่างน้อย ๓ แห่ง
๑๖) ระดับความสำเร็จการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs Seamless Care)	ระดับ	ระดับ ๔ ขยายการดำเนินงานการดูแลรักษาผู้ป่วยโรค NCD ในสถานพยาบาล/ชุมชนต้นแบบ
๑๗) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยมะเร็งในชุมชน	ระดับ	ระดับ ๓ ร้อยละของโรงพยาบาลชุมชนที่มีการให้บริการด้านโรคมะเร็งอย่างครบวงจรและบรรลุเป้าหมาย ตามเกณฑ์ที่กำหนด ร้อยละ ๑๐ ต่อ ๑๒ เขตสุขภาพ
๑๘) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการดูแลผู้ป่วยยาเสพติดอย่างครบวงจรโดยชุมชนมีส่วนร่วม (Seamless Comprehensive Approach with Community)	ระดับ	ระดับ ๕ มีการดำเนินงานครอบคลุม ร้อยละ ๑๐๐ ของอำเภอทั่วประเทศ

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๑๙) ระดับความสำเร็จการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุ	ระดับ	หน่วยบริการหรือชุมชน นำรูปแบบ/ระบบดูแลสุขภาพ ไปใช้/นำร่องครอบคลุม ๑๒ เขตสุขภาพ เพิ่มขึ้นจากปี ๒๕๖๓ อย่างน้อยเขตละ ๑ Setting
๒๐) จำนวนผู้สูงอายุเข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ	จำนวน	จำนวนผู้ที่กำลังเตรียมพร้อมเข้าสู่ผู้สูงอายุ หรือ ผู้สูงอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป ได้รับบริการสุขภาพจากระบบ/รูปแบบฯ ที่นำไปใช้ในหน่วยบริการ/ชุมชน ไม่น้อยกว่า ๕๐๐,๐๐๐ คน
๒๑) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบการดูแลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพ	ระดับ	ระดับ ๕ ขยายผลการนำต้นแบบการตรวจคัดกรองให้บริการ ติดตามดูแลเด็กที่มีปัญหาสุขภาพในแต่ละช่วงอายุอย่างต่อเนื่อง
๒๒) ค่าเฉลี่ยร้อยละของการรับรู้และเข้าใจถึงความรอบรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเป้าหมายกรมการแพทย์	ร้อยละ	๗๐
๒๓) จำนวนระบบบริการทางการแพทย์ที่ได้รับการยกระดับการให้บริการวิถีใหม่ (New Normal Medical Services)	จำนวน	๖ ระบบ

๓) แนวทางการพัฒนา

(๓.๑) พัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์เฉพาะทางของกรมการแพทย์ (Center of Excellence: CoE) สู่การให้บริการทางการแพทย์ที่มีคุณภาพมาตรฐานแก่ประชาชน (The Best for the Most)

(๓.๒) พัฒนางานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพของประเทศ

(๓.๓) สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายบริการและวิชาการทางการแพทย์และสาธารณสุขทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๓.๔) บูรณาการเรื่องการส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค (Secondary and Tertiary prevention) รวมถึงการสร้างความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ให้แก่ประชาชน

(๓.๕) สร้างความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) และด้านเทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Literacy) ให้แก่ประชาชน

(๓.๖) พัฒนาระบบบริการทางการแพทย์วิถีใหม่ (New Normal Medical Services)

๔) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

(๔.๑) แผนงานการแพทย์เพื่อเฉลิมพระเกียรติและสนองพระราชดำริ

- โครงการสนับสนุนด้านการแพทย์เพื่อเฉลิมพระเกียรติและสนองพระราชดำริ
- โครงการสนับสนุนด้านการแพทย์แก่โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติฯ

และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชฯ

(๔.๒) แผนงานพัฒนาความเป็นเลิศของหน่วยงานกรมการแพทย์ (The Best of the Best)

วิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศ

- โครงการการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ (Benchmarking) ด้านบริการและ
- โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ (Center of Excellence)
- โครงการใช้ยาอย่างสมเหตุผล (RDU) และระบบจัดการการรื้อยาต้าน

จุลชีพอย่างบูรณาการ (AMR)

(๔.๓) แผนงานพัฒนาคุณภาพการรักษาทางการแพทย์ (The Best for the Most)

- โครงการสนับสนุนบริการและวิชาการทางการแพทย์แก่เขตสุขภาพ (Service Plan)
- โครงการพัฒนาเครือข่ายวิชาการทางการแพทย์
- โครงการจัดการปัญหาสุขภาพที่สำคัญในเขตสุขภาพ
- โครงการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบส่งต่อ
- โครงการพัฒนาระบบบริการ One Day Surgery (ODS) และ Minimal

Invasive Surgery (MIS)

• โครงการพัฒนาวิชาการทางการแพทย์ (ด้านการวิจัยและประเมินเทคโนโลยีทางการแพทย์ที่สำคัญของประเทศ (TA) ด้านแนวทางเวชปฏิบัติ (CPG) เพื่อยกระดับการแพทย์ให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ ด้านพัฒนารูปแบบการจัดระบบบริการทางการแพทย์ และด้านศูนย์ข้อมูลบริการวิชาการแพทย์)

- โครงการพัฒนาและรับรองคุณภาพมาตรฐานจริยธรรมการวิจัย
- โครงการพัฒนาระบบการเข้าถึงบริการกัญชาทางการแพทย์

(๔.๔) แผนงานพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการแพทย์

เทคโนโลยีทางการแพทย์ (Medical Technology Innovation)

- โครงการพัฒนานวัตกรรมทางการแพทย์ ผลิตภัณฑ์สุขภาพและ

เทคโนโลยีทางการแพทย์ (Medical Technology Innovation)

(๔.๕) แผนงานพัฒนาเครือข่ายด้านการแพทย์และสาธารณสุขกับต่างประเทศ

(Global Health)

- โครงการพัฒนาเครือข่ายวิชาการและบริการกับต่างประเทศ
- โครงการความร่วมมือกับต่างประเทศตามนโยบายสำคัญ
- โครงการพัฒนาระบบติดตามและรายงานผลการดำเนินงานความร่วมมือ

ระหว่างประเทศ

(๔.๖) แผนงานพัฒนาดิจิทัลเพื่อการดูแลสุขภาพ (Digital Medicine)

- โครงการพัฒนาดิจิทัลเพื่อการดูแลสุขภาพ (Digital Medicine)

(๔.๗) แผนงานพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยแบบไร้รอยต่ออย่างครบวงจร

(Seamless Comprehensive Health Care)

- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCD

Seamless Care)

- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยโรคมะเร็งด้วย Chronic Care

Model อย่างครบวงจร

- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้ป่วยยาเสพติดอย่างครบวงจรโดย

ชุมชนมีส่วนร่วม (Seamless Comprehensive Approach with Community)

- โครงการส่งเสริม ป้องกัน บำบัดรักษา และพัฒนาสมรรถภาพผู้ป่วยยาเสพติด

ติด

- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุและคนพิการ

ก่อนวัยสูงอายุ)

- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพวัยทำงาน (เตรียมความพร้อม
- โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพแม่และเด็ก
- โครงการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพ (Health Literacy) ของประชาชน
- โครงการยกระดับระบบบริการทางการแพทย์วิถีใหม่ (New Normal

Medical Services)

๕.๒.๒ แผนปฏิบัติการ เรื่อง พัฒนาแพทย์และบุคลากรด้านสุขภาพให้มีความเชี่ยวชาญ และเพียงพอับความต้องการของประเทศ

๑) เป้าหมาย

แพทย์และบุคลากรด้านสุขภาพมีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Health Care Personnel Excellence)

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๑) จำนวนบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ได้รับการพัฒนาตามหลักสูตรการฝึกอบรมของกรมการแพทย์	จำนวน	๑,๓๐๐ คน
๒) ร้อยละความคาดหวังของผู้เข้าฝึกอบรมต่อหลักสูตรการฝึกอบรมของกรมการแพทย์	ร้อยละ	๙๔

๓) แนวทางการพัฒนา

(๓.๑) ศึกษา วิเคราะห์ ความต้องการและความขาดแคลนแพทย์ พยาบาล และสหวิชาชีพ ในเขตสุขภาพ

(๓.๒) วิเคราะห์และพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ พยาบาล เฉพาะทาง/ต่อยอด ทั้งหลักสูตรระยะสั้นและระยะยาวตามความต้องการ ความเหมาะสม และความขาดแคลนของเขตสุขภาพ

๔) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

(๔.๑) แผนงานพัฒนาแพทย์และบุคลากรด้านสุขภาพของประเทศ

- โครงการการเรียนการสอนแพทย์ประจำบ้านและแพทย์ต่อยอด
- โครงการอบรมแพทย์ พยาบาลเฉพาะทาง และสหวิชาชีพ หลักสูตร

ระยะสั้น-กลาง

๕.๒.๓ แผนปฏิบัติการ เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารจัดการเพื่อสนับสนุนให้เกิดความเป็นเลิศ

๑) เป้าหมาย

การบริหารจัดการที่ดีเป็นองค์กรสมรรถนะสูง (Management Excellence)

๒) ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๑) ร้อยละของหน่วยบริการสังกัดกรมการแพทย์ผ่านการรับรองมาตรฐานเฉพาะโรค (Disease Specific Certification; DSC)	ร้อยละ	๑๐๐ (๒๓ แห่ง)
๒) ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์ผ่านการรับรองกระบวนการคุณภาพสถานพยาบาล (HA)	ร้อยละ	๑๐๐
๓) ร้อยละของโรงพยาบาลสังกัดกรมการแพทย์พัฒนา EMR ตามแนวมาตรฐาน EMRAM	ร้อยละ	๘๐ (EMRAM๔)
๔) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง (Management Information System: MIS)	ระดับ	ระดับ ๒๕ ชุดข้อมูล (สะสม) (๑) ข้อมูลด้านการให้บริการด้าน การแพทย์ (๔๓ แห่ง) อย่างน้อย ๑๐ ชุดข้อมูล (๒) ข้อมูลตัวชี้วัด service plan ที่ กรม รับผิดชอบอย่างน้อย ๑๐ ชุด ข้อมูล (๓) ข้อมูลตัวชี้วัด พรบ งบประมาณ ตามเป้าหมายผลผลิต อย่างน้อย ๑๕ ชุด ข้อมูล
๕) ระดับความสำเร็จของการจัดทำคลังความรู้ดิจิทัลด้านการแพทย์ของส่วนกลางกรมการแพทย์	ระดับ	๕ มีระบบคลังความรู้ดิจิทัลด้านการแพทย์ พร้อมใช้งาน
๖) ร้อยละความสำเร็จของการพัฒนากรมการแพทย์สู่ระบบราชการ ๔.๐	ร้อยละ	๑๐๐
๗) ระดับคะแนนผลการประเมินตามเกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ของกรมการแพทย์เพิ่มขึ้น	ระดับ คะแนน	๙๗
๘) ระดับความสำเร็จการพัฒนาระบบตรวจสอบภายในให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานภาครัฐ	ระดับ	๕ กรมการแพทย์ผ่านการประเมินการ ประกันคุณภาพงานตรวจสอบภายใน ภาครัฐเป็นไปตามมาตรฐาน
๙) ร้อยละของบุคลากรกรมการแพทย์ที่ผ่านการพัฒนาสมรรถนะหลัก กรมการแพทย์	ร้อยละ	๘๐
๑๐) ร้อยละของบุคลากรกรมการแพทย์ที่ผ่านการฝึกอบรมทักษะ Digital Literacy	ร้อยละ	๙๐
๑๑) ร้อยละความผูกพันของบุคลากรกรมการแพทย์	ร้อยละ	๖๕

ตัวชี้วัด	หน่วยวัด	ค่าเป้าหมาย ปี ๒๕๖๕
๑๒) ระดับความสำเร็จในการบริหารจัดการการใช้ทรัพยากรร่วมกัน (Resource Sharing)	ระดับ	๕
๑๓) ร้อยละของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณภาพรวมกรมการแพทย์	ร้อยละ	๙๕
๑๔) ระดับความสำเร็จของโครงการโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์กระทรวงสาธารณสุข (Public-Private Partnership: PPP)	ระดับ	๕ เริ่มก่อสร้างโรงพยาบาลศูนย์การแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
๑๕) จำนวนนวัตกรรมการบริหารจัดการกรมการแพทย์แนวใหม่	จำนวน	๑๕ เรื่อง (ยอดสะสม)

๓) แนวทางการพัฒนา

(๓.๑) พัฒนาระบบทรัพยากรบุคคลสู่ความเป็นมืออาชีพ สู่การนำการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้างความสุขของบุคลากรทั่วทั้งองค์กร

(๓.๒) ส่งเสริมและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้มีศักยภาพ สามารถรองรับภารกิจทางด้านการบริหารจัดการ

(๓.๓) พัฒนาระบบวิชาการ ระบบทรัพยากรบุคคล ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบงบประมาณและการคลัง ให้สอดคล้องเชื่อมโยงและสนับสนุนยุทธศาสตร์กรมการแพทย์

(๓.๔) ผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากร (คน เงิน ของ) ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร

๔) แผนงาน/โครงการ สำคัญ

(๔.๑) แผนงานพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสถานบริการสุขภาพ

- โครงการพัฒนาสถานบริการกรมการแพทย์สู่มาตรฐานการรับรองเฉพาะโรค
- โครงการพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลตามมาตรฐาน HA

(๔.๒) แผนงานพัฒนาระบบดิจิทัลกรมการแพทย์ (Digital DMS Transformation)

- โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลกรมการแพทย์ (Digital DMS Transformation)

(๔.๓) แผนงานสร้างความเข้มแข็งของหน่วยงานกรมการแพทย์

- โครงการพัฒนากรมการแพทย์สู่ระบบราชการ ๔.๐
- โครงการสื่อสารทิศทางองค์กรของกรมการแพทย์
- โครงการบริหารองค์กรด้วยระบบธรรมาภิบาล

(๔.๔) แผนงานพัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างความสุขของบุคลากรกรมการแพทย์

(HR Transformation)

- โครงการพัฒนาบุคลากรตามแผนยุทธศาสตร์พัฒนาบุคลากร
- โครงการพัฒนา Digital Literacy ของบุคลากรกรมการแพทย์
- โครงการพัฒนาองค์กรแห่งความสุข (Happy MOPH DMS)

(๔.๕) แผนงานนวัตกรรมการบริหารจัดการองค์กร

- โครงการพัฒนาระบบบริหารจัดการกรมการแพทย์แนวใหม่ (DMS

New Management System)

ส่วนที่ ๖
แผนงาน โครงการ และงบประมาณ
ภายใต้แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๔

๖.๑ ประมาณการวงเงินงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

๖.๑.๑ ประมาณการรายได้ของส่วนราชการ (กรณีส่วนราชการมีรายได้)

หน่วยงานในสังกัด	แหล่งรายได้ (กิจกรรม/ภารกิจ)	วงเงิน (บาท)
กรมการแพทย์	๑. ค่ารักษาพยาบาล	๑๒,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐
	๒. เงินบริจาค	๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐
	๓. ดอกเบี้ยรับ	-
	๔. รัับอื่นๆ	๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐
รวมทั้งสิ้น		๑๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐

๖.๑.๒ ประมาณการวงเงินงบประมาณทั้งหมด ๒๑,๓๑๖,๓๖๙,๐๐๐ บาท

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
๑. เรื่อง....	รวม	๒๐,๘๑๖,๓๖๙,๐๐๐	๗,๘๑๖,๓๖๙,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-			
	แผนงาน การพัฒนาคุณภาพชีวิตคนไทยทุกกลุ่มวัย (ด้านสุขภาพ)									
	๑. โครงการพัฒนาและสร้างเสริมศักยภาพคนไทยทุกกลุ่มวัย									
	๑.๑ โครงการพัฒนาบริการสุขภาพประชาชนตามช่วงวัยกลุ่มในครรภ์/แรกเกิด/ปฐมวัย (โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการสร้างเสริมพัฒนาการเด็ก (เด็กกลุ่มเสี่ยง เด็กพัฒนาการล่าช้า และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ)) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนเด็กได้รับการคัดกรองพัฒนาการ (๑๒,๐๐๐ ราย) ๒) เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการล่าช้า ได้รับการส่งเสริมและกระตุ้นพัฒนาการ (ร้อยละ ๙๐)	๑,๖๗๐,๙๐๐	๑,๖๗๐,๙๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต	การพัฒนาเด็กตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	<p>๑.๒ โครงการพัฒนาบริการสุขภาพประชาชนตามช่วงวัย (โครงการพัฒนาศักยภาพและขยายศูนย์เครือข่ายการเรียนการสอนสำหรับเด็กป่วยที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาในโรงพยาบาล ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนเด็กด้อยโอกาส (เด็กเจ็บป่วย) ได้รับโอกาสทางการศึกษาในหลักสูตรการเรียนการสอนที่เหมาะสม (๕๕,๐๐๐ คน)</p> <p>๒) เด็กด้อยโอกาส (เด็กเจ็บป่วย) ได้รับการศึกษาและสามารถเข้าสู่การเรียนต่อในระบบภาคปกติ/การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) (ร้อยละ ๙๐)</p>	๒,๒๕๒,๔๐๐	๒,๒๕๒,๔๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนา ศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต	การพัฒนา ช่วงวัยเรียน และวัยรุ่น
	<p>๑.๓ โครงการพัฒนาสุขภาพความปลอดภัยของวัยแรงงาน เพื่อเพิ่มผลผลิตของประเทศ (โครงการพัฒนาสุขภาพความปลอดภัยของวัยแรงงาน เพื่อเพิ่มผลผลิตของประเทศ)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) โรงงานที่กำหนดเข้าร่วมโครงการ สร้างระบบดูแลสุขภาพ ความปลอดภัยในกลุ่มวัยแรงงาน (ร้อยละ ๘๐)</p> <p>๒) โรงงานที่มีระดับความสำเร็จ ในการจัดระบบการดูแลสุขภาพ ความปลอดภัยในกลุ่มวัยแรงงาน (ร้อยละ ๕๐)</p>	๑,๙๒๘,๐๐๐	๑,๙๒๘,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	แผนแม่บทเฉพาะกิจ ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ โควิด-๑๙ (ประเด็นที่ ๑๑ การพัฒนา ศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต)	การพัฒนา และยกระดับ ศักยภาพวัยแรงงาน

แผนปฏิบัติการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)							ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่	
					ในประเทศ	ต่างประเทศ					
	<p>๑.๔ โครงการศูนย์สมาคมแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อผู้สูงอายุที่มีศักยภาพและนวัตกรรม (ASEAN Centre for Active Ageing and Innovation: ACAI)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนงานวิชาการและการบริการด้านการแพทย์ของโครงการสนับสนุนการเป็นเมืองศูนย์กลางบริการสุขภาพในอาเซียน (ร้อยละ ๙๕)</p>	๑,๑๘๐,๒๐๐	๑,๑๘๐,๒๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	
	<p>๑.๕ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการแพทย์</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>จำนวนผู้ป่วยที่ได้รับการด้านการแพทย์เพื่อการศึกษา พัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ (๙๔๔,๙๐๐ ราย)</p>	๑๗,๘๑๐,๔๐๐	๑๗,๘๑๐,๔๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	
	<p>๑.๖ โครงการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้าถึงระบบและนวัตกรรมการดูแลสุขภาพ</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>จำนวนผู้สูงอายุเข้าถึงระบบการดูแลสุขภาพ และนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการแพทย์ (๑๙๐,๕๐๐ คน)</p>	๑๔,๔๕๒,๙๐๐	๑๔,๔๕๒,๙๐๐	-	-	-	-	๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม	ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม	การรองรับ สังคมสูงวัยเชิงรุก	
	<p>๑.๗ โครงการสร้างการรับรู้ให้ประชาชน เตรียมความพร้อมก่อนเข้าวัยสูงอายุในทุกมิติ</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>วัยทำงานได้รับการป้องกันและลดความเสี่ยงต่อการเกิดกลุ่มอาการผู้สูงอายุที่มีสาเหตุจากโรคที่เกิดจากการทำงาน (๒๓,๐๐๐ คน)</p>	๒,๔๐๐,๖๐๐	๒,๔๐๐,๖๐๐	-	-	-	-	๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม	ประเด็นที่ ๑๕ พลังทางสังคม	การรองรับ สังคมสูงวัยเชิงรุก	

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)							ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่	
					ในประเทศ	ต่างประเทศ					
	<p>๑.๘ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาศักยภาพคนพิการ)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๒,๕๐๐,๐๐๐	๒,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	
	<p>๑.๙ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการมหกรรมนวัตกรรมเพื่อคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	
	<p>๑.๑๐ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาต่อยอดระบบบริการทางการแพทย์ด้านโรคไม่ติดต่อเรื้อรังวิถีใหม่ ใน ๔ ภูมิภาค (NCD ๔ ภาค))</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	<p>๑.๑๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาระบบ/รูปแบบเชิงนวัตกรรมการบริหาร รักษาพยาบาลผู้สูงอายุที่บ้าน/ชุมชน รวมถึงระบบบริการรักษาพยาบาลทางไกล โดยใช้ telemedicine, telepharmacy, telenursing, video call และระบบบริการของทีมแพทย์ประจำครอบครัว)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี
	<p>๑.๑๒ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาบริการโรคหลอดเลือดสมองเพื่อลดอัตราการตายของผู้สูงอายุ/โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพด้านการดูแลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองแตก (Hemorrhagic Stroke))</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p> <p>๓) อัตราตายของผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมอง (น้อยกว่าร้อยละ ๗)</p>	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	๒. โครงการพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพของประชากร									
	๒.๑ โครงการพัฒนาและส่งเสริมความรู้ด้านการรักษา และฟื้นฟูสุขภาพที่ถูกต้องสำหรับประชาชนและบุคลากรทางการแพทย์ - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ร้อยละของการรับรู้และเข้าใจถึง ความรอบรู้ด้านสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย กรมการแพทย์ (ร้อยละ ๗๐)	๒,๖๕๓,๓๐๐	๒,๖๕๓,๓๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้าง ศักยภาพคน	แผนแม่บท เฉพาะกิจ ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็น ผลมาจาก สถานการณ์ โควิด-๑๙ (ประเด็นที่ ๑๓ การ เสริมสร้าง ให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี)	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ ทันสมัย สนับสนุนการ สร้างสุขภาวะ ที่ดี
	แผนงาน การป้องกันควบคุมโรคและลดปัจจัยเสี่ยงด้านสุขภาพ									
	๑. โครงการพัฒนาระบบการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและภัย สุขภาพ									
	๑.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่าง เหมาะสม (โครงการซ่อมแผนตอบโต้ภาวะฉุกเฉินด้านภัย สุขภาพ รังสีและสารเคมีระดับประเทศและความร่วมมือ ระหว่างประเทศ) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหา สุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนา และเสริมสร้าง ศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การ เสริมสร้าง ให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ ทันสมัย สนับสนุนการ สร้างสุขภาวะ ที่ดี

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	แผนงาน การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม									
	๑. โครงการพัฒนาระบบการตอบโต้ภาวะฉุกเฉินและภัยสุขภาพ									
	๑.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาการดำเนินงานเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อมและศูนย์พิษวิทยาแห่งชาติ) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)	๒,๕๘๗,๑๐๐	๒,๕๘๗,๑๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี
	แผนงาน การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan)									
	๑. โครงการพัฒนาระบบบริการโรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่ และอุบัติซ้ำ									
	๑.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาศักยภาพด้านรักษาพยาบาลโรคติดต่ออุบัติใหม่-อุบัติซ้ำ การพัฒนาการป้องกันและควบคุมการติดเชื้อในโรงพยาบาล) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๓,๐๐๐,๐๐๐	๓,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี
	๒. โครงการพัฒนาศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์									
	๒.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม)	๓,๐๔๖,๕๐๐	๓,๐๔๖,๕๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	๒.๒ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (งบลงทุน)	๒,๑๙๒,๖๗๓,๙๐๐	๒,๑๙๒,๖๗๓,๙๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	๒.๓ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลทางวิชาการ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๑,๕๐๐,๐๐๐	๑,๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	๒.๔ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการสนับสนุนด้านบริการและวิชาการตามความต้องการของเขตสุขภาพ ปี ๒๕๖๕) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๓,๔๐๐,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	<p>๒.๕ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการสนับสนุนการพัฒนาดำเนินงานสำนักการแพทย์เขตสุขภาพ กรมการแพทย์)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๓,๔๐๐,๐๐๐	๓,๔๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	๓. โครงการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาโรคมะเร็ง									
	<p>๓.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (สาขาโรคมะเร็ง)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน)</p> <p>๒) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๓) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๒,๙๐๓,๐๐๐	๒,๙๐๓,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	๔. โครงการพัฒนาระบบบริการบำบัดรักษาผู้ป่วยยาเสพติด									
	<p>๔.๑ โครงการผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดได้รับการบำบัด รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑. จำนวนผู้ป่วยยาเสพติดได้รับการด้านการแพทย์ระดับตติยภูมิ (จำนวน ๑๓,๓๐๐ คน)</p> <p>๒. ร้อยละของผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการบำบัดรักษา และติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง ๑ ปี (ร้อยละ ๕๕)</p> <p>๓. ความพึงพอใจของผู้ป่วยยาเสพติดที่ได้รับการด้านการแพทย์ระดับตติยภูมิ (ร้อยละ ๘๐)</p> <p>๔. จำนวนองค์ความรู้ที่ศึกษาและถ่ายทอด (๑๐ เรื่อง)</p>	๒๑๙,๒๔๐,๔๐๐	๒๑๙,๒๔๐,๔๐๐	-	-	-	-	๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง	ประเด็นที่ ๑ ความมั่นคง	การป้องกันและแก้ไขปัญหามีผลกระทบต่อความมั่นคง
	<p>๔.๒ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (บริการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด สุรา และบุหรืที่มีภาวะยุ่งยากซับซ้อน (Unit Cost สารเสพติด และงบลงทุน))</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑. จำนวนผู้ป่วยสารเสพติด สุรา บุหรืที่ได้รับการด้านการแพทย์ระดับตติยภูมิ (๖,๕๐๐ คน)</p> <p>๒. ความพึงพอใจของผู้ป่วยสารเสพติดที่ได้รับการด้านการแพทย์ระดับตติยภูมิ (ร้อยละ ๘๐)</p>	๑๔๒,๙๒๙,๕๐๐	๑๔๒,๙๒๙,๕๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	๕. โครงการพัฒนาระบบบริการ one day surgery : ODS									
	๕.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาระบบบริการ One Day Surgery (ODS) และ Minimally Invasive Surgery (MIS)) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	๖. โครงการกัญชาทางการแพทย์									
	๖.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านกัญชาทางการแพทย์) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๑,๐๒๙,๖๐๐	๑,๐๒๙,๖๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	๗. โครงการพัฒนาระบบบริการสุขภาพ สาขาโรคหัวใจ									
	๗.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการ "วิกฤตโรคหัวใจ ปลอดภัยทั่วไทย" (Save Thais from Heart Diseases)) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓) ๓) อัตราตายของผู้ป่วยโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน ชนิด STEMI (ไม่เกินร้อยละ ๙)	๑,๒๐๐,๐๐๐	๑,๒๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพะที่ดี
	แผนงาน การพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบการส่งต่อ									
	๑. โครงการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบการส่งต่อ									
	๑.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาระบบบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินครบวงจรและระบบส่งต่อ) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๒,๕๓๐,๙๐๐	๒,๕๓๐,๙๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพะที่ดี
	๑.๒ โครงการสนับสนุนการเป็นเมืองศูนย์กลางบริการสุขภาพในอาเซียน (โครงการการจัดบริการด้านการแพทย์และการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับการประชุมเอเปค (งบดำเนินงาน)) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนงานวิชาการและการบริการด้านการแพทย์ของโครงการสนับสนุนการเป็นเมืองศูนย์กลางบริการสุขภาพในอาเซียน (ร้อยละ ๙๕)	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพะที่ดี

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	๑.๓ โครงการสนับสนุนการเป็นเมืองศูนย์กลางบริการสุขภาพในอาเซียน (โครงการการจัดบริการด้านการแพทย์และการแพทย์ฉุกเฉินสำหรับการประชุมบิมสเทค (งบดำเนินงาน)) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ความสำเร็จของการแลกเปลี่ยนงานวิชาการและการบริการด้านการแพทย์ของโครงการสนับสนุนการเป็นเมืองศูนย์กลางบริการสุขภาพในอาเซียน (ร้อยละ ๙๕)	๔๗๓,๗๐๐	๔๗๓,๗๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	แผนงาน การพัฒนาตามโครงการพระราชดำริ และโครงการเฉลิมพระเกียรติ และพื้นที่เฉพาะ									
	๑. โครงการพระราชดำริ โครงการเฉลิมพระเกียรติ และพื้นที่เฉพาะ									
	๑.๑ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องในงานพัฒนาการเด็กในโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติฯ) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ) ๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)	๑,๑๐๐,๐๐๐	๑,๑๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แผนปฏิบัติการราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	<p>๑.๒ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการพัฒนาศักยภาพด้านวิชาการและบริการผู้ป่วยโรคผิวหนังในโรงพยาบาลที่มูลนิธิเทพรันเวชชานุกูล สนับสนุน (โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ) โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลที่มูลนิธิชัยพัฒนาสนับสนุน และโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราช)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๔๓๑,๐๐๐	๔๓๑,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี
	<p>๑.๓ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการสนับสนุนการพัฒนาระบบบริการด้านการแพทย์เฉพาะทางโรงพยาบาลที่มูลนิธิเทพรันเวชชานุกูล สนับสนุน (โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ) และโรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาล ส่งเสริมตำบล ชัยพัฒน์ สาขาบริการทันตกรรม กรมการแพทย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๑,๐๐๐,๐๐๐	๑,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)							ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่	
					ในประเทศ	ต่างประเทศ					
	<p>๑.๔ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการราชทัณฑ์ปันสุข ทำความ ดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์ กรมการแพทย์)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้านวิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๒๒,๘๐๐	๒๒,๘๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้าง ศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้าง ให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ ทันสมัย สนับสนุนการ สร้างสุขภาวะ ที่ดี	
	<p>๑.๕ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการสนับสนุนโรงพยาบาลในมูลนิธิพระรัตนเวท ขานุกูล (โรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ) โรงพยาบาลชุมชน/โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบลชัยพัฒนา และโรงพยาบาลสมเด็จพระ ยูพรราช)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนโครงการเพื่อการแก้ไขปัญหาสุขภาพของประชาชน (๑๐ โครงการ)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้าน วิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๙๔๘,๐๐๐	๙๔๘,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้าง ศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้าง ให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ ทันสมัย สนับสนุนการ สร้างสุขภาวะ ที่ดี	
	<p>๑.๖ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (โครงการฟื้นฟูวิชาการพยาบาลวิภาคแก่ โรงพยาบาลเครือข่าย/โครงการนิเทศงานเพื่อการพัฒนา เครือข่ายศูนย์การแพทย์ภูมิภาค)</p> <p>- ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย)</p> <p>๑) จำนวนด้านการบูรณาการโครงการ ด้านสุขภาพ (๑๐ ด้าน)</p> <p>๒) ระดับความสำเร็จของการตอบสนองความต้องการด้าน วิชาการ (Technical Support) ต่อเครือข่ายเขตสุขภาพ (ระดับ ๓)</p>	๔๐๐,๐๐๐	๔๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา และเสริมสร้าง ศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้าง ให้คนไทยมี สุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ ทันสมัย สนับสนุนการ สร้างสุขภาวะ ที่ดี	

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
	แผนงาน การพัฒนางานวิจัย และนวัตกรรมด้านสุขภาพ									
	๑. โครงการพัฒนางานวิจัย/ นวัตกรรมด้านสุขภาพและเทคโนโลยีทางการแพทย์									
	๑.๑ ผลผลดี องค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาและถ่ายทอด (ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) จำนวนองค์ความรู้ที่ศึกษาและถ่ายทอด (๓๑ เรื่อง)	๒,๔๔๒,๕๐๐	๒,๔๔๒,๕๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาพที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาพที่ดี
	๑.๒ โครงการจัดตั้งศูนย์การแพทย์แม่นยำแห่งชาติ (National Precision Medicine Center) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ระดับความสำเร็จในการพัฒนาการแพทย์แม่นยำ (Precision Medicine) (ระดับ ๓)	๒,๐๐๐,๐๐๐	๒,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	-	๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถ ในการแข่งขัน	แผนแม่บท เฉพาะกิจ ภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็น ผลมาจาก สถานการณ์ โควิด-๑๙ (ประเด็นที่ ๒๓ การวิจัย และพัฒนา นวัตกรรม)	การวิจัยและ พัฒนา นวัตกรรม ด้านสังคม
	๑.๓ โครงการยกระดับระบบบริหารจัดการกรมการแพทย์แนวใหม่ด้วยระบบดิจิทัล (Digital DMS New Management System) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ระดับความสำเร็จของการพัฒนาสารสนเทศอัจฉริยะ (ระดับ ๓)	๙,๙๙๘,๐๐๐	๙,๙๙๘,๐๐๐	-	-	-	-	๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับ สมดุลและ พัฒนาระบบ การบริหาร จัดการภาครัฐ	ประเด็นที่ ๒๐ การ บริการ ประชาชน และ ประสิทธิภาพ ภาครัฐ	การพัฒนา ระบบ บริหารงาน ภาครัฐ

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)							ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยฯที่	
					ในประเทศ	ต่างประเทศ					
	๑.๔ โครงการองค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม (ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านสุขภาพทางการแพทย์เฉพาะทาง) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ระดับความสำเร็จของการพัฒนา สารสนเทศอัจฉริยะ (ระดับ ๓)	๒,๒๙๘,๑๐๐	๒,๒๙๘,๑๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	แผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์ โควิด-๑๙ (ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี)	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	
	แผนงาน การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนด้านสุขภาพ										
	๑. โครงการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านสุขภาพสู่ความเป็นมืออาชีพ										
	๑.๑ ผลผลิต องค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาและถ่ายทอด (เงินอุดหนุนเป็นทุนการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) จำนวนองค์ความรู้ที่ศึกษาและถ่ายทอด (๓๑ เรื่อง)	๓๔๔,๒๐๐	๓๔๔,๒๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	
	๑.๒ ผลผลิต องค์ความรู้ด้านสุขภาพได้รับการพัฒนาและถ่ายทอด (เงินอุดหนุนการเรียนการสอนแพทย์เฉพาะทาง) - ชื่อตัวชี้วัดระดับโครงการ (ค่าเป้าหมาย) ๑) จำนวนองค์ความรู้ที่ศึกษาและถ่ายทอด (๓๑ เรื่อง) ๒) แพทย์เฉพาะทางผ่านการศึกษาดูตามเกณฑ์มาตรฐาน (ร้อยละ ๙๐)	๓๑,๒๔๐,๐๐๐	๓๑,๒๔๐,๐๐๐	-	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการสุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้างสุขภาวะที่ดี	

แผนปฏิบัติราชการ	โครงการ ภายใต้แผนงาน/โครงการระดับกระทรวงสาธารณสุข	งบประมาณ (บาท)						ความเชื่อมโยง		
		วงเงินรวม	งบประมาณแผ่นดิน	รายได้หน่วยงาน	เงินกู้		อื่นๆ	ยุทธศาสตร์ชาติที่	แผนแม่บทฯ ฉบับที่	แผนย่อยที่
					ในประเทศ	ต่างประเทศ				
แผนงานบุคลากรภาครัฐ		๖,๓๒๒,๖๓๐,๑๐๐	๔,๙๒๒,๖๓๐,๑๐๐	๑,๔๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้าง สุขภาวะที่ดี
รายจ่ายประจำขั้นต่ำ/จำเป็น รายการผูกพัน (ค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าโทรศัพท์ ค่าเช่ารถ ฯลฯ)		๑๑,๘๐๓,๗๕๑,๐๐๐	๒๐๓,๗๕๑,๐๐๐	๑๑,๖๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-	๓. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน	ประเด็นที่ ๑๓ การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี	การพัฒนา ระบบบริการ สุขภาพที่ทันสมัย สนับสนุนการสร้าง สุขภาวะที่ดี
รวมทั้งสิ้น		๒๐,๘๑๖,๓๘๑,๐๐๐	๗,๘๑๖,๓๘๑,๐๐๐	๑๓,๐๐๐,๐๐๐,๐๐๐	-	-	-			

